

CUPRINS

Nr. crt.	Articolul	Pagina
1	Cuvinte... Redactorii	5
2	Dezvoltarea comportamentelor de coping Prof. consilier școlar Tucaliuc Marcela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	6
3	Dezvoltarea competențelor cheie în învățământul primar Prof. învățământ primar Silveșan Nicoleta Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	10
4	Dezvoltarea competențelor cheie în cadrul unei activități extrașcolare Prof. învățământ primar Silveșan Nicoleta Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	11
5	Promovarea imaginii școlii Profesor Duduială Gianina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	13
6	Tulburările limbajului citit- scris. Cauze și efecte Prof. psihopedagogie specială Nagy- Rusu Gabriela- Doris Centrul școlar pentru Educație Incluzivă Arad, AR	15
7	Evaluarea competențelor de lectură Prof. învățământ primar Bulz Lăcrămioara Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	20
8	Promovarea interculturalității Prof. învățământ primar David Mariana- Rodica Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	22
9	Educația diferențiată pentru elevii cu ADHD Prof. învățământ primar David Mariana- Rodica Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	24
10	Să fim ECO și să iubim natura! Prof. învățământ primar Jurj Cristina- Eva Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	31
11	Emoții și rezultate Profesor Lucaci Ramona Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	34
12	Viața și matematica pe înțelesul tuturor Profesor Lucaci Ramona Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	36
13	Primii pași în explorarea textului literar Prof. învățământ primar Ardelean Cristina- Daniela Școala Gimnazială ”I.G. Duca” Petroșani, HD	39
14	Portofoliul- instrument de evaluare Prof. învățământ primar Ardelean Cristina- Daniela Școala Gimnazială ”I.G. Duca” Petroșani, HD	42
15	Cadrul didactic: statut actual și soluții Profesor Cerna Delia Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	44
16	Aspecte reformiste ale politicilor educaționale Prof. dr. Szakacs Roxana- Gabriela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	46

17	Europa contemporană- unitate, diversitate, integrare Prof. dr. Szakacs Roxana- Gabriela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	49
18	Natura prin ochi de copil Prof. înv.primar Avram Mariana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	52
19	Promovarea metodelor activ- participative în însușirea cunoștințelor matematice Prof. înv.primar Mocanu Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	54
20	Abordări inovative în strategia didactică modernă Prof. înv.primar Popescu Adela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	62
21	Inițiative didactice în conceperea proiectelor și parteneriatelor școlare Prof. înv.primar Popescu Adela Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	68
22	Rolul autoevaluării în formarea personalității elevului Profesor Solomon Oana- Melinda Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	73
23	Fișă de evaluare a lecției- pentru elevi- Profesor Solomon Oana- Melinda Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	76
24	Orientarea școlară și profesională- factori responsabili Profesor Raica Luciana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	77
25	Rolul lecturii Profesor Humel Elena Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	80
26	Sinteza în ipostaza de operație a gândirii Prof. înv. preșcolar Rusu Adriana Liceul Tehnologic ”Dimitrie Leonida” Petroșani, HD	83
18	Abordarea personalităților dificile la copii și adolescenți Prof. înv. preșcolar Rusu Adriana Liceul Tehnologic ”Dimitrie Leonida” Petroșani, HD	85
19	Proiect didactic Prof. înv.primar Feher Clara Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	87
20	Paștele la români. Tradiții și obiceiuri în Valea Jiului Prof. înv.primar Feher Clara Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	94
21	Impactul dezvoltării personale în formarea elevului Prof. înv.primar Popa Carmen Cristina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	97
22	Relația profesor- elev- părinte Prof. înv.primar Popa Carmen Cristina Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	100
23	Lesson Plan Profesor Raica Luciana Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	103
24	Proiect didactic Profesor Ludinașiu Ramona Colegiul Național” Mihai Eminescu” Petroșani, HD	108

**"Poți face întotdeauna
mai mult decât ai crezut."
R. M du Gard**

EDIȚIE ANIVERSARĂ

Catedra AS

**Redactorii vă mulțumesc
pentru implicare!**

DEZVOLTAREA COMPORTAMENTELOR DE COPING

Prof. consilier școlar Tucaliuc Marcela

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Tulburările de internalizare, printre care anxietatea și depresia, au primit de-a lungul timpului, mai puțină atenție decât problemele de externalizare, în literatura de specialitate referitoare la tratamentul copiilor. Dacă printre simptomele depresiei se numără tristețea, oboseala și interesul scăzut pentru activitățile ce înainte produceau plăcere, iritabilitatea și furia, sunt de asemenea, simptome frecvente ale depresiei la copii și adolescenți. Spre deosebire de tulburările de externalizare, simptomele de internalizare pot fi trecute cu vederea sau pot fi înțelese greșit de adulți.

Intervenția bazată pe colaborarea familie-școală este foarte bună practică pentru care merită să depui efort. Un lucru important este acela că efortul de a implica părinții mai direct, poate să aibă un efect terapeutic pentru familiile în sine, dar și, cel puțin, să faciliteze succesul oricărei intervenții.

Unul dintre principalele obiective ale tratamentelor anxietății este acela de a-i ajuta pe copii să dezvolte strategii alternative de coping (efort cognitiv și comportamental, adaptare). Mesajele importante pe care copiii ar trebui să le primească sunt următoarele: (1) anxietatea lor nu va dispărea imediat și, pentru a produce o schimbare pe termen lung, va fi necesar ca pentru o perioadă să facă niște lucruri care nu le vor da o stare de confort și (2) există alte lucruri pe care pot să le facă pentru a-i ajuta să își gestioneze anxietatea și să iasă din situațiile dificile.

Strategiile de coping pot include atât abordări cognitive, cât și comportamentale. Într-o abordare cognitivă copiii sunt antrenați ca, atunci când observă că sunt îngrijorați, să examineze dovezile prin (1) identificarea gândului care contribuie la anxietatea lor, (2) căutarea dovezii care sprijină/respinge gândul pe baza experienței precedente, (3) evaluarea validității gândului, (4) examinarea consecințelor evenimentului care generează teama (de exemplu, care este cel mai rău scenariu și dacă este, în realitate, chiar așa rău) și (5) generarea unui gând liniștitor. Desigur, este

probabil ca cei mici și tinerii cu întârzieri în dezvoltare să aibă nevoie de mai multă pregătire și o versiune simplificată a acestei abordări.

Strategiile de coping comportamental includ o serie de modalități de relaxare și de toleranță la stres. Relaxarea progresivă a mușchilor, respirația adâncă, imaginile și meditația au fost toate folosite cu succes cu copiii și adolescenții.

Nu există date care să sugereze superioritatea unei strategii față de celelalte. Este important să alegem strategia pe care copilul o va folosi. Copii mici, comparabil cu adolescenții, pot fi mai deschiși la timpul petrecut doar cu părinții lor, și pot fi dornici să își exerseze abilitățile de relaxare cu mama sau cu tatăl lor dacă părintele se implică, la rândul său, în demersul de relaxare.

Probabil cel mai important lucru pe care părinții îl pot face pentru a contribui la tratamentul copilului lor anxios, este să examineze propriile lor comportamente de relaționare cu copilul și să se gândească la modalitățile în care s-ar putea să ofere întăriri, în mod accidental, la comportamentele anxioase ale copilului. Părinții care au ei înșiși o predispoziție spre anxietate, s-ar putea să aibă un nivel scăzut de toleranță față de problema copilului lor. Aceasta poate avea drept consecință o serie de reacții diferite, variind de la efortul de a înlătura emoțiile copilului (minimalizarea importanței experienței copilului) până la „avântul” de a salva copilul, împiedicându-l, astfel, pe acesta să abordeze în mod independent situațiile care îi produc teamă. Reacția ideală se află pe calea de mijloc, prin asumarea faptului că situația este mai dificilă prin transmiterea către copil a unui sentiment de încredere că acesta se poate descurca de unul singur. Întăririle (recompensa) pot include lauda părintelui sau mici recompense materiale condiționate de utilizarea de către copil a abilităților de coping adaptativ.

Scenariul relaxării

Relaxarea

Există o serie de lucruri pe care le poți face pentru a te liniști când te simți anxios, supărat sau tensionat. Unul dintre aceste lucruri ar putea să îți placă mai mult decât altele sau (atunci când te simți cu adevărat bine) ai putea alege mai multe în același timp.

Când suntem agitați, corpul nostru are o reacție de tipul „luptă sau fugă”. Desigur, aceasta poate fi un lucru bun (de exemplu, pregătirea pentru acțiune); dar, uneori, acest lucru s-ar putea să se petreacă atunci când nu avem nevoie de el. Strategiile de relaxare ne pot ajuta să redobândim controlul asupra acestui proces.

Relaxat	Agitat
Respirația este regulată, lentă și adâncă.	Respirația este rapidă și superficială.
Mușchii sunt moi (ca un elastic slăbit).	Mușchii sunt încordați (ca un elastic întins la maxim).
Mintea este calmă și ne putem concentra.	Mintea zboară și ne este greu să ne concentrăm.
Bătăile inimii sunt regulate și lente.	Bătăile inimii sunt rapide.

Relaxarea mușchilor

Relaxarea mușchilor te ajută să observi tensiunea din mușchii tăi și să îți relaxezi corpul. Exercițiile ar trebui să dureze aproximativ 10 minute. Găsește un loc liniștit unde să nu existe o mulțime de factori perturbatori (televizor, frați\surori care să te deranjeze). Simte-te în largul tău și închide ochii.

Începe cu mâinile și cu brațele. Respiră adânc, întinde-ți brațele și strânge-ți pumnii (ca și cum ai încerca să storci toată apa dintr-un burete). Stai așa ...apoi dă-i drumul și respiră. Lasă toată tensiunea să îți iasă din brațe din mâini și din vârful degetelor. Spune-ți ție însuți: „Relaxează-te” și lasă-ți brațele să atârne pe lângă corp.

Apoi ocupă-te de față și de umeri. Respiră adânc, ridică-ți umerii până la urechi și încordează-ți mușchii feței astfel încât să pari plin de riduri. (Da, vei părea amuzant...doar concentrează-te pe modul în care te simți când toți mușchii tăi sunt încordați. Stai așa și numără până la 5, apoi dă drumul și respiră. Relaxează-ți fața complet, lasă-ți umerii să cadă și

spune-ți ție însuți: “Relaxează-te”

Acum e timpul burticii. Respiră adânc și trage-ți mușchii stomacului în interior atât cât de mult poți. Stai așa...apoi expiră și lasă-ți burtica să se relaxeze. Lasă-ți întregul corp să se scufunde în scaun sau pe podea, relaxat complet.

Acest ultim exercițiu este pentru picioarele tale. Inspiră și întinde-ți picioarele cât de mult poți. Încordează-ți toți mușchii picioarelor de la fund până la vârfurile degetelor de la picioare. Numără până la 5, eliberează-ți mușchii și expiră. Lasă-ți picioarele ca și cum ar fi făcute din jeleu.

Acum lasă-ți tot corpul să se relaxeze ca o meduză. Observă cât de bine te simți când ești calm și relaxat. Așteaptă câteva minute dacă dorești, apoi deschide-ți încet ochii și când ești pregătit, ridică-te.

Respirația adâncă

Când suntem agitați, începem, de obicei, să respirăm mai repede (fapt care ne face, de fapt, și mai agitați). Respirația adâncă te ajută să încetinești respirația și să te relaxezi. Această tehnică este foarte bună, deoarece este ușor de aplicat într-o mulțime de situații.

Trage adânc și încet aer în piept. Ține o secundă, apoi expiră încet pe gură. Imaginează-ți că încerci să suflă într-un balon de săpun foarte mare...nu dorești să expiri prea repede, deoarece se va sparge. Spune-ți ție însuți „Relaxează-te” sau „Liniștește-te”. Încearcă din nou... fă acest lucru de 5 sau 10 ori și observă cum respirația ta încetinește și devine mai relaxată de fiecare dată.

Imaginația

Uneori când suntem agitați, mintea noastră se concentrează pe locuri care te înspăimântă chiar mai tare. Folosirea imaginației poate fi foarte utilă și (ca și respirația) este ușor de aplicat într-

o mulțime de situații.

Închide-ți ochii și imaginează-ți un loc în care te simți foarte confortabil (de exemplu, în curtea din spate, pe scaunul preferat sau într-un loc preferat din casă). Încearcă să îți imaginezi cu exactitate modul în care arată și miroase locul respectiv și cum te simți tu acolo. E posibil ca și alte gânduri să apară în mintea ta și acest lucru este normal. Lasă-le doar să vină și să plece și întoarce-te la locul în care ești cel mai relaxat.

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR CHEIE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Silveșan Nicoleta
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

La începutul școlarității, în cadrul ședințelor organizate cu părinții, este necesară o prezentare a competențelor cheie ce urmează a fi dezvoltate pe parcursul ciclului primar și care presupun atât dobândirea de cunoștințe, dar și formarea de abilități și atitudini, precum și prezentarea profilului elevului la finalul acestui ciclu de învățământ:

Comunicarea în limba maternă - se va realiza prin dezvoltarea abilităților de comunicare orală și scrisă, prin recunoașterea diferitelor tipuri de texte literare sau nonliterare, prin formarea deprinderii de căutare și procesare a informației, prin îmbogățirea vocabularului cu cuvinte noi pe care să le poată folosi în contexte diferite, prin formularea corectă a argumentelor prin care susțin o afirmație. Necesitatea unei atitudini deschise față de un dialog constructiv, civilizat, prin acceptarea altor păreri și conștientizarea impactului pe care-l au cuvintele, limbajul, în general, asupra celorlalți.

Comunicare în limbi străine - vizează atât cunoștințe de vocabular și gramatică, dar și abilitatea de a înțelege mesaje orale, de a iniția, susține și încheia o conversație, de a înțelege și a crea texte scrise în funcție de solicitări, de a aprecia multiculturalitatea.

Competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii - tot ceea ce ține de numere, cele patru operații, înțelegerea termenilor și a conceptelor de bază, aplicarea acestora în

viața de zi cu zi, precum și cunoașterea principiilor de bază ale lumii naturale, înțelegerea impactului științei și tehnologiei asupra lumii naturale, formarea unei educații ecologice sănătoase.

Competența digitală - modul în care putem folosi tehnologia digitală pentru a ne ușura învățarea, activitatea dar și riscurile pe care le presupune, utilizarea rațională a acesteia.

A învăța să înveți - dobândirea alfabetizărilor de bază pentru învățare, curiozitatea, dorința de autodepășire și autoperfecționare, motivația de învățare pe parcursul întregii vieți.

Competențe sociale și civice - stil de viață sănătos, comportament civilizată și bune maniere, drepturi și responsabilități.

Spirit de inițiativă și antreprenoriat - identificare unor oportunități, abilitatea de a aprecia și identifica punctele tari/ slabe într-o activitate, asumarea riscurilor, motivație și hotărâre, punerea în aplicare a ideilor inovatoare, căutare de soluții pentru rezolvarea situațiilor problemă.

Sensibilizare și exprimare culturală - cunoașterea, aprecierea, respectarea valorilor culturale locale, naționale, europene, dorința de a crea și de a participa la viața culturală.

BILIOGRAFIE: Curs formare CRED

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR CHEIE ÎN CADRUL UNEI ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

**Prof. înv. primar Silveșan Nicoleta
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

Cu ocazia sărbătoririi Zilei Unirii – 24 Ianuarie, am pregătit cu elevii mei, sceneta „Moș Ion Roată și Unirea”, care a fost prezentată în cadrul unui program artistic organizat de școala noastră. Cu această ocazie am dezvoltat următoarele competențe:

COMUNICARE ÎN LIMBA MATERNĂ: Am discutat despre evenimentul pe care urma să-l sărbătorim, am citit sceneta, copiii și-au ales rolurile, le-au citit, le-au memorat, le-au repetat și le-au pus în scenă.

COMUNICARE ÎN LB. STRĂINE: Copiii au aflat ce s-a întâmplat după înfăptuirea Unirii Principatelor Române, despre abdicarea silită a lui Alexandru Ioan Cuza și despre venirea la tron a lui Carol I al României, Principe de Hohenzollern-Sigmaringen, pe numele său complet Karl Eitel Friedrich Zephyrinus Ludwig von Hohenzollern-Sigmaringen.

COMPETENȚE MATEMATICE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGII: Copiii au socotit câți ani a domnit Al. I. Cuza, câți ani a trăit și câți a petrecut în exil. Au urmărit pe hartă cum arătau Principatele Române la momentul înfăptuirii Unirii, care era contextul geo-politic, care sunt principalele reforme înfăptuite de Cuza. Competențele tehnologice le-am dezvoltat când am confecționat costumele, decorurile pentru serbare, inclusiv bolovanul pe care trebuiau să-l aducă țărani, a fost ideea unui copil cum și din ce să-l facă.

COMPETENȚE DIGITALE: cu pozele de la serbare copiii au realizat filmulețe video folosind aplicația Quik.

A ÎNVĂȚA SĂ ÎNVEȚI: Copiii și-au dezvoltat această competență memorând rolurile, repetându-le și învățând să recite cu intonația potrivită personajelor.

COMPETENȚE SOCIALE ȘI CIVICE: Am dezvoltat aceste competențe prin discuțiile purtate despre Unire, dar și de ce organizăm această serbare, de ce merită cinstiți și respectați înaintașii noștri și am urmărit trezirea sentimentelor patriotice.

SPIRIT DE INIȚIATIVĂ ȘI ANTEPRENORIAT: Prin tot ce a ținut de organizarea într-un timp foarte scurt, mai puțin de o săptămână, a acestei acțiuni, elevii au dat dovadă de spirit de inițiativă venind cu idei despre realizarea costumelor și a decorurilor, despre cocardele pe care le-au împărțit celor prezenți. Un elev ne-a spus că a găsit în podul bunicilor mai multe cămăși care ar fi potrivite pentru grupul de țărani și într-adevăr, le-a adus și toți țărani au fost îmbrăcați la fel, cu costume autentice.

SENSIBILIZARE ȘI EXPRIMARE CULTURALĂ: Și această competență a fost realizată: mai întâi prin sensibilizarea elevilor, care și-au dorit să realizeze această scenetă și să sărbătorească acest eveniment, dar și prin sensibilizarea tuturor celor prezenți în sală: părinți, bunici, profesori care au fost încântați de interpretare și cu care, la sfârșit, am jucat și am cântat Hora Unirii. Realizarea unui program artistic reprezintă o exprimare culturală, acest eveniment fiind mediatizat în presa și televiziunea locală.

PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII

Profesor Duduială Gianina

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Promovarea imaginii școlii trebuie să țină cont de calitatea actului educațional, de investigațiile făcute în asigurarea unor bune condiții de desfășurare a activității, de calitatea profesorilor care susțin educația.

Promovarea imaginii școlii implică o activitate umană sau un sistem de activități orientate spre satisfacerea cerințelor actuale ale societății în care trăim. Promovarea modelelor de bune-practici reprezintă o una dintre cele mai eficiente și puțin costisitoare strategii de menținere a mediului competitiv dintr-o organizație. Promovarea imaginii unităților școlare reprezintă o prioritate pentru o bună colaborare între cei trei parteneri educaționali: școală-elevi-părinți și constituie unul din factorii de succes. În acest sens, în orice unitatea școlară funcționează o comisie pentru formarea și promovarea imaginii școlii.

De-a lungul unui an școlar, activitățile pentru promovarea imaginii școlii pot fi :

- difuzarea informațiilor cu privire la oferta educațională, programele didactice, proiectele educaționale, baza materială, resursele umane și, mai ales, rezultatele școlare;
- consilierea elevilor de gimnaziu, a părinților, privind orientarea școlară și profesională;
- dezvoltarea de parteneriate eficiente la nivel local, județean, internațional, în scopul promovării imaginii școlii

-promovarea imaginii școlii prin diverse surse informaționale (presă scrisă, TV, radio, internet).

Utilizarea promovării prin intermediul internetului a reprezentat o prioritate pentru școală, mai ales că tinerii de astăzi sunt utilizatori frecvenți ai informării pe internet. În acest sens, Comisia pentru formarea și promovarea imaginii școlii a propus următoarele metode de transmitere a informațiilor în spațiul virtual: utilizarea site-ului școlii și a rețelei de socializare Facebook.

Formarea imaginii unei organizații se poate realiza aplicând o anumită „ politică ” , ce ține pe de o parte de stilul managerial al conducătorului organizației și pe de altă parte de activitatea desfășurată de angajați . Imaginea organizației poate fi gestionată în cel puțin șase moduri :

Să faci lucruri bune , în sensul practicării unui management extrem de performant .

Să desfășori o activitate profesională de relații publice prin care să obții încrederea , simpatia , înțelegerea și sprijinul publicului .

Să desfășori o agresivă campanie publicitară.

Să folosești sponsorizarea ;

Să angajezi un personal foarte bine pregătit , motivat și atașat obiectivelor organizației.

Să întreții foarte bune relații cu mijloacele de informare în masă.

Tehnici de design și implementarea campaniilor de relații publice privind promovarea imaginii unității școlare pot fi:

1. Campania de comunicare-caracteristici

2. Tipuri de campanii de relații publice

3. Caracteristicile campaniilor de succes.

4. Planificarea, implementarea și evaluarea unei campanii de relații publice privind promovarea imaginii școlii.

5. Evaluarea campaniei de relații publice.

Promovarea imaginii reprezintă acțiunea de convergență și de interferență a reclamei , publicității , utilizarea liderilor de opinie și a tehnologiilor de creare a evenimentelor pentru formarea unei imagini unitare și multidimensionale prin transmiterea unor mesaje .

Bibliografie:

1. Coman , Cristina , Relații publice și mass-media, Iasi, Editura Polirom, 2000

2. Dragan, I. , Paradigme ale comunicării de masă, Editura Sansa, București, 1996

3. Rus, Flavius Catalin, Introducere în știința comunicării și a relațiilor publice, Iasi, Editura Institutului European, 2002

4. McQuail, Denis, Windahl,Seven, Modele ale comunicarii, Bucuresti, Editura Comunicare.ro,2004

5. Remus ,Pricopie, Relatii publice,Curs support

www.didactic.ro

<https://prezi.com/tuvbqdp50tc/strategii-de-promovare-a-institutiilor-scolare/>

promep.softwin.ro/promep/news/show/3383

TULBURĂRILE LIMBAJULUI CITIT- SCRIS

CAUZE ȘI EFECTE

Profesor psihopedagogie specială Nagy – Rusu Gabriela – Doris

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Arad, AR

Vorbirea corectă, scrierea și calculul nu trebuie învățate, la începutul școlarității, doar ca scop și finalitate, pentru facilitarea demersului de învățare ce va urma în îndelungata perioadă a educației școlare.

Faptul că unii copii învață să scrie și să citească fără probleme, îi face pe învățători și pe părinți să considere normal ca acest lucru să fie accesibil întregii populații școlarizate. Există cazuri în care acest lucru nu se întâmplă și duce la apariția dislexo-disgrafiei.

Cauzele apariției acesteia sunt diverse, complexe și de foarte multe ori ascunse, iar investigarea lor trebuie să se îndrepte spre trei registre principale:

- ➔ insuficientă echipare organică, atât periferică cât și centrală, dar de multe ori minim perceptibilă;
- ➔ un deficit al mecanismelor perceptiv-motorii;
- ➔ o improprie abordare instructiv-educativă, în sensul insuficienței individualizării, personalizării instruirii și a relațiilor profesorilor.

În cartea sa, D.Ungureanu prezintă o clasificare a cauzelor apariției dislexo-disgrafiei:

- *Cauzele care țin de copil* care pot fi: insuficiențele funcționale ale creierului; întârziere și dificultăți în limbajul vorbit; simptom din categoria afazie, agnozie, apraxie, dislalii și dizatrii de evoluție; sindromul de nedezvoltare a vorbirii; deficiența mintală; manifestări ale sechelelor cerebrale; tulburări de orientare spațială și temporală; lateralitate inversă, încrucișată sau nefixată; nedezvoltarea autoperceperii schemei corporale; deficiențe temporo-ritmice; boli psihosomatice infantile, reacții neurotice; cauze ereditare.

- *Cauze care țin de mediul ambiant:* dezinteresul familiei sau din contră prezența hiperprotecției și a toleranței exagerate; nivelul cultural și material al familiei; copilul are un regim zilnic dezordonat; absenteismul școlar; slaba integrare în colectivul școlar; etichetarea slabei performanțe a copilului; nestimularea la lecții a copilului; neprotejarea copilului în cazul în care apar incidente neplăcute în clasă; necunoașterea copilului și abordarea pedagogică neadecvată nevoilor acestuia.

- *Cauze rezultate din intersectarea celor două zone la nivel de persoană:* tulburări și curențe afective; curențe și distorsiuni motivațional-volitiv grave; tulburări comportamentale; situații stresante prelungite; insuficienta dezvoltare a vocabularului și a simțului limbii; bilingvismul; dificultatea evocării și exprimării în relații; contrarierea lateralității inverse; dificultăți de învățare din lipsă de fond asociativ și de obișnuință a învățării.

În general, etiologia acestor dificultăți cuprinde următorii factori:

- *factori neuropsihici* – funcționarea curențată a sistemului nervos central (disfuncții sau leziuni minime);

- *factori psihomotori* - motricitatea fină a globilor oculari și a aparatului verbo – motor (coordonarea verbo – motorie și oculă – motorie sau kinezia specifică lecturii), lateralitatea cerebrală, orientarea stânga – dreapta, schema corporală, simțul temporo – ritmic (structural intrinsec și cel de percepere a ritmurilor ambientale);

- *factori senzoriali* – deficite ușoare și bine ascunse în sfera senzorialității, cum ar fi: microtulburări în orientarea spațială și temporală, în organizarea perceptivă, necorelate ori disjunctie între analizatorul vizual și cel auditiv intern, rezonator;

- *factori cognitivi* - promovați de psihologia contemporană ca: experiența cognitivă a copilului și gradul ei de organizare, gradul de conștientizare și înțelegere a materialului citit;

- *factori care țin de conduită* – extrapolați din psihologia behavioristă ce consideră limbajul ca fiind comportament verbal, iar citirea, lexia, drept conduită complexă ce poate fi descompusă în alte subconduite, la care se ajunge prin condiționare operantă;

- *factori ce țin de oralitatea copilului* – vocabular sărac, vorbire eliptică, disjunctie în integrarea vizualului în verbal în timpul procesării insuficient de rapide a informației specifice lecturii;

- *factori neprecizați* - orbirea, ambliopia congenitală a cuvântului (incapacitatea structurală a persoanei de a vedea corect grafemele și cuvintele scrise).

Dificultățile în deprinderea citit – scrisului se mai pot datora unor *cauze organice* (leziune cerebrală) sau unor *cauze funcționale*, cum ar fi blocajul emotiv în neuropsihiatrie, termenii de dislexie-disgrafie sunt rezervați pentru acele tulburări în deprinderea citit – scrisului care au un substrat organic și, ca atare, o etiologie, o simptomatologie și o evoluție specifică.

Alte cauze ale acestor tulburări pot fi: sarcinile purtate dificil, nașterile grele, condițiile materiale și culturale scăzute ale familiei, locul ocupat în raport cu ceilalți frați, slaba dezvoltare a motricității sau a deficiențelor din planul motric. Mai pot determina asemenea tulburări incidentele survenite:

- în *antecedentele heredocolaterale*, la genitori, frați și heredo-colaterali (alcoolismul sau abuzul de alcool, tuberculoza, bolile neurologice și organice, bolile psihice, endocrinopatiile).
- în *perioada sarcinii*: disgravidia (toxicoza gravidică), traumele fizice și psihice, iminența de avort, infecțiile gravidei, intoxicațiile exogene sau endogene, tentativele de avort, medicația folosită în sarcină;
- în *perioada perinatală*: distociile cu aplicare de forceps, operație cezariană sau travaliu prelungit, suferință fetală și sindromul neurovascular;
- în *perioada postnatală*: bronhopneumonia, toxicoza, infecțiile repetate de căi aeriene superioare, rujeola și varicela - survenite sub vârsta de 1 an, tusea convulsivă până la 3 ani, encefalitele și meningitele până la 5 ani, traumatismele craniene grave până la 7 ani.

Această tulburare afectează în general copiii de vârstă școlară, dar și adulți. Demersurile terapeutice și educative vor trebui să fie flexibile și adecvate ritmurilor fundamentale ale copilului în general și ale celui cu deficiență mintală în special.

Tulburările de citit – scris au o influență negativă asupra personalității atunci când ele sunt conștientizate sau atunci când determină eșecuri școlare repetate.

Există mai multe categorii de copii care conștientizează sau nu tulburările de citit - scris:

- cei care nu conștientizează și nici nu sesizează manifestările tipice dislexo-disgrafice la alții;
- copii care sesizează deficiența respectivă la alții, dar nu-și dau seama de propriile lor dificultăți;
- copii care își dau seama de deficiența respectivă atât la ei cât și la alții, dar manifestă incapacitatea de a se corecta.

Deși s-a susținut ideea că rezultatele școlare oglindesc starea dezvoltării intelectuale, s-a constatat că, această opinie are o valabilitate parțială. Așa de exemplu, greșelile de scris reflectă în primul rând, nu starea de dezvoltare intelectuală, ci lipsa capacității de a diferenția și pronunța diferite sunete.

Tulburările de pronunție îngreunează procesul de recepție datorită dezorganizării formei cuvintelor care, în acest fel își pierd sensul și deci, nefiind înțelese, nu sunt reținute.

Unul dintre efectele negative ale acestui fapt rezidă în incapacitatea sau slaba capacitate de memorare a poeziilor și ghicitorilor.

Dificultățile de exprimare nu mai pot oferi suportul necesar în construirea propozițiilor, în comunicarea orală și scrisă, în curând, acești copii nu dispun de posibilitatea de a elabora mesaje verbale și prin urmare, nu reușesc să le structureze logic.

De asemenea, ei nu reușesc să cunoască și să folosească corect normele limbii literare: de ortoepie, ortografie, vocabular și gramatică. O consecință nu lipsită de importanță a influențelor negative pe care le au tulburările de pronunție rezidă în faptul că unii dintre acești copii evită comunicarea, acest fapt având efecte asupra activității de învățare și integrare .

Alături de deficiențele de pronunție cu care sunt deseori legate, tulburările grafo-lexice exercită o influență negativă foarte mare asupra activității de învățare, îngreunând procesul de recepție și emisie a mesajelor.

Perturbarea însușirii acestor instrumente esențiale ale activității intelectuale are efecte negative și asupra modelării personalității copiilor. Este de înțeles importanța ce se acordă însușirii citit - scrisului, dacă ne gândim la consecințele grave ce le pot avea tulburările lor asupra situației școlare, precum și a reușitei în genere.

Copii cu tulburări dislexo-grafice au o capacitate foarte scăzută de a citi și scrie corect, făcând dese confuzii și repetări între fonemele și grafemele asemănătoare sub aspect acustic și optic.

Prezente frecvent sunt și omisiunile, inversiunile și adăugările de foneme și grafeme, silabe, cuvinte și chiar propoziții.

Greutatea de a combina cuvintele în unități mai mari de limbaj duce la tulburări ale lizibilității și ale laturii semantice.

Datorită dificultăților de analiză conștientă a elementelor fonetice ale vorbirii și ale putinței de a-și reprezenta formele componente abstracte ce compun cuvintele, acești copii au greutate evidente în înțelegerea celor citite și în transpunerea corectă a ideilor în scris, ceea ce stânjenește comunicarea, întârziind dezvoltarea percepției și a capacității de observare intenționată și în același timp, afectând dezvoltarea memoriei și a gândirii verbal-logice, fapt ce se află la baza dificultăților întâmpinate în procesul de cunoaștere și la sărăcia experienței lor sociale.

Elevii cu tulburări dislexo-grafice nu-și însușesc în totalitate alfabetul pe care să-l folosească în activitățile de citire și scriere, punându-l în dificultatea de a desfășura activități mai complete, cum ar fi : citirea cursivă, expresivă, conștientă a unui text, răspunsul la întrebări legate de aceasta, predarea conținutului acestuia, copierea, dictarea, compunerea.

Elevii cu tulburări de citire și scriere, nu rețin conținutul de idei, în vederea adâncirii înțelegerii și a valorificării caracterului educativ al textului.

Trebuie menționat faptul că dificultățile întâmpinate de unii dintre acești copii, nu se datorează numai deficienței mintale, deși aceasta are partea ei de contribuție, ci faptul că se constată o anumită rămânere în urmă în ceea ce privește asimilarea cunoștințelor datorate tulburărilor pe care le prezintă.

Astfel, ei nu reușesc să țină pasul cu colegii lor care nu prezintă astfel de handicapuri întrucât se exprimă mai greu, înțeleg cu dificultate, nu au un vocabular corespunzător, cu alte cuvinte, nu posedă acele

abilități pe care să se sprijine activitatea de cunoaștere și asimilare a cunoștințelor care nu se fac numai prin acțiuni nemijlocite și observare directă, ci și prin legătura cărților.

Elevii cu tulburări de limbaj nu se pot descurca singuri în activitățile de muncă independente, sprijinul învățătorului fiind absolut necesar.

BIBLIOGRAFIE

1. Burlea, G, *Tulburările limbajului scris- citit*, Editura Polirom, Iași, 2007;
2. Cosmovici, A., Jacob, L., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 2005;
3. Mușu, I., Vrășmaș, E., Stănică, C., *Terapia tulburărilor de limbaj*, Editura Didactică și Pedagogică, București 1997;
4. Neamțu, C., Gherguț, A., *Psihopedagogie specială*, Editura Polirom, Iași, 2000;
5. Ungureanu, D., *Copiii cu dificultăți de învățare*, Editura Didactica si pedagogică, București, 1998;
6. Vrășmaș, E., *Dificultăți de învățare în școală*, Editura Integral, București, 2007;
7. Vrășmaș, E., *Învățarea scrisului*, Editura Pro Humanitate, București, 1998;
8. www.didactic.ro;
9. www.scrib.ro;

EVALUAREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ

**Prof. înv. primar Bulz Lăcrămioara – Iuliana
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

Factorii care influențează performanța elevilor în domeniul lecturii, evidențiați de studiul PIRLS 2006 (Progress in International Reading Literacy Study) sunt: locul lecturii în programul școlar; organizarea demersului didactic în ceea ce privește predarea/învățarea citit -scrisului; formarea cadrelor didactice; diversitatea suporturilor de lectură, a materialelor didactice; varietatea abilităților și strategiile de lectură pe care elevii sunt solicitați să le folosească; utilizarea diverselor strategii pentru a determina elevii să exprime reacții proprii la textele citite; funcționarea bibliotecii școlare și a bibliotecii clasei; accesul la calculator și la Internet; utilizarea software-urului educațional pentru dezvoltarea competențelor de citire.

Organizarea demersului didactic, în ceea ce privește predarea/învățarea citit - scrisului, trebuie să respecte: etapa de evocare/anticipare; etapa de realizare a sensului; etapa de reflecție/consolidare.

Pentru a pregăti însușirea în condiții optime a deprinderii de a lectura un text ar trebui să se urmărească: stimularea capacității de a folosi și interpreta simboluri pentru cuvinte în perioada prealfabetară; conștientizarea școlărilor mici în legătură cu importanța însușirii/cunoașterii literelor, a citit-scrisului; familiarizarea lor cu literele de tipar și de mână cu legătura dintre semnificat și semnificant; cultivarea interesului pentru decodificarea mesajului scris prin realizarea de corespondențe între imagine și mesajul scris; conștientizarea în legătură cu utilitatea stăpânirii deprinderii de citit-scris; derularea de activități de tip dramatizare a poveștilor vizionate/ audiate; lectura cu predicții și obiectivarea prin desen a mesajului/ ideii strofei.

Suporturile de lectură trebuie să fie diverse, să conștie în: cărți de dimensiuni diferite, cu font adaptat vârstei și imagini sugestive, albume, enciclopedii, reviste, bandă desenată, cărți în format electronic, texte literare/ texte nonliterare (rețete, instrucțiuni de folosire a unor obiecte, reguli privind desfășurarea unor jocuri, afișe etc).

Utilizarea diverselor strategii pentru a determina elevii să exprime reacții proprii la textele citite: elevul-cititor este încurajat să își formeze capacitatea de a reflecta, de a-și dezvolta creativitatea și gândirea critică; abilități de comprehensiune literară (ordonarea cronologică a evenimentelor, identificarea relației cauză – efect etc.); abilități de comprehensiune prin deducții (a anticipa rezultate, a identifica trăsături de caracter etc.); abilități de comprehensiune evaluative (a distinge între fantastic și real, a distinge între fapte și opinii etc.); abilități de organizare (a ordona evenimente, a clasifica idei, personaje etc).

Funcționarea bibliotecii clasei

Sala de clasă trebuie să fie un mediu bogat și stimulativ pentru achiziții lingvistice, să găzduiască biblioteca clasei, să existe rolul de bibliotecar, scaunul autorului, activități de tip tutoriat elevii mari citesc celor mici, documente în care elevii să consemneze informații desprinse în urma lecturii (jurnal de lectură, jurnal de dialog).

Funcționarea bibliotecii școlare trebuie să urmărească: înscrierea copiilor la biblioteca, monitorizarea accesului la lectură.

Accesul la calculator și Internet, folosirea rețelei AEL facilitează activități ca ordonarea secvențelor textului, folosind imagini; corelarea textelor cu imaginile; căutarea de informații.

Lectura? Calculatorul? Televizorul?

Toate sunt importante, atâta vreme cât sunt surse de învățare și de dezvoltare a personalității copilului; lectura este totuși, pe cale de dispariție în involburata epocă a vitezei. Se constată că invazia mass-mediei și a tehnologiei ultraperformante ne ține departe de CARTE. Internetul este însă locul unde ne putem întâlni elevii, deci se recomandă a fi folosit pentru a face trimitere la diverse site-uri educaționale/de lectură, utilizând link-ul indicat de învățător/coleg. Este, deci, o altă modalitate de a incita la lectură.

Atitudinea familiei față de lectură

Având în vedere faptul că trăim într-un secol caracterizat de o permanentă cursă contra cronometru, că părinții au din ce în ce mai puțin timp pentru educarea copiilor, școala trebuie să insiste pe promovarea importanței lecturii în mediul familial, pe încurajarea părinților de a acorda atenție bibliotecii de acasă, mediului creat pentru stimularea lecturii, modelului pe care familia îl oferă.

Modalități de realizare:

- prin intermediul activităților de tip consiliere, învățătorul poate îndruma părintele să adopte o atitudine corespunzătoare în vederea cultivării interesului pentru lectură al elevului;

- învățătorul trebuie să prezinte lista de lecturi suplimentare, pe care părintele le citește copilului/ urmărește lectura acestuia din urmă.

Bibliografie:

1. Costea, Octavia, *Didactica lecturii. O abordare funcțională*, Ed. Institutul European, Iași, 2006
2. Steele, J.L., Meredith K.S., Temple, C, *Lectura și scrierea pentru dezvoltare gândirii critice, vol. I și II*, editat de Centrul Educația 2000+ în cadrul proiectului Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice, 2000

PROMOVAREA INTERCULTURALITĂȚII

**Prof. înv. primar David Mariana- Rodica
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

Într-un moment în care trecem ca națiune prin transformări istorice fără precedent, alături de Europa, trebuie să ne punem întrebarea ce reprezintă azi România culturală. Când spunem România culturală afirmăm deja o identitate, o existență în spațiu și timp. Traseul afirmării noastre culturale cunoaște o devenire în cerc: a arăta propria identitate, a-l accepta pe celălalt, cel diferit de tine, a accede la o identitate mai largă a lumii.

Cultura română, deși a vrut să-și păstreze identitatea, nu a respins niciodată relațiile cu celelalte culturi. Ea s-a îmbogățit permanent și a crescut în timp atât datorită dezvoltării ei interne, cât și capacității de asimilare și de a traduce în registru propriu elemente culturale străine. Bineînțeles că relațiile culturii române cu exteriorul au depins de conjuncturile politice, de tipurile de guvernare.

Cultura română trece azi, ca toate culturile lumii, printr-un proces de criză care se datorează confruntării tot mai pregnante cu restul lumii. Această confruntare este una valorică, ceea ce presupune concurența, ieșirea din izolare, adaptarea la cerințele globalizării.

Cultura română este o cultură a memoriei culturale, care prin raționalitatea ei redă imaginea spirituală a românilor, în care se îmbină spiritul practic al creației cu risipa de frumos. După Ralph Linton, cultura este o configurare a comportamentelor învățate și a rezultatelor lor, împărtășite și transmise de către membrii unei societăți date. De aici ideea că interculturalitatea înseamnă

interacțiune, schimb de valori, cunoștințe, idei, obiceiuri, conștientizarea diferențelor și respectarea lor. Dialogul intercultural creează deschideri de cunoaștere reciprocă a membrilor comunității naționale, acceptare și respectare a diferențelor.

Scopul general al educației interculturale constă în favorizarea și dezvoltarea capacităților de întreținere a raporturilor mutuale între diferite categorii socioculturale, minoritare sau majoritare, cu o configurație etnică, națională distinctă. Obiectivul esențial al educației este adaptarea și integrarea tinerilor în societatea pluralistă, multiculturală. În viziunea lui C. Cucuș, comunicarea interculturală este tranzacția valorică însoțită de înțelegerea semnificațiilor adiacente între persoane sau grupuri care fac parte din culturi diferite. Dezvoltarea culturii comunicării este una din căile posibile de îmbunătățire a relațiilor interetnice. Abordarea interculturalității în educație pleacă de la ideea că o mai bună înțelegere între oameni este posibilă promovând toleranța, respectarea drepturilor omului și îndemnând la reflecția asupra problemelor contemporane legate de evenimente cotidiene. La acestea pot concura diverse activități: dezbateri plecând de la studiul de caz, vizionarea de filme artistice și documentare, serbări tematice, realizarea de broșuri, reviste, benzi desenate, realizarea de proiecții privitoare la teme de interes național, întâlniri cu oameni de artă, scriitori, care facilitează cunoșterea și aprecierea altor coduri culturale și moduri de viață. Studiul limbilor străine în strânsă legătură cu cultura și civilizația permite o abordare eficientă a interculturalității, deoarece suscită o curiozitate lingvistică și culturală și este un mijloc forte de a promova înțelegerea interculturală.

În educație se trece de la o gândire monoculturală la o gândire interculturală, de la o gândire egocentrică la o gândire solidară, care să își găsească sursele în cunoștințe acumulate și care să se repercuteze asupra practicii profesionale și a comportamentului, de a suscita și alimenta creativitatea. De aici nevoia de a cunoaște drepturile omului și a instrumentelor internaționale referitoare la acestea, a problemelor principale ale timpului nostru, promovarea dreptății sociale și a egalității șanselor educaționale, cunoașterea rețelelor sociale, profesionale, a nevoilor și situațiilor populației școlare.

Experiențele de comunicare interculturală facilitează înțelegerea interetnică și internațională, inițiază modele active și participative în învățarea prin grupuri cooperante, în proiecte colective pentru eficientizarea la maximum a acestor experiențe, conduc spre familiarizarea cu tehnologia educațională, beneficiind când este cazul de o educație la distanță, ajută la adoptarea strategiilor novatoare și cooperarea cu ansamblul partenerilor comunității, evaluarea învățământului, a educației nu numai în termeni de selecționare și competiție, ci și din punct de vedere al raporturilor sociale

care se pot dezvolta și care îi vor ajuta să rămână vigilenți, curajoși și creativi. Noile generații vor recunoaște rolul esențial al interdependențelor și interacțiunilor și vor însuși activ o manieră mai constructivă și dinamică a drepturilor omului într-o perspectivă interculturală.

Bibliografie:

C Cucoș, „Educația interculturală- experiențe, politici, strategii”, Ed. Polirom, Iași, 1999

I. Hirghiduș, „Antropologie politică”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013

G. Șaganean, „Cultură, interculturalitate și traducere”, Chișinău, 2007

EDUCAȚIA DIFERENȚIATĂ PENTRU ELEVII CU ADHD

**Prof. înv. primar David Mariana- Rodica
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

Lipsa atenției, hiperactivitatea și impulsivitatea sunt principalele simptome care definesc sindromul deficitului de atenție cu hiperactivitate sau Attention Deficit - Hyperactivity Disorder (ADHD).

Se referă la o afecțiune de tip neurobiologic prin care este afectată capacitatea individului de a opera în limite medii în:

- inhibarea comportamentului agresiv(autocontrolul impulsivității);
- controlul nivelului activității (hiperactivitatea);
- concentrarea asupra sarcinilor de lucru (lipsa atenției).

Abrevierea ADHD se utilizează pentru toate tipurile de acest sindrom:

- tipul predominant neatent(care nu manifestă hiperactivitate);
- tipul predominant hiperactiv sau impulsiv(în care se încadrează cei care nu manifestă pregnant lipsa atenției);

- tipul combinat (cel mai comun tip al acestui sindrom, care manifestă toate simptomele care definesc ADHD: lipsa atenției, a puterii de concentrare, hiperactivitatea și impulsivitatea).

Cercetările din domeniu au arătat că cei care adoptă strategii didactice eficiente pentru elevii cu ADHD au în comun utilizarea unei abordări bazate pe trei principii:

- identificarea nevoilor specifice de învățare ale elevului. Se identifică motivele pentru care elevul nu este atent, ce îl distrage, ce îi facilitează menținerea atenției, când, cum și de ce devine impulsiv și hiperactiv;
- selectarea unor practici educaționale asociate cu strategii comportamentale, cu elemente specifice de management al clasei și intervenții suportive pentru elevul sau elevii hiperactivi și cu deficit de atenție;
- cadrul didactic utilizează practici de elaborarea și implementarea unui program educațional individualizat și integrează acest program în activitățile cotidiene destinate tuturor elevilor din clasă, punând accent pe caracterul incluziv.

Această deficiență conduce și la scăderea semnificativă a capacității de autocontrol. Sindromul de deficit atențional este mult mai complex decât o simplă tulburare a atenției, fiind o disfuncție a circuitelor creierului uman care asigură autocontrolul, autocenzura și capacitatea de inhibiție. Unui copil cu ADHD îi este mai greu să facă ceea ce știe, să analizeze informații interne, decât să știe ceea ce face, să analizeze informații despre propria reacție la informații externe. Persoanele din jurul copiilor cu ADHD au o importanță foarte mare, având capacitatea de a influența în mod direct modul în care acești copii pot să învețe.

Studiile acestui fenomen arată că persoanele cu ADHD tind :

- să fie predispuse la repetenție sau abandon școlar;
- să aibă numai câțiva prieteni, să aleagă izolarea;
- să aibă rezultate slabe profesionale,
- să aibă diferite tulburări de personalitate.

Diagnosticul ADHD este complicat, complex, deseori afectat de subiectivitate și de aceea este necesar a fi corelat cu toate tipurile și sursele de informații disponibile asupra stării copilului, pornind de la comportamentul observabil, în corelație cu factori precum rezultatele școlare sau gradul de integrare socială.

Este indicat ca în lucrul cu elevii cu ADHD să se aibă în vedere o abordare multimodală, în care să se pună accentul pe diversificarea ofertei educaționale pentru a elimina plictiseala, rutina, iar managementul comportamentului să aibă un loc central, bazat pe un plan bine structurat:

- au nevoie de sarcini de lucru și cerințe clar exprimate;
- ambiguitatea sporește starea de agitație;
- sarcinile au o limită de timp clară, scopurile, obiectivele trebuie clar formulate și exprimate elevilor;
- sancțiunile și premiile acordate sunt clar prezentate înaintea începerii activităților, reamintite frecvent;
- cea mai dificilă condiție de îndeplinit este păstrarea calmului față de elev, indiferent de context și circumstanțe;
- enervarea sau agitația cadrului didactic sporește hiperactivitatea copilului și accentuează simptomele și efectele ADHD.

O strategie foarte utilă este dată de abilitatea cadrului didactic de a evalua și utiliza punctele tari ale elevului hiperactiv. Creativitatea este deseori o trăsătură care poate fi exploatată pentru obținerea unor progrese remarcabile. Este necesar să vedem care sunt comportamentele dezirabile deja manifestate de copil, pentru a le putea stimula și utiliza pentru eliminarea celor nedorite.

În cazul în care se lucrează cu un elev cu ADHD trebuie să se aibă în vedere:

a) mediul clasei:

- acesta trebuie să fie structurat și bine organizat;
- să aibă reguli clare și vizibile de comportament, concentrat pe întărirea și încurajarea comportamentelor dezirabile și descurajarea și sancționarea comportamentelor nedorite;
- încurajează abilitățile de auto-organizare ale elevilor și pune accent pe aceste abilități atunci când un membru al clasei are nevoie de ajutor;
- construiește ideea de echipă, de colegialitate, de comunitate;
- este incluziv, prietenos ;
- sprijină elevii în cazul întâlnirii unor obstacole de orice tip și încurajează respectul mutual.

b) regulile clasei:

- respectă colegii și ceea ce fac;
- fii atent în clasă;

- vino pregătit la școală;
- ascultă indicațiile și și lucrează cu colegii tăi;
- lucrează în liniște în clasă;
- învață cât poți de bine;
- ce ție nu-ți place, altuia nu face;
- fii respectuos cu cei din jur.

c) stimulente în sala de clasă:

- reducerea temelor pentru acasă,
- timp liber în clasă;
- jocuri în clasă;
- un creion special sau un caiet special;
- pauză suplimentară;
- diplome pentru elevi;
- mici jucării;
- ascultarea unei melodii sau povești în clasă;
- primul loc la rând;
- coordonarea în parteneriat cu cadrul didactic a unei activități;
- dreptul de a face prezența sau a coordona unele activități ale colegilor.

Un cadru didactic care predă într-o clasă cu copii cu ADHD trebuie să fie capabil să:

- stabilească ținte realiste în ceea ce privește realizările și progresul elevilor cu ADHD , să le adapteze în funcție de cerințele educaționale și de performanța acestora;
- aibă o abordare individualizată în urmărirea obiectivelor educaționale și să utilizeze metode didactice adecvate;
- încurajeze și să recunoască fiecare realizare a elevilor cu ADHD;
- asigure o evaluare continuă;
- se informeze cu ajutorul familiei cu privire la activitățile lor extra-școlare care pot influența performanța elevilor;
- trateze cu empatie situațiile de neînțelegere sau greșelile pe care elevii cu ADHD le fac în timpul activităților de învățare, din sala de clasă;

- comunice cu echipa managerială a școlii pentru corectarea sau dezvoltarea unor politici educaționale adecvate la nivelul școlii și asigurarea tuturor resurselor necesare educației elevilor cu ADHD.

Fiind vorba de managementul unor comportamente negative, în cazul copiilor cu ADHD se recomandă în primul rând empatia și înțelegerea, nu etichetarea sau blamarea autorului acestora. Chiar și în cazul formulării unor reguli simple, clare, stabilite de comun acord este foarte posibil să apară situații problematice în timpul unei ore. Aceste comportamente trebuie ignorate sau pre-întâmpinate în timp ce progresul trebuie subliniat constant, recompensat activ. Sunt nerecomandate pedepsele severe și mai ales pedepsele aplicate întregii clase.

Este foarte important că metoda educației imaginative are un mare succes nu numai în menținerea nivelului de atenție al elevilor cu ADHD, ci și în cazul apariției unor dificultăți de învățare specifice. Prin această abordare nu se intervine numai la nivelul dispoziției pentru a învăța, ci și la nivelul eficacității și eficienței învățării.

Elevii trebuie să se bucure de atenția, energia și sprijinul cadrului didactic, de la cei cu performanțe slabe la cei cu performanțe ridicate, de la cei care au probleme de comportament la cei care sunt liniștiți, de la cei care învață de plăcere la cei care au o motivație mai scăzută pentru învățare.

Cei care promovează principiile unei educații diferențiate cred în faptul că :

- elevii care au vârste apropiate diferă în pregătirea pentru a învăța, interese, stilul de învățare, profiluri de învățare, grad de independență, contexte de viață;
- aceste diferențe ne învață că nu toți trebuie să știe aceleași lucruri, predarea nu trebuie să aibă un ritm unic, iar sprijinul, asistența oferită individual nu trebuie să fie aceeași;
- elevii care beneficiază de asistență au posibilitatea de a atinge rezultate la care singuri nu ar fi ajuns, deschizând calea unui cerc vicios al învățării;
- elevii vor avea cele mai bune rezultate atunci când pot să facă o legătură între curriculum, interese și experiențele lor de viață.

Există o mare diversitate de aspecte ce pot fi diferențiate:

- materiale și sarcini de învățare cu grade diferite de dificultate, căi alternative de atingere a unor obiective de învățare;
- gruparea diferită și flexibilă a elevilor în procesul de predare- învățare;

- proiectare, predare și evaluare în funcție de diferite moduri de a procesa informațiile empirice și de stilurile diferite de învățare ale elevilor;
- strategii care oferă posibilitatea elevilor de a alege diferite sub-teme în cadrul unor arii de studiu, modalități de a învăța, moduri de realizare;
- evaluări, sarcini de învățare și portofolii ale elevilor care pun accent pe punctele tari și interesele elevilor;
- accent pe necesitatea unor forme variate de evaluare.

Activități practice pentru elevii cu ADHD: JOCURI

Prinde-mă!

Copilul va alerga și noi vom încerca să-l prindem. Dacă am reușit să-l atingem, copilul „va îngheța” și va trebui să rămână nemișcat 10 secunde. Apoi, poate fugi din nou. Jocul este distractiv și antrenează autocontrolul.

Ține sacul bine!

Avem nevoie de un mic săculeț umplut cu fasole ce se poate așeza pe capul copilului. Vom folosi și noi un astfel de săculeț, iar copilul va imita mișcările noastre: plimbare, ne aplecăm ușor în față, ne lăsăm pe genunchi, fără a scăpa sacul de pe cap.

Roșu!

Aruncăm mingea de la unul la altul, îi explicăm copilului că în momentul în care spunem „Roșu!” va trebui să ridice mingea deasupra capului. Jocul solicită concentrarea și viteza de reacție a copilului.

Nu trebuie ignorat faptul că eficiența intervenției educaționale în cazul copiilor cu ADHD este dependentă și de factori precum: existența personalului specializat, coordonarea intervențiilor din instituțiile educaționale cu cele aplicate acasă de părinți, complementaritatea intervențiilor educaționale cu cele psihologice și medicale.

Creșterea exponențială a cazurilor depistate în ultimii ani este cel mai important argument ca toate aceste eforturi să fie realizate, iar parteneriatul cu organizațiile de părinți și asociațiile active în acest domeniu poate fi o strategie importantă în acest sens.

BIBLIOGRAFIE:

1. Popenici,Ș., Fartușnic, C., Târnoveanu, N. – Managementul clasei pentru elevii cu ADHD, Didactica Publishing House, București, 2008
2. Elias, M. J., Tobias, S. E. , Fridlander, B.S. - Inteligența emoțională în educația copiilor, Editura Curtea Veche, București, 2002
3. Cerghit, I. - Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002
4. Roco, M. – Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2001

SĂ FIM ECO ȘI SĂ IUBIM NATURA!**Prof. înv. primar Jurj Cristina- Eva****Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara****Motto:**

Când ajunge poluarea
Mult mai mare ca și marea,
S-a desăvârșit cu artă
Cea mai cea... natură moartă.
(epigramă ,Eugen Pop)

Respectul față de natura vine firesc atunci când copilul o cunoaște, o apreciază și o iubește.

Ca și dascăli putem pune multe pietre de temelie pentru un viitor mai curat, educându-ne copiii în spirit ecologic, să fie responsabili cu resursele și atenți cu mediul înconjurător. Le putem explica pe înțelesul lor ce înseamnă poluarea și cum ne afectează pe toți, de ce și cum să protejăm natura și cum să nu facem risipă de materiale.

Când vine vorba de educație, exemplul personal al părintelui și al învățătoarei va modela ireversibil comportamentul copilului. Să nu lăsăm gunoaie pe unde mergem, să reciclăm, să nu consumăm mai mult decât avem nevoie(apă, energie, combustibil) vor fi câteva semințe bune răsădite în sufletul copiilor noștri.

În fiecare clasă și familie, părinții și profesorii trebuie să încurajeze apropierea copilului față de natură și să îl învețe despre importanța reciclării și despre alte activități benefice pentru mediu. Prin joc, copilul poate învăța treptat despre necesitatea colectării diferențiate a deșeurilor și despre consecințele diverselor forme de poluare și a folosirii resurselor disponibile. Copiii adoră să facă lucruri considerate de cei mari ca fiind utile, mai ales dacă îi văd și pe aceștia că le fac. Totodată, nu numai că le place să știe că au un rol în această misiune, însă sunt încântați de faptul că adulții le apreciază abilitățile și maturitatea suficient de mult încât să discute cu ei lucruri importante, ca de exemplu despre protecția mediului înconjurător. Activitatea de reciclare trebuie să fie un efort de familie, de grup, care să vină de la sine. De asemenea, aceasta trebuie să fie corelată cu alte acțiuni care, chiar dacă în aparență sunt obișnuite, au un rol deosebit pentru

protecția mediului și a resurselor naturale. Astfel, să stingi lumina atunci când ieși din cameră, să scoți încărcătorul din priză după utilizare, să închizi apa atunci când nu o folosești sunt activități prin care economisești resursele naturale.

Să înveți un copil de doar câțiva ani că respectarea naturii este o bază pentru un viitor sănătos pare aproape imposibil. Copiii mici au nevoie de lucruri și exemple concrete. Conceptele sunt mistere pentru ei și de aceea, dacă folosești concretul și exemple apropiate de puterea lor de înțelegere misiunea devine atât plăcută cât și ușoară. În rest, imaginația fără margini și plăcerea jocului va face toată treaba.

Copiii înțeleg expresii nonverbale, ei știu că atunci când râzi înseamnă că te bucuri și e bine și atunci când plângi exprimi suferința. Acesta este un instrument foarte util pe care îl poți folosi pentru a-i explica celui mic că natura sferă atunci când deșeurile sunt aruncate peste tot și este fericită atunci când fiecare om reciclează pentru a face economie. Un copac vesel înconjurat de iarbă, flori și insecte și unul trist lângă a cărui tulpină sunt multe sticle de plastic, hârtii și alte deșeuri reprezintă numai o idee de imagine pe înțelesul copiilor. Copiii sunt mult mai receptivi la activități care le sunt prezentate sub formă de joc decât la cele care sunt sub formă de sarcini obligatorii.

Putem discuta cu cel mic despre cum poate ajuta natura, cum ocrotim plantele și animalele, pentru că acestea ne vor ajuta la rândul lor. Putem să-l învățăm lucruri simple și la îndemână cu fiecare plimbare în aer liber: dacă oamenii nu aruncă ambalajele la gunoi, acestea vor polua mediul în care trăim, pungile de plastic aruncate în apă pot omorî peștii, dacă păsările înghit guma de mestecat aruncată de noi în lac se poate sufoca, copacii și plantele ne ajută mult să avem aer curat ș.a.

Copilul poate observa și singur diferența de calitate a aerului de la bunici, la țară sau de la munte, unde mediul nu este atât de poluat și există mai multă verdețură, față de aerul de oraș. Printre cele mai potrivite și distractive metode de a educa în spirit „eco”, chiar de la vârste foarte mici, se numără refolosirea creativă. A refolosi implică a-i găsi unui material o nouă destinație utilă prin modificarea aspectului. Astfel se reduce cantitatea deșeurilor, iar mediul va fi mai puțin poluat.

Îi putem învăța despre cât de nociv pentru mediu este plasticul, pentru că nu este biodegradabil, printr-un experiment simplu și la îndemână: pentru o lună, îngropăm în pământ, în grădină, sau într-un vas de flori mai mare, o pungă de plastic și una din hârtie. Le scoatem din

pământ și observăm care s-a păstrat mai bine; plasticul are nevoie de sute de ani pentru a se degrada.

Chiar și atractivele jucării din plastic pot afecta mediul, iar copilul trebuie să fie conștient de asta. O jucărie făcută de el însuși din obiecte reciclate sau inutile de prin casă poate fi o idee minunată care-l va ajuta și să-și dezvolte imaginația, dar și să fie prietenos cu natura.

În refolosirea creativă, materialele de bază sunt cele mai banale deșeuri refolosibile: PET-uri, sticlele de plastic de la apă sau suc, cartoanele de ambalaj sau de ouă, tuburile de la sulul de șervete de bucătărie sau hârtie igienică, paiele de băut, ziare sau reviste vechi, șervețele colorate, ambalajul de la iaurt, cutii goale de conserve, șosete sau mănuși desperecheate, resturi de lână, CD-uri, etc. Cu puțină imaginație toate acestea pot deveni animăluțe, păpuși amuzante, creaturi extraterestre, dispozitive pentru hrănit păsări, suport de creioane colorate sau de plante și lista poate continua la nesfârșit.

În ultima vreme, omenirea este pusă în fața deciziei de a alege între ecologie și poluare: evoluția economiei moderne presupune exploatarea intensivă a resurselor naturale, iar evoluția industrială este legată în mod direct de poluare; dimpotrivă, ecologia pare să amenințe stilul de viață al omului modern, dar ne și demonstrează că e greșit să rupem echilibrul la care natura a ajuns în sute de milioane de ani de evoluție. Pentru supraviețuirea speciei umane, dar și păstrarea biodiversității pe planetă cât mai puțin afectată de activitatea omului, e necesar să găsim soluții viabile de a reduce și chiar elimina poluarea, în paralel făcând eforturi să protejăm ecosistemele și natura din care facem parte.

Când vorbim despre schimbările climaterice trebuie să ținem cont de mai multe fenomene negative, care sunt legate între ele. Numeroși experți arată că obezitatea, sub-alimentația și schimbările climaterice sunt trei fațete ale unei amenințări unice pentru umanitate. Nici unul dintre aceste aspecte nu poate fi combătut separat, practic numai o revoltă împotriva unui model dominant ar putea salva și planeta noastră albastră. Care planetă curînd riscă să devină mai degrabă cenușie, chiar și văzută din spațiu, din cauza deșeurilor acumulate și a poluării atmosferei.

Elevii clasei a III-a A au pictat, au desenat în această perioadă neplăcută pentru întreaga planetă în spiritul ECO!

Bibliografie:

- 1) <http://www.modeleazacopilaria.ro/hai-sa-fim-eco-de-mici-super-idei-de-reciclare-creativa-pentru-copii/>
- 2) <http://www.gradinite.com/site/Articole/detalii/1089-reciclarea-pe-intelesul-copilului-tau-educatie.html>
- 3) www.didactic.ro
- 4) http://www.qbebe.ro/coltul_cu_activitati/3-5_ani/idei_de_jocuri_care_invata_copilul_sa_recicleze

EMOȚII ȘI REZULTATE

Profesor Lucaci Ramona

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Inteligența emoțională ar putea fi interpretată ca un fel de inteligență a inimii. Spun acest lucru deoarece acesta este responsabilă de stima de sine.

Inteligența emoțională ne pune în contact cu trăirile și cu nevoile noastre, cu aspirațiile și cu predispozițiile înnăscute. Este cea care guvernează relațiile pe care le avem cu ceilalți și nu în ultimul rând cu noi înșine. Ne permite să ne exprimăm potențialul și capacitățile personale. Astfel, inteligența emoțională devine puntea ce ne conectează cu universul interior.

Încă de mici am fost educați să nu ne lăsăm pradă emoțiilor. Chiar și în definiția cuvântului ”emoțional” există semnificația de ”sensibil” sau ”emotiv”, adică slab. Atunci când vine vorba de dezvoltarea acestui tip de inteligență, e îmbucurător că, doar cu puțin efort și practică, această

abilitate se poate dezvolta la orice vârstă. Nimeni nu se naște învățat, deci și inteligența emoțională se poate dezvolta prin exercitiu și aplicare în situațiile concrete de viață.

Dacă cineva încă se mai întreabă de ce ar fi nevoie de inteligență emoțională în școli, cum i-ar ajuta pe copiii noștri să aibă cunoștințe despre cum să își gestioneze emoțiile în mod sănătos, redăm mai jos un exemplu cutremurător de atitudine sănătoasă, civilizată, echilibrată, în fața dificultăților vieții care se poate doar construi prin educație emoțională și socială, timp de ani în șir.

Este vorba despre atitudinea japonezilor în fața marelui tsunami din 11 martie 2011, caracterizată prin calm (nici o imagine cu lovituri în piept sau durere sălbatică – manifestarea durerii în sine a fost rafinată), demnitate (cozi disciplinate la apă și alimente, nici un cuvânt sau gest dur), moderație (oamenii au cumpărat doar ceea ce aveau nevoie zilnic, încât toată lumea să obțină ceva, ordine (fără jafuri în magazine, fără claxoane și depășiri în trafic, doar înțelegere), grijă pentru celălalt (restaurantele au redus prețurile, un ATM nepăzit era nefolosit, cei puternici aveau grijă de cei slabi), formare (toată lumea știa exact ce să facă: bătrâni, tineri, copii... și au făcut exact doar ce trebuia), discreție (media a manifestat o magnifică reținere în buletinele de știri: nimic senzațional, doar reportaje calme), conștiința (în cazul în care se întrerupea curentul într-un magazin, oamenii puneau lucrurile înapoi pe rafturi și plecau în liniște).

Cercetările dedicate succesului parcursului educațional și academic concluzionează că persoanele care ajung să-și gestioneze eficient emoțiile sunt cele care obțin cele mai bune rezultate la școală, întemeiază relații de succes cu cei din jur și sunt mai puțin predispuși la adoptarea unor comportamente nesănătoase.

Relația dintre inteligența emoțională și succesul școlar depinde de câțiva factori:

- gradul de cunoaștere a sinelui, a potențialului personal;
- nivelul stimei de sine (cu cât stima de sine este mai dezvoltată, cu atât valorile personale vor fi mai ample);
- dimensiunea temperamental-caracterială (trăsăturile specifice tipului de temperament dominant, atitudini, obiceiuri, trăsături de caracter);
- contextul, mediul educațional, politica școlii în ceea ce privește procesul instructiv-educativ
- raporturile dintre cadre didactice și elevi

Profesorii cu o inteligență emoțională ridicată știu să își motiveze elevii, manifestă spirit inovativ, obțin performanțe superioare, folosesc eficient timpul și resursele materiale, dovedesc calități de lideri și spirit de echipă.

Cu alte cuvinte, felul în care îl tratezi pe copil, atenția pe care i-o acorzi, răbdarea cu care îl ajuti să depășească problemele, comunicarea, stilul disciplinar pe care îl aplici, toate acestea contribuie la dezvoltarea emoțională a copilului, care este crucială în reușita școlară. Cel mai important lucru este exersarea abilităților emoționale, astfel încât aceasta să devină o a doua natură în comportamentul copiilor.

Nu capacitatea copilului de a citi sau de a face socoteli este esențială în procesul de învățare și în reușita școlară, ci mai degrabă capacitatea de a ști cum să învețe lucruri și să facă față provocărilor la nivel emoțional.

VIAȚA ȘI MATEMATICA PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Profesor Lucaci Ramona

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Una dintre cele mai frecvente întrebări pe care o aud an de an de la elevii mei, mai ales atunci când lucrurile devin dificil de înțeles este: „La ce îmi folosește această noțiune? Unde o voi întâlni în viața reală?” și una dintre cele mai grele misiuni ale profesorului este să explice elevilor săi importanța fundamentală a noțiunilor matematice și existența lor permanentă în jurul nostru.

Matematica este disciplina care ridică probleme celor mai mulți elevi. Pe parcursul anilor la catedră i-am auzit pe elevi afirmând de nenumărate ori că *matematica este grea*, mulți dintre ei având rezultate slabe la evaluările curente sau la evaluările naționale. Deoarece activitatea oricărui cadru didactic presupune găsirea de soluții pentru îmbunătățirea succesului școlar, mi-am propus ca un punct de plecare în acest demers să fie chiar această afirmație că *matematica este grea*, precum și identificarea altor afirmații ce denotă convingeri limitative și înlocuirea acestora cu altele constructive.

Matematica este o aplicare metodică a materiei. Matematica ne ajută să avem vieți ordonate și să prevenim haosul. Anumite calități cum ar fi creativitatea, gândirea critică, vederea în spațiu, gândirea critică și abilitatea de a rezolva probleme sunt dezvoltate și întreținute de gândirea matematică. Matematica este leagănul tuturor creațiilor și creaturilor, fără de care lumea ar rămâne în inerție. Orice bucătar sau fermier, tâmplar sau mecanic, vânzător sau doctor, inginer sau cercetător, muzician sau magician folosește matematica în activitatea de zi cu zi. Chiar și animalele și insectele o folosesc în viața lor cotidiană: melcii în cochiliile lor, păianjenii în pânzele lor, albinele pentru a-și construi hexagonalele adăposturi. Există nenumărate exemple de modele matematice în tiparele naturii și în viața noastră cotidiană.

Convingerile despre dificultatea disciplinei matematice pot influența negativ motivația elevilor și sunt descurajante. O altă abordare ar putea fi, de exemplu, încurajarea elevilor cu afirmații de genul *matematica este provocatoare* sau *matematica este interesantă*. Ar putea fi utile și citate cunoscute cum ar fi *Matematica nu este un limbaj, este o aventură* (Paul Lockhart) sau *Învățând matematică, înveți să gândești* (Grigore Moisil).

Descurajarea elevilor și scăderea interesului față de matematică pot apărea și ca efect al notării elevilor în situații de rezultate slabe la evaluările de pe parcursul unui an școlar, întărindu-le astfel convingeri de genul *nu sunt bun la matematică* sau *nu înțeleg matematica*. Poate că realitatea este că nu toți elevii sunt buni la matematică, dar de multe ori realitatea poate fi schimbată prin intervenții imediate și susținute. O notă mică, dar însoțită de o încurajare de tipul *știi că poți mai mult* sau sublinierea punctelor tari (oricât de puține ar fi acestea) pot fi buni stimuli pe parcursul învățării.

Experiența spune că învățarea matematicii este mai ușoară și mai plăcută dacă se folosesc activități matematice și jocuri. Puzzle-urile matematice și jocurile încurajează și atrag o atitudine deschisă printre tineri și ajută la dezvoltarea clarității gândirii. Accentul trebuie pus pe dezvoltarea clarității conceptelor matematice încă din copilărie, începând cu clasele primare. Dacă profesorul eșuează în acest domeniu, atunci copilul își va dezvolta o reticență față de matematică pe măsură ce avansează în clasele mari. Pentru a explica un subiect în matematică, profesorul trebuie să folosească imagini, scheme, diagrame și modele pe cât posibil. Acest proces este considerat complet dacă folosește atât auzul, cât și văzul. Întrebările cu răspuns deschis trebuie folosite cât mai des și copilul trebuie încurajat pentru a găsi toate modurile de rezolvare posibile. Copilul trebuie apreciat pentru fiecare încercare corectă și fiecare greșeală trebuie corectată fără critici. Cea mai mare dificultate o reprezintă lipsa de exercițiu. Copiii trebuie să lucreze în fiecare zi cel puțin 10

probleme cu grade diferite de dificultate în scopul de a-și însuși conceptele matematice și de a-și dezvolta rapiditatea și acuratețea rezolvării problemelor.

Bineînțeles și că îmbinarea metodelor tradiționale cu metodele moderne de predare-învățare, exemplele practice sau activitățile diferențiate sunt foarte utile în dezvoltarea interesului pentru studiul matematicii, dar consider că este de asemenea foarte important să îi auzim pe elevi și să reușim să ne dăm seama din afirmațiile lor ce gândesc despre ei și despre relația lor cu matematica.

Oricine poate deveni matematician dacă i se oferă o învățare ghidată și antrenament în perioada formativă a vieții sale. Un curriculum bun la matematică este de ajutor în predarea efectivă și învățarea rezolvării exercițiilor matematice.

Însă toate aceste lucruri nu pot exista fără o motivație personală, fără înțelegerea conștientă a importanței matematicii în viețile noastre cotidiene. Una dintre cele mai grele misiuni ale profesorului este să explice elevilor săi importanța fundamentală a noțiunilor matematice și existența lor permanentă în jurul nostru. De la studiul sistemului solar, până la ciclul reproductiv al animalelor și creșterea plantelor, matematica este importantă pentru înțelegerea propriei vieți și a lumii înconjurătoare.

Nu toate calculele trebuie să fie complicate: folosim funcții, variabile și date statistice pentru a marca și urmări indivizi în studiul populației. Inginerii testează mai întâi materialele pentru a proiecta suprafețe sigure și durabile, folosind calculul densității și durității materialului. În cartografie, este necesar să măsurăm cu acuratețe unghiuri și distanțe care să permită o reprezentare precisă. Prețul mâncării este calculat în relație cu costurile de producție și cererea estimată. Cursul unei pandemii este calculat cu ajutorul ratei patogene de transmisie. Forme ale vieții pot fi urmărite pornind de la viața intrauterină mulțumită ultrasunetelor, aplicații ale matematicii sunt folosite în oncologie pentru a studia mutația celulelor și a dezvolta tratamente care să salveze vieți.

Atitudinea elevului relativ la învățarea matematicii trebuie să fie activă. El trebuie învățat să gândească singur, să rezolve singur unele probleme. De fapt, *ce este o problemă? Orice situație în care răspunsul nu poate fi dat imediat constituie o problemă* – afirmă Paul Fraisse. Deci, o problemă este o situație nouă, necunoscută la care se caută soluții.

Să îi ajutăm pe elevii noștri să se bucure de aventura rezolvării exercițiilor și problemelor, să îi ascultăm și să îi încurajăm ori de câte ori este nevoie, dezvoltându-le astfel o atitudine pozitivă față de matematică, dar și față de școală în general, deoarece atitudinea pozitivă este o condiție esențială în reușita școlară.

Oriunde am privi, găsim dovezi palpabile ale prezenței matematicii în viața noastră. Este misiunea noastră să îi facem pe copii să înțeleagă și îndrăgească acest domeniu și beneficiile matematicii în viețile noastre.

PRIMII PAȘI ÎN EXPLORAREA TEXTULUI LITERAR

Prof. înv. primar Ardelean Cristina-Daniela

Școala Gimnazială „I. G. Duca” Petroșani, Hunedoara

Învățarea citit-scrisului la clasele 0-I e o activitate fundamentală, care nu poate fi tratată oricum. Responsabilitatea învățătorului e mare, nu poate trata cu superficialitate nici cel mai insignifiant aspect implicat în procesul învățării citit-scrisului. Elevii vin în contact cu textele literare încă din grădiniță. În învățământul preșcolar ei audiază texte, redau conținutul lor prin povestire pe baza imaginilor, cu ajutorul întrebărilor educatoarei.

În momentul în care s-a parcurs jumătate din alfabet apar texte de întindere mai mare. Aceste texte au titlu, numărul cuvintelor care alcătuiesc propozițiile crește de asemenea gradat. Printr-o abordare corectă citire / scriere / comunicare / elemente de construcție a comunicării elevii ajung să înțeleagă titlul unui text, acesta având semnificația esențialului conținut de text.

O situație aparte o reprezintă titlurile – întrebare și titlurile – exclamare. Aceste titluri sunt deosebit de importante, ele lansând întrebarea la care textul constituie un răspuns complet sau exprimă o atitudine afectivă față de cele relatate în text, atitudine de acceptare, admirație .

Scrierea titlului reprezintă o normă de conținut și de ortoepie în același timp. Titlul se scrie pe rândul ce urmează după înscrierea datei, în partea dreaptă a foii, sus. Primul cuvânt din titlu se va scrie cu literă inițială mare. Titlul se scrie pe mijlocul rândului.

De asemenea, se atrage atenția asupra necesității respectării alineatelor. Un alineat marchează o secvență cu conținut integral, schimbarea conținutului obligă la realizarea altui alineat, se marchează în scris printr-o pauză albă de doi centimetri de la linia de margine.

Așadar, până în perioada postalfabetară, copilul trebuie să aibă deprinderea de a citi corect și conștient. Textul trebuie citit corect, dar mai ales înțeles. Cititul trebuie așadar să fie conștient. Copilul trebuie să înțeleagă sensul cuvintelor, legătura dintre ele pentru a percepe sensul propozițiilor, legătura dintre propoziții pentru a înțelege conținutul, mesajul unui text.

În perioada următoare, pe parcursul primului semestru al clasei I, înțelegerea mesajului reprezintă o greutate pentru copil, el fiind preocupat de descifrarea lui. Cititorul cu experiență

percepe mesajul odată cu citirea lui. Tehnica cititului devine automatism, atenția e concentrată doar pe sesizarea sensului celor citite.

Ritmul de citire influențează înțelegerea celor citite. Începătorul face pauze mai mari în citire pentru a se asigura de înțelegerea acestora. Nu trebuie să grăbim ritmul de citire deoarece elevii nu vor mai realiza sensul celor citite. Înțelegerea celor citite e determinată și de vocabularul elevilor. Dacă cuvântul e bine cunoscut, sesizarea sensului e asigurată doar de citirea începutului cuvântului. Cu cât elevii au un vocabular mai bogat cu atât ei au mai multe posibilități să sesizeze sensul cuvintelor, al propozițiilor, al textelor. Pe de altă parte, anticiparea sensului unui cuvânt nu-i va scuti de perceperea vizuală a întregului cuvânt.

Manualele folosesc în general cuvinte cunoscute de copii, dar nu rămâne la nivelul acestora și introduce cu măsură cuvinte noi. Înțelegerea cuvintelor noi e probată de capacitatea de a explica și de a folosi cuvintele respective.

Înainte de a trece la citirea textului se fac activități pregătitoare prin care se urmărește înțelegerea și pronunția unor cuvinte mai grele.

De obicei, după citirea coloanelor de cuvinte se trece la citirea textului. După cercetările făcute de unii autori, rezultă că procedeul nu este benefic. Citirea coloanelor de cuvinte impune o citire sacadată, care, de cele mai multe ori rămâne și în citirea textului. De aceea se impune o discuție cu elevii între citirea coloanelor și citirea textului, pentru restabilirea ritmului normal de exprimare.

Practica didactică descoperă că citirea textului începe cu citirea model a învățătorului. Procedeul nu mi se pare potrivit. Textele sunt, în general, scurte și pot fi reținute de unii elevi și se ajunge la recitarea textelor, nu la citirea lor. Cred că cel mai potrivit lucru ar fi ca elevii să descifreze singuri textul prin citire în șoaptă. Susțin citirea în șoaptă pentru ca să dau posibilitatea elevului să se audă în timp ce citește. Este cunoscut că întâi se formează deprinderile de citire cu voce tare și apoi deprinderile de citire în gând. După descifrarea textului de către elev se pun câteva întrebări în legătură cu textul, pentru a verifica în ce măsură citirea a fost conștientă. În continuare, se trece la citirea în lanț și la citirea selectivă.

Tot din practicile didacticii se constată că unii învățători încheie lecția de citire cu citirea model. Acest moment ar trebui să fie după citirea în lanț și să se continue exercițiile de citire după modelul învățătoarei. Cel mai important lucru este ca modelul învățătoarei să fie în corespondență cu clasa. Cadrul didactic citește într-un ritm apropiat de cel al clasei, pronunță clar și corect cuvintele, dă o interpretare mai profundă textelor, lasă pauze mai mari la semnele de punctuație ca elevii să-și poată însuși acest model.

Perioada reprezintă o sinteză de învățare a citit-scrisului, desprinderea de etapa alfabetizării, trecerea înspre lucrul doar cu textul.

Textelor de citire le dispar coloanele de cuvinte și de aici învățătorul nu mai folosește metoda fonetico-analítico-sintetică drept metodă de bază a însușirii citit – scrisului. Se trece la inițierea elevilor în metoda lecturii explicative.

Dacă respectăm principiul accesibilității în analiza textului literar, în formarea noțiunilor de comunicare, rezultatele apar într-adevăr după o perioadă mai îndelungată, dar merită, edificiul informațional are o temelie solidă.

Învățătorul nu transmite cunoștințe gata formulate, pe care elevul să le însușească ci trebuie să-l familiarizeze cu metode și tehnici prin care el însuși să descopere cunoștințe.

Bibliografie:

1. Ungureanu, A., (2003), *Metodica studierii limbii și literaturii române*, învățământ primar, Editura AS'S, Iași.
2. Nuță, S., (2000), *Metodica predării limbii române*, Editura Aramis, București.

PORTOFOLIUL- INSTRUMENT DE EVALUARE

**Prof. înv. primar Ardelean Cristina-Daniela
Școala Gimnazială „I. G. Duca” Petroșani, Hunedoara**

Portofoliul este un instrument de evaluare complex, care se impune din ce în ce mai mult atenției și interesului cadrelor didactice în practica școlară curentă.

Portofoliul include rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare, probe orale, scrise și practice, observarea sistematică a comportamentelor școlare, proiecte, autoevaluarea, precum și sarcini specifice fiecărei discipline. Această metode e definită ca „o colecție de lucrări constituită cu scopul de a indica eforturile, progresele și rezultatele acestora la una sau mai multe discipline”.

Portofoliul reprezintă „cartea de vizită” a elevului, urmărindu-i progresul de la un semestru la altul, de la un an școlar la altul și chiar de la un ciclu de învățământ la altul.

O funcție importantă pe care o preia portofoliul este aceea de investigare a majorității „produselor” elevilor, care, de obicei, rămân neinvestigate în actul evaluativ.

Important rămâne scopul pentru care este proiectat portofoliul, ceea ce va determina și structura sa. Alături de scop, în definirea unui portofoliu, sunt la fel de relevante contextul și modul de proiectare a acestuia.

În sens general, scopul unui portofoliu este acela de a confirma faptul că ceea ce este cuprins în obiectivele învățării reprezintă, în fapt, și ceea ce știu elevii sau sunt capabili să facă.

În determinarea scopului unui portofoliu, cadrul didactic trebuie să răspundă întâi unor întrebări de tipul:

- Care este conținutul (fapte, legi, teorii etc.) asimilat ?
- Ce ar trebui elevii să fie capabili să facă (înregistrarea unor observații, crearea unei situații - problemă și rezolvarea ei, structurarea unei argumentații sau comunicarea interpersonală în cadrul relațiilor elev - elev și cadru didactic - elev etc.) ?
- Care sunt atitudinile pe care elevii ar trebui să le dezvolte în realizarea portofoliului?

Un alt element esențial al portofoliului de care trebuie să se țină seamă în elaborarea acestuia este contextul. Dimensiuni ale acestui concept pot fi:

- vârsta elevilor;
- specificul disciplinei;
- nevoile, abilitățile și interesele elevilor etc.

Structura și componența unui portofoliu se subordonează scopului pentru care a fost proiectat, și nu invers, iar scopul și criteriile de evaluare se deduc dintr-un portofoliu deja întocmit. Structura, elementele componente obligatorii și criteriile de evaluare sunt stabilite de profesor, avînd ca punct de plecare preocupările elevilor.

Alegerea elementelor de portofoliu obligatorii se subordonează obiectivelor de referință prevăzute în programa modulului respectiv și obiectivelor de referință suplimentare, stabilite de profesor.

Fiind un instrument complex și integrator, portofoliul reunește cele mai bune rezultate ale elevului, oferind o imagine clară asupra evoluției în timp a acestuia, reflectând motivația pentru învățare și constituind în același timp o modalitate eficientă de comunicare a rezultatelor școlare și a progreselor înregistrate atât pentru elev, cât și pentru părinți.

Bibliografie:

1. CERGHIT, IOAN – Sisteme de instruire alternative și complementare;_Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2002.
2. LISIEVICI, PETRU – Evaluarea în învățămînt; Teorie, practici, instrumente, Editura Aramis, București, 2002.

CADRUL DIDACTIC: STATUT ACTUAL ȘI SOLUȚII

Profesor Cerna Delia Elena

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Românii sunt nemulțumiți de politică, de finanțe, economie, cultură, de învățământ...dar de învățământ sunt scandalizați, deoarece de aici consideră că iriază toate celelalte probleme. Învățământul este considerat tot mai des, de tot mai multe persoane ca fiind cea mai acută problemă a societății noastre. Și cine se află în atenția tuturor? Profesorii! Dacă înainte poziția profesorilor în structura socială era una cel puțin decentă, de mijloc, acum toate indiciile duc spre o meserie blamată, considerată ineficientă și coruptă.

Dar cum am ajuns în această situație? Cadrul didactic are rolul de a organiza activitatea didactică. El se află la mijloc, între elevi și manual, programe școlare sau baza materială. Reușita depinde foarte mult de omul care se află în fața elevului, care creează un mediu optim activității instructiv-educative.

Standardele profesiei didactice reprezintă un ansamblu de cerințe, obiective și așteptări, amănunțit formulate, referitoare la cunoștințele, deprinderile și mentalitățile pe care trebuie să le probeze un profesor în activitatea sa cu elevii, pentru a atinge un nivel calitativ acceptat de societate.

Fiecărui profesor i se cer calități specifice meseriei, care să îi asigure randamentul maxim în fiecare zi și în fața fiecărei generații pe care o ajută să ajungă la maturitate. Aceste calități sunt fizice, intelectuale, afective, morale, de voință și de caracter. Optimismul pedagogic este o altă trăsătură caracteristică educatorului. Încrederea în elev, în posibilitățile lui de dezvoltare, încrederea în reușita acțiunilor educative stau la baza muncii multor învățători și profesori. Ei sunt siguri că în fiecare elev, dacă este ajutat și îndrumat la timp, se poate forma un cetățean capabil să desfășoare o muncă folositoare. În activitatea de instruire și educare a elevilor, cadrul didactic poate să aibă uneori și insuccese, care îi provoacă sentimente de amărăciune și nemulțumire.

Invațământul românesc actual are nevoie de „profesori foarte buni” capabili să ofere elevilor lor o educație de calitate. Standardele precizează într-o manieră clară ce trebuie să se înțeleagă prin „profesori foarte buni”. Aceasta înseamnă că ele trebuie să specifice cunoștințele și abilitățile

considerate a fi cele mai importante pentru practicarea profesiei didactice, nivelul de stăpânire al acestora, condițiile în care urmează a fi probate și modul în care vor fi măsurate și evaluate aceste competențe.

Încă de la Revoluția română din 1989, sistemul de învățământ românesc a fost într-un continuu proces de reorganizare care a fost atât lăudat cât și criticat. După anul 1989 au apărut alternative ale învățământului tradițional cum ar fi sistemele: Waldorf, Freinet, Step by Step, Montessori, Planul Jena.

Numeroasele schimbări au fost dorite, dar de multe ori numai pentru a schimba ceva față de perioada comunistă. De atunci și până acum, schimbările s-au ținut lanț, nu a fost așteptat feedback-ul, fiecare dintre cei care s-au aflat în situația de a o face a încercat să schimbe ceva, uneori uitând să lase un timp de respiro între reformele educaționale sau chiar înăbușind în fașă unele măsuri, care nu au reușit decât să bulverseze. Și efectele s-au văzut...

Se pare că libertatea dintr-un regim democratic a fost înțeleasă greșit și de către profesori, dar și de către elevi. Acest lucru se vede acum, după două decenii, prin rezultatele dezastruoase de la BAC, în urma restrângerii acestei libertăți. Aceste rezultate s-au rasfrânt copleșitor asupra profesorilor, considerați vinovații principali.

Problemele sunt apăsătoare, dar sunt sigură că se poate schimba ceva în această mentalitate colectivă, printr-un element-cheie: pragmatismul educației românești! Dacă totul este calculat corespunzător, dacă rezultatele sunt vizibile la sfârșitul anilor obligatorii de studiu, dacă sentimentul tinerilor este unul pozitiv, de satisfacție, atunci cred că și statutul profesorilor poate să le aducă acestora mândrie și împlinire în orice context. Tinerii integrați în societate, care nu simt că școala este de prisos pot face ca mentalitatea generală să se schimbe.

Europa a fost mult timp un lider în educație, dar sentimentul crescând în rândul tinerilor – în special din România – e că nu mai fac mare lucru cu diploma lor. Parcă nici studiile superioare nu mai sunt considerate ca altadata. Poate că sunt mai mulți factori răspunzători de această situație, dar adevărul e că nu mai există o corelație între educație și piața forței de muncă: ne pregătim pentru ceva și piața vrea altceva. Îmi doresc o slujbă, dar domeniul meu nu are căutare, sau eu nu sunt pregătit pentru cerințele pieței.

Cert e că avem nevoie de un parteneriat serios între sectorul privat și mediul universitar, pentru a pregăti tinerii pentru piața forței de muncă. Dar nu sunt de neglijat nici școlile profesionale, căci în multe domenii meseria bate diploma. În același timp, avem nevoie de înțelegerea unui lucru de bază: te duci acolo unde sunt slujbe, mobilitatea e cheia.

Până atunci, școala nu trebuie să fie o povară, programele școlare nu trebuie să copleșească profesorul și elevul. Materia nu trebuie să fie imposibilă, totul trebuie pus în concordanță cu viața de zi cu zi și cu ideea de a forma cetățeni activi în societatea românească. De aceea trebuie să își poată ei exprima interesul pentru ce se face la școală, pentru ceea ce le place, ce doresc să facă în viață la un moment dat. Deci profesorii trebuie până la urmă să treacă peste mentalitatea comunistă, peste opțiunile obligatorii și părerea că ”materia pe care o predau este cea mai importantă”.

Înțelegerea acestor probleme, realizarea unor obiective clare și epurarea învățământului de cei care se opun mersului optim cred că ar fi soluțiile pentru a nu vorbi mereu cu indignare sau resemnare despre învățământul românesc.

ASPECTE REFORMISTE ALE POLITICILOR EDUCAȚIONALE

Analiza comparativă a politicilor educaționale europene și românești

Prof. dr. Szakacs Roxana-Gabriela

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

„A studia politicile educației presupune a aborda modalitatea în care distribuția puterii și luarea deciziilor afectează rezultatele educației”. Acțiunea politică în educație este un proces în care se pun întrebări, se prezintă probleme, se oferă explicații și se sugerează soluții. Educația reprezintă un scop strategic al tuturor națiunilor, iar politica educației reflectă orientarea evoluției societății în ansamblu.

Fiind rezultatul impunerii unui model global, organizarea sistemelor de învățământ urmează transformările acestuia. Diversitatea de abordări și dezbateri care însoțește reformele educaționale în desfășurare în toată lumea sunt adesea generatoare de confuzii în încercarea de a discerne o oarecare ordine sau direcție în evoluțiile recente.

Putem identifica, totuși, trei principii cărora li se subsumează cele mai importante seturi de obiective care ghidează noile politici educaționale din lumea contemporană: **managerialismul, marketizarea și vocaționalismul.**

Managerialismul – privește, în mod evident, guvernarea instituțiilor de învățământ și reflectă trecerea la principii de conducere analoge celor din mediul economic concurențial. Un astfel de principiu, intens evocat în majoritatea dezbaterilor educaționale din ultimele decenii este cel al eficienței educaționale. Un exemplu de reformă este cel introdus în anii 1980 în Marea Britanie, unde conducerile școlilor sunt apreciate în funcție de evoluția scorurilor la testele standardizate ale elevilor.

Tendința spre **marketizare** a însemnat introducerea unor mecanisme concurențiale între furnizorii de servicii de învățământ, prin extinderea dreptului de alegere a școlilor de către părinți și elevi la toate nivelurile, pe de o parte și finanțarea per elev/student. În mai multe țări finanțarea școlilor secundare se face prin tichete educaționale (vouchere), care sunt distribuite elevilor pentru ale căror opțiuni școlile se află în concurență prin oferte educaționale mai bune: (after school, step by step, intensiv... etc.). Aceste politici generează însă un efect negativ prin accentuarea diferențelor dintre școli și avantajarea elevilor proveniți din familii mai prospere, contribuind astfel la sporirea inegalității sociale.

Vocaționalismul se referă la încercarea de a îndeplini presupusa funcție tehnică a educației prin renunțarea la conținuturile și obiectivele academice ale educației și concentrarea pe transmiterea cunoștințelor „utile” pe piața muncii.

Mulți gânditori explică fragilitatea pozițiilor multor persoane active pe piața muncii reflectată în rate mari ale șomajului, mai ales ale șomajului prelungit și prin schimbările dese ale locului de muncă, prin lipsa de relevanță pentru actuala structură economică și tehnologică a cunoștințelor acumulate în timpul școlarității. Astfel, avem, pe de o parte, recunoașterea neputinței formării inițiale (cele trei cicluri – primar, secundar și superior) de a garanta accesul la o poziție ocupațională corespunzătoare și susținerea instituțiilor de formare continuă, cunoscută altfel ca și educație a adulților.

Față de tendințele amintite mai sus, valul de expansiune al învățământului superior din ultimele două decenii, cu restricții bugetare, a adus universităților presiuni economice din partea statului, care a renunțat la idealul învățământului superior de stat. Peste tot bugetele au fost reduse, au fost desființate departamente iar asupra administrațiilor s-au făcut presiuni pentru a adopta modalități de conducere mai manageriale. În Franța, Germania dar și alte țări europene occidentale s-a încercat rezolvarea a două dintre cele mai mari probleme cu care se confruntă sistemul de învățământ european:

- unificarea diverselor institute de învățământ superior, mai ales a universităților și școlilor tehnice superioare;
- eliminarea sistemului de admitere automată în universități a tuturor deținătorilor de bacalaureat.

Nici una dintre aceste două chestiuni care grevează puternic funcționalitatea sistemelor de învățământ, dar și costurile acesteia, nu au fost rezolvate în totalitate.

Integrarea europeană a dat un impuls încercărilor de uniformizare și eficientizare a sistemului european în universități. Statele occidentale renunță treptat la finanțarea totală a studiilor superioare, introducându-se taxa de studiu chiar și la universitățile publice de tradiție din țările cu o istorie îndelungată a susținerii învățământului de stat, cum este cazul Germaniei. În plus, prin Procesul început la Bologna, în 1999 a fost scurtată la 3 sau 4 ani durata studiilor de licență și la 1 sau 2 ani cea a studiilor de Master, care în Germania erau de 7 ani, urmându-se compatibilizarea programelor de studii și, astfel, o mai mare competiție între universități, care sunt din ce în ce mai mult percepute ca subordonate unor mecanisme de piață.

Romania este participantă la Procesul Bologna încă de la momentul lansării sale în 1999. De atunci și până în prezent a fost adoptat un cadru legislativ complex pentru ca sistemul de educație să se alinieze la cerințele diverselor inițiative la nivel european, pentru a crește mobilitatea studenților, a șanselor lor pe piața muncii, pentru a reduce numărul de specializări universitare și pentru a crește participarea la programele de masterat și doctorat.

România se confruntă pe de o parte cu niveluri scăzute de participare la educație, la toate nivelurile, în special în zonele rurale, iar pe de altă parte cu incapacitatea structurilor de educație și de angajare de a se adapta rapid la nevoile în schimbare ale pieței muncii, de aceea inițiativele pentru o reformă profundă în domeniul educației sunt binevenite. Mai mult, conform statisticilor demografice disponibile, populația de vârstă școlară va înregistra o scădere de aproximativ 20% în perioada 2005-2013, de aceea restructurarea rețelei școlare și a managementului resurselor umane din educație și formare profesională sunt condiții necesare pentru obținerea unui sistem educațional de calitate.

Obiectivele Strategiei de la Lisabona în domeniul educației se pot atinge prin creșterea participării la educația pe tot parcursul vieții, la educație superioară și prin întărirea capacității sistemului educațional și de formare, de a oferi competențele cerute pe piața muncii.

Reforma structurii învățământului superior din România, care se desfășoară în prezent, vizează creșterea mobilității studenților, creșterea șanselor lor pe piața muncii, reducerea numărului de specializări universitare și creșterea participării la programele de masterat și doctorale.

În încheiere putem spune că analiza efectuată de specialiști în mai multe etape de cercetare a relevat toate discrepanțele de mai sus, precum și faptul că de fiecare dată propunerile au fost aproximativ aceleași. Din păcate, în România anilor 2010, constatăm că avem din ce în ce mai multe discipline care nu îi dau elevului nici informațiile și nici competențele de care are nevoie în societate. De asemenea, politica și politicile educaționale nu s-au caracterizat prin continuitate și stabilitate, fiecare dintre partidele sau alianțele politice care s-au perindat la guvernare nereușind să facă ceea ce se numește reformă.

Bibliografie:

Hatos, Adrian, *Schimbare în sistemele de învățământ: România în context global*;

Hunsen, T, (coord.), *Enciclopedia Internațională a Educației, 1995, vol. 3*;

Jigău, M, (coord.), *Timpul elevilor, 2008, Ed. Alpha, Buzău*;

www.cst.gov.uk

www.euractiv.ro

http://media.hotnews.ro/media_server1/document.pdf.

EUROPA CONTEMPORANĂ- UNITATE, DIVERSITATE, INTEGRARE

Prof. dr. Szakacs Roxana-Gabriela

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

1. Ideea europeană

- Este ideea unității statelor Europei ce putea fi realizată prin mai multe modalități: formarea de alianțe între statele europene sau crearea unei confederații între aceste state.
- A fost promovată prin mai multe proiecte ce propuneau eliminarea conflictelor dintre statele europene și crearea unor instituții supranaționale care să reglementeze relațiile dintre aceste state.

- În perioada interbelică promovarea ideii europene s-a datorat unor personalități precum:
 - Richard Coudenhove Kalergi- considerat unul din părinții fondatori ai Europei. A creat organizația Paneuropa, cu sediul la Viena (1924).
 - Aristide Briand- om politic francez, a inițiat demersuri pentru realizarea „Statelor Unite ale Europei”. Acest plan de federalizare a Europei a eșuat datorită naționalismului statelor europene.

2. Construcția europeană

- În 1949, la Londra s-a format *Consiliul Europei*: Belgia, Danemarca, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Olanda, Norvegia, Suedia. Cu sediul la Strasbourg, își propunea să realizeze o cooperare între statele europene în plan politic, economic, social.
- 9 mai 1950- *Declarația Schuman*. Planul Schuman, inspirat de economistul francez Jean Monnet, propunea crearea unei comunități economice europene care să pună sub controlul unor instituții supranaționale producția de oțel și cărbune, și implicit ramurile de bază ale industriei de armament, pentru a preveni o nouă conflagrație.

3. Uniunea Europeană

- Organizație supranațională (ce presupune un transfer de suveranitate de la statele membre către o instituție independentă care să le promoveze interesele comune).
- Creată cu scopul de a întări legăturile economice, sociale și politice dintre statele participante.

Etapele formării U.E:

- 18 aprilie 1951, la Paris s-a semnat Tratatul instituind Comunitatea Economică a Cărbunelui și Oțelului(**CECO**): Franța, Germania, Italia, Belgia, Olanda, Luxemburg.
- 25 martie 1957 s-a semnat Tratatul de la Roma prin care s-au pus bazele a încă două comunități: Comunitatea Economică a Energiei Atomice (**EUROATOM**) și **Comunitatea Economică Europeană** (Piața Comună). Statele semnatare a CEE (cele 6 din CECO) și-au propus:

- realizarea liberei circulații a forței de muncă și a capitalurilor
- adoptarea unui tarif vamal comun
- înființarea unei bănci europene pentru investiții
- stabilirea unor politici comune în domenii precum agricultura, comerțul, transporturile.

- 1965 s-a semnat tratatul de la Bruxelles prin care cele 3 comunități europene au fuzionat, formând **Comunitatea Europeană**.
- 1973 s-a format Europa celor 9 prin aderarea a încă trei state: Marea Britanie, Danemarca, Irlanda.
- 1981- Europa celor 10: aderarea Greciei.
- 1985 s-a semnat **Acordul Schengen**, intrat în vigoare în 1995 prin care se desființa controlul vamal pentru deținătorii pașaportului european.
- 1986 s-a semnat la Luxemburg și Haga **Actul Unic European**, pentru consolidarea pieței unice, extinderea uniunii și în alte domenii economice, și a lansat ideea uniunii monetare. S-a format Europa celor 12 prin aderarea Spaniei și Portugaliei.
- 1992 s-a semnat **Tratatul de la Maastricht** prin care se face trecerea de la Comunitatea Europeană la U.E. El stabilește pe lângă uniunea monetară, noi politici comune: cetățenia europeană, politică externă și de securitate comună.
- 1995 s-a format Europa celor 15 prin aderarea Austriei, Finlandei, Suediei.
- În 2004 la UE au aderat încă 10 state: Cehia, Cipru, Malta, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Slovenia, Ungaria.
- 2007 au aderat România și Bulgaria.
- 2013 a aderat Croația.

Însemnele U.E

- Steagul, 12 stele aurii dispuse în cerc pe fond albastru, a fost adoptat în 1986.
- Imnul, adoptat în 1985, este preludiul la „Oda bucuriei”.
- Deviza, „unitate în diversitate”, a fost adoptată în anul 2000.
- Moneda unică, euro, adoptată în 1999, pusă în circulație la 1 ianuarie 2002.
- Ziua Europei, 9 mai, adoptată în 1985.

Insituțiile U.E

- Consiliul U.E, cu sediul la Bruxelles, reunește miniștrii de externe sau miniștrii de resort ai statelor membre.
- Consiliul European, reuniune a șefilor de stat și guvern.
- Comisia Europeană, cu sediul la Bruxelles, are rol executiv.
- Parlamentul European, cu sediul la Strasbourg, ales de către electoratul statelor membre.
- Curtea Europeană de Justiție, cu sediul la Luxemburg.

- Curtea de Conturi, cu sediul la Luxemburg.

Integrarea și unitatea europeană pot fi realizate prin:

- Renunțarea la orgoliile naționale
- Acceptarea individualității etnice
- Promovarea valorilor democrației
- Eliminarea intoleranței religioase
- Respectarea drepturilor omului
- Dialogul cultural

NATURA PRIN OCHI DE COPIL

Prof. învă. primar Avram Mariana

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

La elevul de vârstă școlară mică dezvoltarea este strâns legată de activitățile desfășurate în școală și în afara ei sub forma jocului, a învățării și a muncii. Tocmai de aceea o grijă mare trebuie să-o acordăm particularităților de vârstă și individuale ale copiilor, mai ales în alegerea metodelor care urmează să le folosi în munca cu școlarul mic. Am considerat că realizarea educației ecologice trebuie să fie desăvârșită de către învățător secvențial pe parcursul celor 5 ani de studiu și nu doar printr-o singură temă, o dată pe an.

Prietenii naturii

Fiecare grup primește un cartonaș pentru confecționarea unui ecuson. Cereți-le să se consulte în grup și să realizeze un desen corespunzător pentru ecusonul „Prietenul naturii”. Expuneți toate ecusoanele realizate și implicați-i pe elevi în definitivarea ecusonului clasei. Sau propuneți elevilor să realizeze în grup, un afiș despre ocrotirea naturii. Sugerați-le ca imaginile să exprime preocupările copiilor pentru ocrotirea naturii.

Să fim cumpătați!

Încercați să purtați o discuție cu elevii despre importanța lemnului și a apei și despre nepăsarea utilizării cu măsură a acestora. Cereți elevilor să realizeze, în grup, un poster în care să redea sfaturi adecvate despre necesitatea lemnului și a apei în viața omului și folosirea sa cumpătată.

Spiridușul pădurii

Dați fiecărui grup câte o bucată de sac, conuri de brad, bucăți de lemn. Cereți-le să realizeze, în grup, o mască pentru spiridușul pădurii, folosind materialele primite. Solicitați-le să-și imagineze ce ar putea spune spiridușul pădurii.

Copiii iubesc pădurea

-Dați fiecărui copil o foaie de hârtie /carton îndoită pe jumătate , pe care ați trasat conturul unui copac.Recomandați elevilor să decupeze după contur , ținând foaia îndoită . Astfel, vor obține copăcei care pot fi așezați în poziție verticală.Solicitați-le ca în grup să realizeze un panou de avertizare pentru sugerarea unor acțiuni interzise în pădure.Expuneți copăceii și panourile de avertizare astfel încât să obțineți o machetă.

Micii ecologiști

Împărțiți elevii în doua grupe și stabiliți, prin tragere la sorți, rolul pe care îl va juca fiecare grupa:curățirea unei zone, protejarea unei plante/animal.Acordați timp pentru ca fiecare grupă să stabilească modul în care urmează să prezinte prin mișcări adecvate activitatea respectivă. Dacă o echipa ghicește activitatea sugerată de cealaltă echipă, i se acordă un punct.

Căsuța pentru păsărele

Dați fiecărui grup o cutie mare de carton, hârtie colorată, lipici. Cereți elevilor să construiască o căsuță pentru păsărele și s-o decoreze cum doresc.Solicitați elevilor să scrie o listă cu nume de păsărele care pot intra în căsuța construită.

BIBLIOGRAFIE

Miron Ionescu, Ioan Radu—Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005

PROMOVAREA METODELOR ACTIV – PARTICIPATIVE ÎN ÎNSUȘIREA CUNOȘTIȚELOR MATEMATICE

**Prof. înv. primar Mocanu Elena
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

Didactica modernă a matematicii acordă un loc prioritar parametrilor metodologici ai acțiunii educaționale, în speța complexului de metode, tehnici și procedee didactice. Deși învățătorul proiectează complexul de metode în strânsă corelație cu celelalte componente structurale, metodele dispun de o oarecare autonomie, în sensul că utilizarea unei metode permite acestuia să realizeze un spectru mai larg de obiective, să articuleze mai multe unități de conținut. Din acest punct de vedere, metoda didactică are statutul unui instrument operațional al acțiunii care orientează comportamentul elevilor spre ceea ce trebuie făcut și cum trebuie făcut.

Fiecare situație de învățare acceptă una sau mai multe variante metodice. Opțiunea pentru o variantă sau alta este condiționată de nenumărați factori. Aceasta nu înseamnă că învățătorul poate utiliza o singură metodă pentru realizarea oricărui obiectiv. Orice deprindere se va putea forma și dezvolta numai pe baza exercițiului cu variantele lui cele mai cunoscute, inclusiv antrenamentul mintal ca bază pentru formarea unei deprinderi psiho-motrice. Metodele de învățământ dispun de o sensibilitate deosebită privind adaptarea la condiții noi. Pornind de la ideea că învățământul activ se realizează cu ajutorul metodelor active, se impune diminuarea ponderii activităților care limitează activizarea și extinderea utilizării metodelor moderne, active, care dezvoltă gândirea, capacitatea de investigație a elevilor, precum și participarea lor la însușirea cunoștințelor, la munca independentă, deprinderea de a aplica în practică cele însușite. Metodele active sunt metodele operatorii, cele care conduc la suscitarea și realizarea efectivă a operațiilor de gândire, cele care prin excelență devin adecvate și favorabile dezvoltării unui constructivism operatoriu. Esențialul rezidă într-o pedagogie a efortului autentic și multilateral care izvorăște din interiorul conștiinței și al gândirii proprii a elevului. Aceasta constituie adevărata metodologie participativă în măsură să favorizeze, concomitent, atât elaborarea noilor cunoștințe prin eforturi proprii, cât și construcția operațiilor mintale corespunzătoare, pe care vrem să le formăm, în loc ca toate acestea să fie primite de-a gata,

pregătite de dinainte de învățator, demonstrate sau luate din manuale, cu un minimum de efort de memorizare, de reproducere a exemplurilor și metodelor propuse.

Sunt considerate active acele metode care nu încorsetează elevul într-o rețea de expresii fixe sau de reguli rigide, ci care rezervă o pondere crescândă elevului în interacțiunea lui cu obiectele învățării, care determină un maximum de activism al structurilor operațional-mintale în raport cu sarcinile de învățare în care este angajat acesta.

„Activ” este elevul care gândește, care depune un efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mentală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe și nu cel care se menține la nivelul acțiunii concret-senzoriale, intuitiviste și nici cel care face apel la facultatea de receptare și de reproducere apoi a cunoștințelor. Având în vedere că nici metodele clasice nu sunt lipsite de virtuți, pentru activizarea elevilor pot fi îmbinate în mod armonios metodele clasice cu cele moderne. Metodele de învățământ sunt căile folosite de elevi și învățători cu scopul ca elevii să se formeze, atât prin activitatea îndrumată de învățători, cât și prin cea organizată independent și diferențiat. O eficiență sporită o constituie utilizarea în orele de matematică a acelor metode care au o mare valoare formativă, care stimulează dezvoltarea celor mai reprezentative forțe ale activității intelectuale (gândirea creatoare și originală, inteligența, imaginația constructivă). Asemenea metode se disting prin caracterul lor activ-participativ, care suscită din partea elevilor o activitate propice exercitării și utilizării inteligenței lor.

Metodele activ-participative utilizate în însusirea cunoștințelor matematice sunt: ***exercițiul, problematizarea, învățarea prin descoperire, conversația euristică, munca independentă, demonstrația, jocurile matematice.***

Metoda exercițiului constă în a executa o acțiune în mod repetat și conștient, în a face un lucru de mai multe ori, în vederea formării unor deprinderi. ***Învățarea prin descoperire*** urmărește activizarea cognitivă a elevilor. Ea constă în punerea elevului în fața unei situații care să-i permită ca, folosind o anumită strategie, să ajungă singur la un răspuns care nu mai constituie o simplă însumare a cunoștințelor anterioare, ci o depășire sau măcar o reorganizare a lor. ***Conversația euristică*** este o modalitate aparte de învățare prin descoperire. Specificul ei rezultă din faptul că învățătorul instruieste nu prin „a transmite” sau „a prezenta” noi cunoștințe, ci prin întrebări, elevii sunt ajutați să prelucreze propriile cunoștințe pe care le posedă și să ajungă la noi asociații, să propună soluții variate și originale de rezolvare a problemei teoretice și practice. ***Problematizarea*** este cunoscută ca o modalitate de instruire prin crearea unor situații-problemă, care solicită elevilor

utilizarea, restructurarea și completarea unor cunoștințe anterioare în vederea soluționării acestor situații, pe baza experienței și a efortului personal. **Metoda demonstrației** contribuie la ușurarea înțelegerii unor cunoștințe noi, prin observarea și analiza unui material intuitiv, precum și la executarea corectă a unor activități. **Metoda jocurilor** oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând în același timp inițiativa și creativitatea elevilor. Metoda care corespunde cel mai adecvat principiului caracterului activ al instrucției și educației, precum și cerințelor unui învățământ formativ este **metoda muncii independente**. Aceasta presupune mai frecvent folosirea fișelor de muncă independentă. Având în vedere obiectivele urmărite, se disting următoarele tipuri de fișe: fișe folosite pentru însușirea cunoștințelor, pentru fixarea și consolidarea lor, pentru verificare și fișe de corectare a greșelilor.

Eficiența acestor metode constă în capacitatea fiecărui învățător de a le utiliza în procesul de însușire a cunoștințelor matematice, constă în modul în care fiecare cadru știe să-i antreneze pe elevi pe parcursul acestor ore.

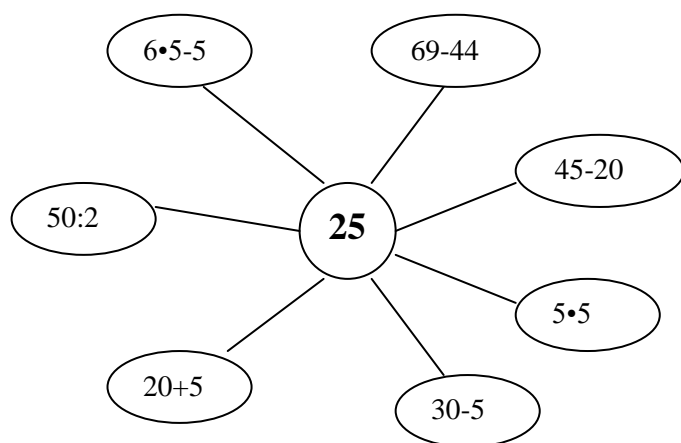
Dintre metodele didactice specifice învățării active, nou apărute în sistemul de predare-învățare, **brainstorming-ul**, **ciorchinele**, **diagrama Wenn**, **jurnalul cu dublă intrare**, **metoda cadranelor** și **cubul** am încercat să le aplic și în lecțiile de matematică.

Brainstorming-ul, „furtuna în creier”, este prezent chiar în activitatea de compunere de probleme. În momentul când în fața copilului așezăm două numere și îi cerem să formuleze o problemă în care să le integreze în mintea copilului apar o avalanșă de idei, de operații matematice cărora le-ar putea asocia enunțul unei probleme. În scopul stimulării creativității, învățătorul trebuie să aprecieze efortul fiecărui copil și să nu înlăture nici o variantă propusă de elevi.

Exemplu: Compuneți o problemă folosind numerele 45 și 15.

Am observat că fiecare elev din clasă a reușit să compună o problemă în care a sugerat operații aditive, substructive, multiplicative sau de împărțire.

Metoda ciorchinelui am folosit-o cu succes când a trebuit să formăm numere prin operații diverse.

Metoda ciorchinelui dă rezultate deosebite în folosirea muncii pe echipe. Fiecare membru al echipei va găsi cel puțin două feluri de a compune numărul 25. Observând și aprobând variantele colegilor, copilul își dezvoltă imaginația și creativitatea. Am folosit metoda ciorchinelui și în secvențe de recapitulare a noțiunilor teoretice matematice. Prin întrebări, am dirijat gândirea elevilor, am notat și am schematizat cunoștințele teoretice matematice:

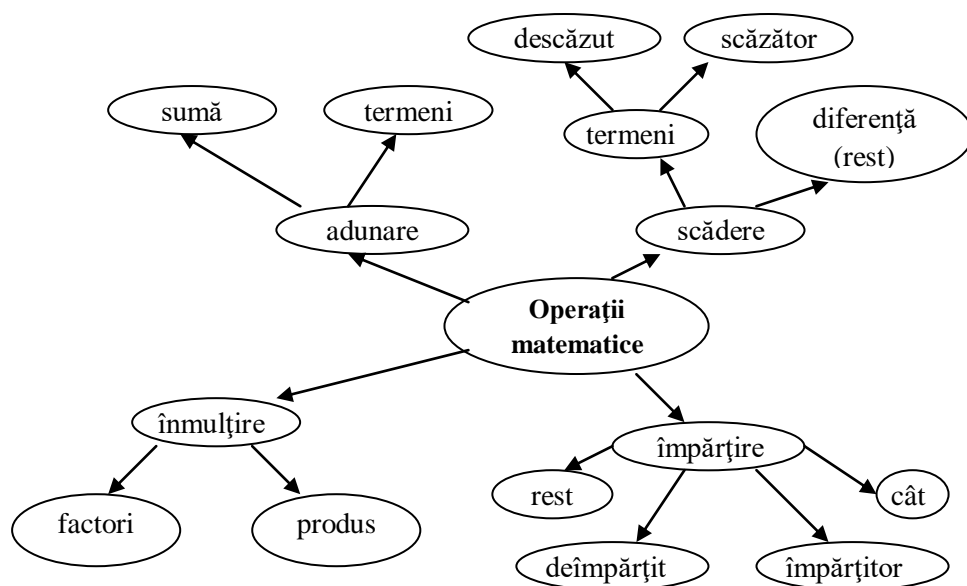
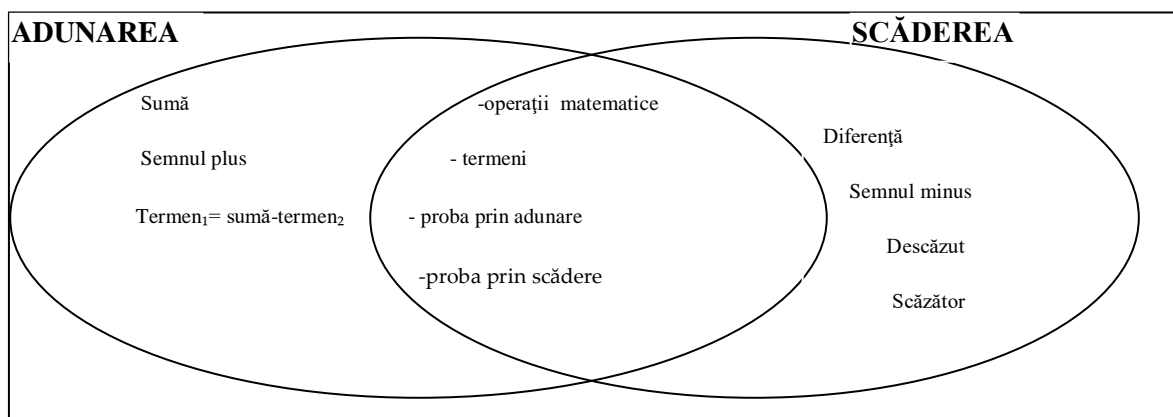

Diagrama Wenn are rolul de a reprezenta sistematic, într-un mod cât mai creativ, asemănările și deosebirile evidente dintre două categorii de operații matematice. Dă rezultate deosebite la activitatea în echipă.

Exemplu: *Reprezentați în diagrama Wenn ceea ce știți voi despre operația de adunare și de scădere:*

Metoda cadranelor am folosit-o frontal și individual, în rezolvarea problemelor prin metoda figurativă, la clasa a III-a. Fișa de lucru este împărțită în patru cadrane destinate textului problemei, reprezentării grafice, rezolvării și, respectiv, răspunsului problemei. Am considerat această metodă eficientă deoarece a delimitat clar în mintea copilului etapele pe care trebuie să le parcurgă pentru a obține rezultatul problemei. Apoi acoperind celelalte cadrane și descoperind doar pe cele cu nr. II, III sau IV am cerut elevilor să creeze probleme asemănătoare (asemănătoare reprezentării grafice, sau planului de rezolvare sau al cărui răspuns să fie identic cu cel obținut în problemă).

I	<p>Bunica are 56 m de pânză roșie și albă. Pânza albă este de 7 ori mai mare decât cea roșie. Care este lungimea fiecărei bucăți?</p>	II
III	<p>1. Care este lungimea pânzei roșii? $56 \text{ (m)} : 8 \text{ (m)} = 7 \text{ (m)}$</p> <p>2. Care este lungimea pânzei albe? $7 \text{ (m)} \cdot 7 \text{ (m)} = 49 \text{ (m)}$ sau $56 - 7 = 49 \text{ (m)}$</p>	IV
	<p>Răspuns: 7 m pânză roșie 49 m pânză albă</p>	

Cubul este o metodă activă aplicată unei clase de elevi împărțită în șase grupe. Fiecare grupă are o sarcină de lucru diferită ca grad de dificultate față de celelalte cinci grupe. Elevii dau cu zarul. Fiecărei fețe a cubului, învățătorul îi asociază o cerință, care trebuie neapărat să înceapă cu cuvintele: „descrie”, „compară”, „explică”, „argumentează”, „analizează”, respectiv „aplică”.

Exemplu (clasa a II-a):

1. Describe importanța cifrei 2 în fiecare din numerele: 271, 321, 402, 222.
2. Compară numerele: 425 cu 219; 675 cu 576; 348 cu 483
3. Explică proprietatea adunării numită comutativitate prin două exemple date de tine.
4. Argumentează valoarea de adevăr a următorului calcul matematic, efectuând proba în două moduri:
 $963 - 425 = 538$
5. Analizează propozițiile de mai jos și anulează-o pe aceea care nu prezintă un adevăr:
 - a) termenul necunoscut al adunării se află prin adunare
 - b) primul termen al scăderii, scăzutul, se află prin adunare
 - c) al doilea termen al scăderii, scăzătorul, se află prin scădere
6. Aplică proprietățile cunoscute ale adunării pentru a rezolva exercițiul rapid.
 $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 =$

Oricare formă a muncii independente stimulează activitatea creatoare a elevilor, asigurând antrenarea tuturor elevilor la muncă, îndeplinirea problemelor date și integrarea cu succes a elevilor în societate.

Jocul didactic matematic reprezintă un ansamblu de acțiuni și operații care urmăresc obiective de pregătire intelectuală a elevilor, generând o motivație stimulatorie și constituind o prezență indispensabilă în ritmul accentuat al muncii școlare. Folosit în procesul de învățământ, jocul didactic asigură participarea activă a elevului la lecții, sporind interesul de cunoaștere față de conținutul lecțiilor. Un exercițiu sau o problemă de matematică devine joc didactic matematic dacă realizează un scop și o sarcină didactică din punct de vedere matematic, folosește elemente de joc în vederea realizării sarcinii propuse; folosește un conținut matematic accesibil și atractiv; utilizează reguli de joc cunoscute anticipat și respectate de elevi. Introdus inteligent în structura lecției, jocul didactic matematic poate să satisfacă nevoia de joc a copilului, dar poate în același timp să ușureze înțelegerea, asimilarea cunoștințelor matematice și formarea unor deprinderi de calcul matematic, realizând o îmbinare între învățare și joc.

Exemple de jocuri didactice:

1) Descifrează mesajul examinatorului:

- a. efectuează calculele
- b. scrie litera corespunzătoare fiecărui rezultat

823- 469	291- 207	507- 268	600- 246	452- 175	708- 469
354					
C					

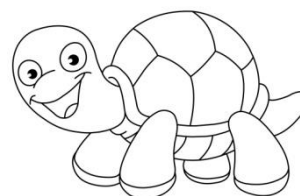
732- 378	206- 79	435- 377	900- 375	633- 279	323- 124

Rezultat	354	239	84	277	127	525	199	58
Litera	C	L	A	U	O	E	T	R

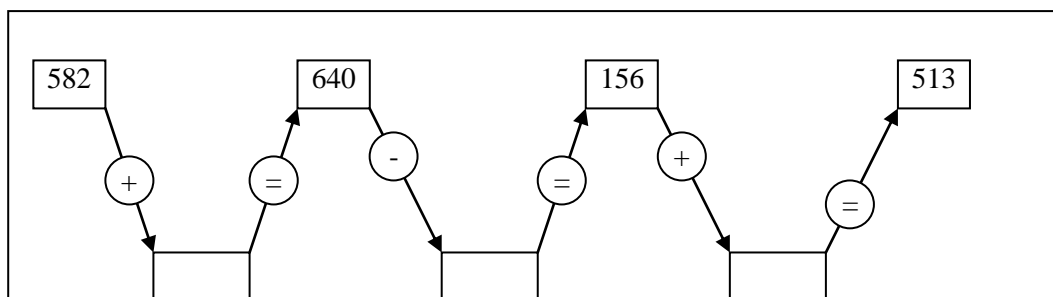
2) Cine calculează mai rapid?

A) Vecinul meu v-a trimis niște baloane colorate. Cu numerele scrise pe fiecare balon și folosind adunarea și scăderea, compuneți diferite exerciții, astfel încât să obțineți rezultatele date:

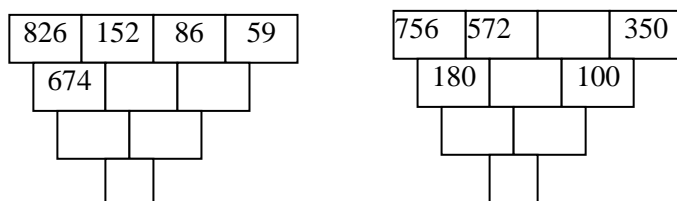
B) Broscuța s-a rătăcit. Ajutați broscuța să ajungă la școală, știind că trebuie să treacă numai peste pietrele care au un număr ce se împarte exact la 3:

C) Completați căsuțele libere :

D) Observă regula și completează casetele libere:

Bibliografie

- 📖 Neacșu I., 1988, *Metodica predării matematicii la clasele I – IV*, EDP, București;
- 📖 Săvulescu D., 2006, *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Ed. „Gheorghe Alexandru”, Craiova;
- 📖 Cîrjan F., Begu C., 2001, *Metodica predării – învățării matematicii la ciclul primar*, Ed. Paralela
- 📖 Herescu G., Dumitru A., 2001, *Matematica îndrumător pentru învățători și institutori*, Ed. Corint, București;
- 📖 Pintilie M., 2002, *Metode moderne de învățare – evaluare*, Editura Eurodidact, Cluj – Napoca;
- 📖 Gliga L., Spiro J., 2001, *Învățarea activă – ghid pentru formatori și cadre didactice*, MEC, București;
- 📖 Radu I., Miron I., 1995, *Didactica modernă*, Ed. Dacia, Cluj – Napoca;
- 📖 Ancuță F., Croitoru E., 2005, *Matematica distractivă*, Ed. Ștefan, București;
- 📖 Dumitru A., Herescu G., 1995, *Matematică – ghidul învățătorului*, EDP, București;
- 📖 Polya G., 1965, *Cum rezolvăm o problemă*, Ed. Științifică, București;
- 📖 Dăncilă E., Dăncilă I., 2002, *Matematica pentru bunul învățător*, Ed. Erc Press, București;
- 📖 Cerghit I., 1997, *Metode de învățământ*, EDP R.A, București;
- 📖 Șincan E., 1991, *Creșterea eficienței învățării matematicii în clasele primare*, *Învățământul primar*, vol. I;
- 📖 www.edu.ro
- 📖 www.didactic.ro.

ABORDĂRI INOVATIVE ÎN STRATEGIA DIDACTICĂ MODERNĂ**Prof. înv. primar Popescu Adela****Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

Secolul XXI impune adoptarea unei atitudini corespunzătoare noilor coordonate ale realității, aflate într-o continuă schimbare, preocupându-se de formarea continuă a cadrelor didactice, pentru ca ulterior să poată utiliza ceea ce au învățat și să poată selecta acele competențe care să inducă elevilor capacitatea de a aplica în viața cotidiană cât mai multe din noțiunile predate în cadrul disciplinelor din trunchiul comun al curriculei școlare.

Ideea formării pe tot parcursul vieții își pune amprenta și asupra resursei umane din sistemul educațional, iar cadrele didactice, mai mult poate decât alte categorii de intelectuali, pot fructifica în mod eficient competențele inovative în procesul de învățământ prin eficientizarea activităților cu elevii. Modernizarea procesului de învățământ din școala implică mai multe componente: proiectarea didactică, tehnici și instrumente de cunoaștere și evaluare a elevilor, parteneriate educaționale, activități extracurriculare, o metodologie didactică activă. Activitățile de inovare sunt acțiunile cu caracter novator, care au ca bază funcțională procesul creativ specific uman de genera idei sau concepte noi, noi asocieri între idei sau concept pre-existente și presupun parcurgerea unor etape: analiza surselor de oportunități de inovare, implementarea lor și crearea modalității de a optimiza ulterior produsul realizat.

Un accent inovator este acela al diversificării strategiilor de predare – învățare – evaluare, caracterizat printr-o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. Pentru creșterea calității procesului instructiv-educativ din școala, urmărim perfecționarea metodelor tradiționale, dar și introducerea unor metode și procedee educative noi. Metodele implică mult tact pedagogic din partea cadrelor didactice deoarece stilul didactic trebuie să-l adopte în funcție de personalitatea copiilor. Regândirea educației formale duce la schimbarea relației cu elevii promovând un dialog reciproc, constructiv. Proiectarea unui demers didactic, diferit de cel tradițional dă posibilitatea fiecărui profesor să-și valorifice propria experiență prin utilizarea unor metode moderne într-o abordare interdisciplinară. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate

la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții. Învățământul primar are un anumit specific, dacă ne gândim la vârsta celor ce-l urmează, ceea ce nu exclude utilizarea metodelor active-interactive. Felul în care se organizează activitatea de formare și informare a copilului, prin accentul pe care-l pune pe dezvoltarea proceselor cognitive-aplicative, influențează comportamentul activ și creativ al copilului.

Jocul de rol, Experimentul, Observația, Jocul interactiv, Lotus, Portofoliul, Metoda proiectului, Mozaic, Ciorchinele, Metoda pălăriilor gânditoare, Știu/vreau să știu/am învățat, Cubul, Brainstorming, Metoda bulgărilor de zăpadă, Metoda R.A.I. „Răspunde-Aruncă-Interoghează” sunt câteva din metodele interactive de grup ce se pot utiliza cu succes în școala. Programa activității instructiv-educative lasă libertatea de a organiza cât mai creativ și personalizat actul didactic. Fiecare cadru didactic își poate alege propriul demers, personalizat, modern, care să fie compatibil cu stilul didactic, cu obiectivele și conținuturile activităților.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activității „mister didactic”, se constituie ca „o aventură a cunoașterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit în finalul activității. Calea de învățare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Această „cale” devine cel mai spectaculos exercițiu de interacțiune dintre mințile lor, care ne bucura când observăm progrese de la o perioadă la alta. Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale, interdisciplinare, inovatoare decât cele clasice. Prin corelațiile elaborate interactiv copiii își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții, elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, individual, în perechi.

Metodele activ-participative solicită efortul personal de gândire, imaginație, memorie și voință, dar și valorifică maximal potențialul de cunoaștere, acțiune și trăire al copilului. Efectele formativ – educative ale învățării sunt în raport direct proportional cu nivelul de angajare și participare individuală și colectivă. În opoziție cu metodologia tradițională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditoriu sau un simplu spectator, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, metodele active au tendința să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele pe calea activității proprii, a unei angajări optime a gândirii, a mobilizării tuturor funcțiilor intelectuale și energiilor emoțional – motivaționale

în raport cu sarcina de învățare dată. Esențial în pregătirea cadrului didactic pentru lecție este de a putea pune în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu niște cunoștințe de-a gata ce trebuie să fie însușite, ci de a însufla elevilor săi dorința și posibilitatea de a le dobândi, pe cât este cu putință, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ. Metodele activ-participative inovatoare lasă mai multă libertate de exprimare și acțiune atât pentru elev, cât și pentru profesor, stimulează efortul și productivitatea individului, dezvoltă capacitățile copiilor de a lucra împreună – componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare, dezvoltă inteligențele multiple, stimulează și dezvoltă capacități cognitive complexe, cu o dirijare adecvată, învățarea prin cooperare dezvoltă și diversifică priceperile, capacitățile și deprinderile sociale ale elevilor, se reduce la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității, redau un sentiment de încredere, de siguranță, antrenarea reciprocă duce la dispariția fricii de eșec și curajul de a-și asuma riscul, asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare copil, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia. Valențele formativ-educative ale metodelor interactive de învățare în grup stimulează implicarea activă în sarcină a copiilor, aceștia fiind mai conștienți de responsabilitatea ce și-o asumă, exersează capacitățile de analiză și de luare a deciziilor oportune la momentul potrivit, stimulând inițiativa tuturor elevilor implicați în sarcină, asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, exersează priceperile și asigură o mai bună clarificare conceptuală și o integrare ușoară a cunoștințelor asimilate în sistemul noțional, devenind astfel operaționale, unele dintre ele, cum ar fi portofoliul, oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității preșcolarului pe o perioadă mai lungă de timp, asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia.

Am constatat că învățarea prin cooperare este o modalitate eficientă de stimulare a comunicării și învățării active, facilitând acomodarea firească a copilului la sistemul de relații, norme, valori și comportamente ale grupului din care face parte. Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Metoda este selectată de cadrul didactic și este pusă în aplicare în lecții sau activități extrașcolare cu ajutorul elevilor și în beneficiul acestora; presupune, în toate cazurile, o colaborare

între profesor și elev, participarea lor la căutare de soluții, la distingerea dintre adevăr și eroare și care, sub forma unor variante și/sau procedee selecționate, se folosește pentru asimilarea cunoștințelor, a trăirilor valorice și a stimulării spiritului creativ. Când se alege o metodă, se ține cont de finalitățile educației, de conținutul procesului instructiv, de particularitățile de vârstă și de cele individuale ale elevilor, de psihosociologia grupurilor școlare, de natura mijloacelor de învățământ, de experiența și competența cadrului didactic. Metodele tradiționale, expositive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp. Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învățământ cunosc câteva direcții definitorii inovative. Relația dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învățare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcție de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relațiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare și formare a personalității. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiționale vizează adaptarea lor în funcție de necesități și raportarea lor la evoluția științei și raportarea acestei schimbări la stabilirea strategiei educative.

Metodele activ-participative moderne (algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare, învățarea prin descoperire) pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare (expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul). Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: metoda Ciorchinelui; metoda Mozaic; metoda Cubul; metoda

Turul Galeriei; metoda 6/3/5; metoda Lotus; metoda Palariile ganditoare; metoda Frisco; metoda Schimba perechea; metoda Explozia stelara; diagrama Venn; metoda Cauza-efect. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa active.

Din toate cele menționate rezultă faptul că profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă.

În mod sigur o metodologie de succes va implica împletirea celor două modele (clasic și modern), având proporții diferite între ele în funcție de situația momentului, de colectiv și bineînțeles de obiectivele educaționale urmărite.

Profesorul nu mai este cel care ține o prelegere în fața elevilor ci e mediator și îndrumător în activitatea de învățare pe care aceștia o parcurg. Predarea se realizează prin utilizarea unor metode activ – participative care să solicite interesul, creativitatea, imaginația, implicarea și participarea elevului, în scopul însușirii unor cunoștințe care să-i folosească, în aceasta constă inovația și creativitatea în strategia didactică.

BIBLIOGRAFIE:

- Crenguța Oprea, Strategii didactice interactive, Editura didactică și pedagogică, București, 2007.
Crețu Eugen și colectiv, „Inovarea în învățământul de masă”, Editura Aramis, București, 2014;
Ion Frățilă, Tendințe în evoluția procesului de învățământ, Revista, Învățământul primar, nr.2-3 1991
Miron Ionescu, Educația și dinamica ei, Editura, Tribuna învățământului, București, 1998.
Morton Samuel, „Ingeniozitate în școala mileniului III”, Editura Eurobit, Timișoara, 2015;

INIȚIATIVE DIDACTICE ÎN CONCEPEREA PROIECTELOR ȘI PARTENERIATELOR ȘCOLARE

Prof. înv. primar Popescu Adela
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Educația este o instituție socială care se implementează pe un anumit profil psiho-cultural. Așadar, educația în România este grevată de profilul psihocultural al țării, caracterizat în prezent de un nivel crescut de colectivism, o concentrare mare a puterii sociale și o evitare crescută a incertitudinii. Evitarea incertitudinii nu încurajează învățarea prin problematizare și descoperire (elevii trebuie să se mulțumească cu cât stabilește profesorul că trebuie să știe).

În logica unei educații europene moderne, elevul ar trebui valorizat ca individ autonom, spre exemplu prin trasee educaționale adaptate nevoilor/intereselor/abilităților sale. Apoi, elevul ar trebui încurajat să învețe prin descoperire și dezbateri, să știe unde să caute informațiile deja accesibile public (ex. online) și cum să le evalueze critic. Problematizările în procesul educațional și îmbrățișarea incertitudinilor ca oportunități sunt modalități educaționale moderne; dar pentru asta trebuie să renunțăm la frica față de impredictibilitățile aduse de viitor. În fine, curajul de a iniția acțiuni și de a învăța din greșeli este un alt mecanism educațional modern; dar pentru asta trebuie să începem să modelăm comportamentul social cât prin recompense.

În contextul societății contemporane caracterizate prin criza de timp și prin explozia informațională și tehnică, computerul și, implicit, internetul, au devenit fenomene globale a căror înțelegere încă ne depășește. Apreciem, desigur, efectele pozitive, conectivitatea, rapiditatea găsirii răspunsurilor, dar mai greu ne dăm seama de potențialul lor nociv. Copiii și adolescenții pot deveni foarte ușor prizonierii unui dialog virtual, joc sau aplicație, devin dependenți de net, renunță la a mai socializa în mod direct, la jocuri sportive, se însingurează, iar dezvoltarea personalității lor va avea serios de suferit. În plus, se deschid porți de vulnerabilitate fără precedent, de care adulții nu au știut niciodată și nu le percep prea ușor pentru că nu au crescut cu așa ceva. Iată de ce, din ce în ce mai mult, se afirmă că școala și specialiștii săi au un rol esențial în formarea și pregătirea tinerilor pentru viață.

O școală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiții și criterii. În primul rând, ea e răspunzătoare educațional și civic pentru ceea ce produce în și pentru societate. În al doilea rând, o

astfel de școală, dă seama de rezultatele produse, cu alte cuvinte este capabilă să-și recunoască, să-și planifice și să-și evalueze resursele în termeni de scopuri și rezultate. Pentru a deveni responsabilă, ea trebuie să respecte o serie de condiții și criterii, să-și revizuiască scopurile, atitudinile, să-și evalueze periodic rezultatele. Școala este o organizație care învață, dar nu e totdeauna și un loc al învățării: școlile rezistente la noutate și la schimbare nu sunt un astfel de loc; organizațiile care învață sunt flexibile, adaptabile, inovatoare și responsabile. Cel mai mare dușman al învățării organizaționale este incapacitatea de a ieși din propriul sistem de gândire, dintr-un cerc vicios de practici, de experiențe și de reguli, pe care organizația ajunge să le considere imuabile.

Școala modernă se bazează pe metodele care diferă mult de cele uzuale bazate pe expunere, memorizare, repetare. Elevii de azi au nevoie de metode care se bazează pe participare interactivă, socială, pe experimentare de situații de observare a realității, dar și pe posibilitatea de a valorifica cele învățate și în viața de zi cu zi. De multe ori se pune problema cum pot fi motivați elevii, cum să fie puși în situații în care să-și testeze cunoștințele într-un mod cât mai eficient și nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Parteneriatele școlare facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au posibilitatea să își perfecționeze și să pună în practică cunoștințele, să participe la competiții, excursii, schimburi de experiențe, socializând și perfecționându-și competențele de comunicare. Proiectarea și implementarea unor activități extracurriculare și extrașcolare, în școală și în comunitate, pe baza proiectelor și parteneriatelor dintre elevi, profesori și membri ai comunității locale este o necesitate a activității didactice.

Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune. În practica școlară există mai multe expresii destinate parteneriatului educațional: acord de parteneriat, acord cadru de parteneriat pentru educație, parteneriat de colaborare, protocol de colaborare, protocol de parteneriat, contract de parteneriat, convenție de parteneriat, parteneriat, parteneriat de colaborare instituțională, proiect de parteneriat și altele.

Termenul de parteneriat este definit ca „asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.” (Cucos, 2009).

Pentru realizarea unui parteneriat de succes, sunt necesare parcurgerea unor etape precise: explorare – evaluare – planificare – formare – inițiere – realizare – verificare – reglementare – consolidare – acționare – implementare – evaluare. Astfel, este nevoie a fi respectate cele patru

condiții de realizare a acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare și parteneriat. Procesul de colaborare pornește de la un nivel inferior, cel al comunicării pentru a ajunge la un nivel superior, cel al parteneriatului. Astfel, parteneriatul reprezintă o formă avansată a relației dintre două sau mai multe părți, cooperarea și coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părți.

Condițiile realizării unui parteneriat reușit implică: identificarea scopurilor, intereselor comune, utile partenerilor și comunității; găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus; organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus; identificarea competențelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maxim; combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor și tehnicilor care se pot aplica diferitelor sarcini; utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituției.

Elaborarea, coordonarea și desfășurarea unor proiecte educative extracurriculare atrag atenția nu atât asupra importanței acestora în sine, cât mai ales asupra implicațiilor pe care le au asupra construirii și modelării personalității viitorilor cetățeni ai planetei, elevii de azi. Aceste activități sunt apreciate de către copii și factorii educaționali în măsura în care: urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ; valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile celor supuși actului educațional; organizează timpul liber într-o manieră plăcută, relaxantă; formele de organizare ale acestor activități au caracter recreativ, dar urmăresc un scop educativ; au un efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup, creează un sentiment de siguranță și încredere.

Organizarea unor activități extrașcolare prin care elevii să contribuie, după puterile lor, la creșterea calității vieții în comunitatea în care trăiesc, are nenumărate avantaje din punctul de vedere al educației pe care o face școala. Acestea sunt: împlinirea teoriei cu practica, elevii constatând că ceea ce învață la școală, poate fi aplicat în cadrul unei acțiuni concrete; acțiunile dezvoltă la elevi empatia, responsabilitatea față de semenii lor; se creează legături la nivelul comunității; se stimulează gândirea critică; se educă percepția multiculturalității; se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice.

Printre efectele majore pe care le produc proiectele educative, se pot menționa: creșterea calității actului educațional și a rezultatelor învățării; stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/comunității; creșterea gradului de socializare și valorizare a elevilor; reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului și absenteismului școlar; creșterea ratei promovabilității școlare; asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală; ridicarea

calității resursei umane din sistemul educațional; formarea resursei umane necesare dezvoltării societății cunoașterii; asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerei generații ce urmează a se integra; transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară. Proiectele de parteneriat educaționale vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, dascăl și comunitate, creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru în dezvoltarea personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriat educaționale sunt benefice atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați: școală, familie, comunitate.

Un rol anume în stabilirea relațiilor de colaborare îi revine managerului instituției școlare, care asigură o implicare activă în lansarea proiectelor de parteneriat educațional, care vizează întărirea relațiilor dintre părinți, elevi, profesori și comunitate, care contribuie la creșterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaționali. De faptul cum managerul instituției a reușit să formeze o relație de comunicare, relaționare, cooperare între părțile implicate depinde reușita parteneriatului educațional școală-familie-comunitate.

Școala face posibilă participarea grupurilor și colectivităților la viața publică, elaborarea și luarea deciziilor. Schimbul de informații favorizează interacțiunea socială și permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluționarea problemelor.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. Astfel, elevii învață să gândească critic, complex, își dezvoltă gândirea multicauzală, experimentează abilități de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranță și, nu în ultimul rând, socializează, învățând să fie mai apropiați, să lege noi prietenii, să-și împărtășească experiențe personale. Experiențele elevilor participanți sunt pozitive, legăturile de prietenie dintre participanți sunt stabile și viabile astfel încât nu mai este nevoie de motivare suplimentară pentru participarea la alte programe asemănătoare, interne sau internaționale.

În concluzie, în societatea actuală este extrem de important rolul școlii în favorizarea relațiilor constructive, în crearea relațiilor pozitive între elevi și semenii lor, în promovarea comportamentului incluziv.

Bibliografie:

1. Bătrînu, E.. Educația în familie. București: Editura Politică, 1980.
2. Cucoș, C. Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Iași: Editura Polirom, 2009.

ROLUL AUTOEVALUĂRII ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVULUI

Profesor Solomon Oana- Melinda

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Cunoașterea de sine este însoțită de evaluare, proces de estimare sau apreciere în concordanță cu anumite criterii, modele sau alte sisteme de referință. Evaluarea de sine (autoevaluarea) se face în etape inițiale, pe parcursul activităților și în etape finale. Modelul acțiunii este reperul de raportare și, în funcție de el, prin feed-back, se aduc îmbunătățiri și corecții actelor și faptelor analizate. Evaluarea de sine este condiție și rezultat al autoeducației. Calitatea evaluării are ca indicatori: obiectivitatea, sinceritatea, luciditatea, raționalitatea, exigența, consecvența. Nu este ușor să fim sinceri și obiectivi cu noi înșine, nu este ușor să fim consecvenți și exigenți cu noi înșine. De aceea este bine să ne deprindem a ne autoevalua sistematic, de obicei seara, pentru a constata progresele, oricât de mici, neajunsurile, defectele de gândire, voință și caracter. Identificarea punctelor nevralgice, slăbiciunilor, greșelilor și recunoașterea lor trebuie să conducă la elaborarea planurilor de îndreptare, la punerea lor în practică. Îndemnul lui Goethe „Fixati-vă ore regulate în care să vă faceți socotelile cu voi înșivă”-exprimă deviza autodisCIPLINEI evaluării de sine.

Aprecierea generală are ca scop calificarea însușirilor psihice analizate, a rezultatelor activității și ierarhizarea lor după scale numerice (puncte, note) sau calificative (nesatisfăcător, satisfăcător, bun, foarte bun, excelent), după frecvență (întotdeauna, uneori, rareori, niciodată) etc. Aprecierea generală a reușitelor și nereușitelor, a progreselor, staționărilor, regreselor activității evidențiază cauzele și condițiile lor, atitudinile pozitive sau negative.

Autocritica este procesul de identificare și condamnare a propriilor defecte și greșeli. Condamnarea trebuie să fie sinceră, obiectivă, fermă și fără menajamente¹. Recunoașterea și

acceptarea propriilor defecte și greșeli este dovada unui nivel ridicat de maturitate. autocritica are două momente: primul- de demolare, respingere a unui fapt, a unei trăiri și al doilea-soluția de îndreptare, ceea ce în mod obișnuit se numește critică constructivă. Autocritica distructivă duce la promovarea unui sentiment paralizant de vinovăție, iar exagerarea perfecționistă duce la blocarea și anihilarea propriilor forțe, la descurajare și demobilizare, la renunțare, la autoumilitare.

Aprobarea în evaluarea de sine este aprecierea pozitivă a trăirilor proprii, a tendințelor, intențiilor, faptelor. Recunoașterea propriilor performanțe și reușite se manifestă prin autorecompensare morală și materială: laudă, evidențiere, gratificații(distracții, cadouri). Lauda sau prețuirea actelor și faptelor proprii în intimitatea reflecției personale, dacă păstrează limitele obiectivității, are un efect încurajator, stimulat. Lauda de sine în public nu este agreată de semenii, cel ce o practică este acuzat de aroganță și infatuare. Lauda de sine în instanța propriei intimități stimulează eforturile de continuare a acțiunilor, consolidează încrederea și siguranța de sine. Ea suplinește întârzierea sau absența recunoașterii rezultatelor de către semenii. Tot pentru susținerea eforturilor proprii de autodepășire și autoperfecționare este benefică evidențierea, plasarea imagină pe un loc fruntaș, fapt ce determină creșterea stimei de sine. Gratificațiile acordate sub forma lecturilor de agrement, practicarea sportului, al altor hobby-uri etc. crează un tonus ridicat de bună dispoziție, activează rezervorul energetic pentru continuarea luptei pe terenul spinos al desăvârșirii de sine². Autorecompensarea atenuează stările de frustrare, susține eforturile exprimării de sine.

Dezaprobară în evaluarea de sine este procesul de negare și condamnare a actelor și faptelor proprii, a greșelilor de gândire și atitudine, a defectelor de voință și caracter. Ironia, admonestrarea, blamul, pedeapsa, autoadresate, se înscriu în arsenalul armelor de luptă cu sine. Ironia este o atitudine de ridiculizare disimulată, de persiflare, de batjocorire. Autoironia are ca obiect propriile fapte și acțiuni, propriile însușiri, propria persoană, este un instrument al criticii de sine, al dezaprobarii de sine. Ea are accente de ușoară îngăduință, de glumă, satiră și ofensă. Ironia îndreptată spre sine are efecte pozitive dacă reprezintă o stare de spirit clădită pe inteligență constructivă și stimulează îndreptarea greșelilor, corectarea defectelor, îmbunătățirea propriilor performanțe, dacă compensează revolta față de nereguli și nedreptăți, dacă susține perseverența de a continua acțiunile supuse criticii și finalizarea lor. Ironia de sine constructivă este un mod spiritual

de a raspunde solicitărilor și autosolicitărilor. Ironia îndreptată spre sine are efecte negative, autodistructive, dacă duce la descurajare, la renunțare, la abandonarea luptei cu sine, dacă mijlocește postura de victimă și complacerea în această stare descurajatoare, ceea ce determină subminarea propriei identități³.

Autoadmonestrarea și autoblamarea sunt modalități de condamnare a actelor , defectelor și greșelilor proprii. Dacă virulența lor este îndreptată spre demolarea faptelor reprobabile urmată de îndreptare, reconstrucție de sine, acțiunea acestora este benefică autoperfecționării. Dacă condamnarea de sine nu oferă șanse de îndreptare, paralizează voința, stabilizează disprețul și ura de sine, ele duc sigur la autodistrugere.

Autopedepsirea este „plata” exceselor și a greșelilor comise. Este trăită ca suferință, frustrare, jenă, umilire. Autoadministrarea pedepselor trebuie să ducă la îndreptare, la transformare, la „nașterea din nou” în sensul spiritualității creștine⁴.

Autoaprecierea presupune focalizarea atenției asupra propriilor lucrari, prestații, execuții, bune sau rele, reușite sau nereușite. Prin autoapreciere obiectivă, formată în timp, subiectul este conștient de capacitatea sa, de disponibilitățile sale psihice sau fizice. Autoaprecierea înseamnă, între altele, și autocontrol. O particularitate distinctivă a dezvoltării la subiecți a priceperii de a se autocontrola este creșterea independenței lor în acțiune. Autoaprecierea se manifestă spontan și dirijat. Ea depinde de contextul didactico-motric și de cel socio-afectiv. Prin autoapreciere, copilul „corect” întreprinde un efort de plasare a „meritului” personal pe scara valorică a grupului din care face parte. Și aceasta aproape în toată ontogeneza, pe fondul unei civilizații avansate.

Bibliografie:

1. Abric Jean-Claude- *Psihologia comunicării*, Editura Polirom, Iași, 2002
2. Cârstea Gheorghe- *Teoria și metodică educației fizice și sportului*, Editura AN-DA, București, 2000
3. Macovei Elena- *Pedagogie-Teoria educației*, Editura Aramis, București, 2002

FIȘĂ DE EVALUARE A LECȚIEI**-PENTRU ELEVI-****Profesor Solomon Oana- Melinda****Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

DISCIPLINA : limba și literatură română

CLASA :

DATA:

PROFESOR :

TITLUL LECȚIEI :

METODĂ DIDACTICĂ APLICATĂ: *jocul de rol*

Astăzi ai avut ocazia de a-i lua un interviu scriitorului I.L.Caragiale, autorul nuvelei „Două loturi”.

Fă aprecieri cu privire la desfășurarea lecției și răspunde la următoarele întrebări:

1. Ți-a plăcut să lucrezi în echipă cu colegii tăi?

DA NU

2. Rolul tău în cadrul echipei a fost de :

reporter martor

3.Dacă ai jucat rolul de reporter, care a fost starea ta emoțională în fața clasei?

emoție satisfacție m-am simțit incomod

3. Ai avut deplină libertate în a-ți manifesta opiniile?

DA

NU

4. Lecția ți s-a părut bine organizată?

DA

NU

5. Iti dorești aplicarea și pe viitor a metodelor activ-participative?

Da

NU

7.Ai sugestii pentru următoarele lecții? Care ar fi acestea?

ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ- FACTORI RESPONSABILI**Profesor Raica Luciana****Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara**

În această categorie intră acele persoane și instituții cărora li se atribuie sarcinile de orientare și care sunt responsabili de reușita lor. Aceștia sunt: școala, profesorii, dirigințele, familia.

Obiectivele pe care trebuie să le aibă în vedere școala sunt cele pragmatice (cunoștințe operaționale, seturi de deprinderi profesionale, capacitatea de a acționa concret și eficient). Acestea sunt obiectivele care polarizează astăzi preocupările pentru activitatea de instruire și educare în școală.

Perspectiva din care se cere privită activitatea instructiv-educativă este modul de funcționare al învățământului și eficiența acestuia. Școala trebuie să dezvolte cunoștințele de bază, aptitudinile intelectuale și manuale, raționamentul și judecata, atitudinile și motivațiile, idealurile, capacitatea de creație și de inovație, gustul artistic și cultural, simțul responsabilităților, înțelegerea lumii moderne. Toate acestea sunt, în fond, obiective ale procesului instructiv-educativ care trebuie avute în vedere de către orice educator, indiferent de nivelul de învățământ la care lucrează și de obiectul de învățământ predat, deoarece în evaluarea muncii lor ele sunt termenii de referință.

Orientarea școlară și profesională se implică funcțional în activitatea instructiv educativă, căci aceasta este zona în care se realizează o interferență între baza economică a societății și suprastuctura ei, exprimată prin elemente de cultură și știință care se transmit prin procesul de învățământ.

În procesul de învățământ, elevii își însușesc cunoștințele, își formează priceperi și deprinderi specifice fiecărei discipline prin intermediul cărora li se dezvoltă structura și funcțiile psihice. Dar, toate acestea nu au valoare în sine, ci valoarea lor este proporțională cu gradul în care îl pregătesc pe elev, fie pentru o nouă etapă de școlarizare, fie pentru rolul profesional pe care-l are de îndeplinit după încheierea studiilor.

Făcându-le cunoscute elevilor profesiunile, orientarea profesională devine fereastra școlii deschisă spre lume și, prin aceasta, ea validează social școala, căci trebuie să admitem că toate materiile sunt importante întrucât dau cunoștințe despre viața socială și profesională. În școală se realizează, deci, pregătirea pentru viață și pentru profesiune, prin instruire și educare. Iar instruirea și educarea dobândesc adevărata lor valoare numai în măsura în care cel în cauză a fost bine orientat școlar și profesional.

Dirigintele are rolul de a coordona și valorifica activitatea celorlalți factori dar, în același timp, desfășoară și o activitate directă de orientare a elevilor din clasa sa, în cadrul orelor de dirigiență, precum și a activităților extrașcolare. De asemenea, colaborarea școlii cu familia se realizează, în primul rând, prin intermediul dirigintelui

Fiecare diriginte își va întocmi propriul plan în care să includă toate activitățile de natură educativă îndreptate spre satisfacerea obiectivelor stabilite: orele de dirigiență, consultări cu profesorii care predau la clasa respectivă, completarea fișelor de cunoaștere a elevilor, analiza rezultatelor la învățătură a elevilor, acțiuni extrașcolare menite să completeze și să consolideze pregătirea elevilor în vederea absolvirii ciclului respectiv și a formării diferitelor opțiuni școlare sau profesionale, întâlniri cu părinții, cu specialiști din diferite domenii, excursii, concursuri, tabere de vară, olimpiade, expoziții, acțiuni sociale, turism, ecologie, vizionarea de filme și discutarea lor, vizionarea în colectiv a unor expoziții de carte, de pictură, de invenții etc. El este cel care imprimă o anumită conduită clasei, educatorul care crează o anumită atmosferă, cel care stimulează un climat educogen, cel care cultivă cu tact și pricepere respectul adevăratelor valori științifice, morale, estetice, religioase etc. și cel care veghează permanent modul în care se constituie și se definitivează opțiunea școlară și profesională a fiecărui elev.

Tematica orelor de dirigiență constituie modulul central al activității educative a dirigintelui deoarece de unitatea, varietatea, continuitatea și atractivitatea acesteia depinde, în cea mai mare măsură, realizarea obiectivelor generale ale muncii educative, inclusiv cele ale orientării școlare și profesionale.

Principalele valori spirituale (binele, frumosul, adevărul, demnitatea, solidaritatea, cinstea, onorabilitatea etc) vor constitui întotdeauna, indiferent de tema în discuție, fundamentul pe care se desfășoară explicația teoretică și implicarea practică a elevilor în formarea personalității lor.

Dirigintele, figură centrală în procesul educativ al unei clase de elevi, reprezintă elementul de legătură cu conducerea școlii, cu colectivul didactic, cu părinții elevilor, cu diversele servicii care funcționează în școală, cu agenții exteriori implicați în munca educativă, și prin aceasta, responsabilitatea sa primește dimensiuni deosebite.

În ultimul timp, problema rolului familiei în procesul orientării școlare și profesionale a copiilor a fost tratată ca o problemă majoră, cu implicații de psihologie și pedagogie familială și cu consecințe de ordin social, economic și etic.

Este necesar ca părinții să cunoască personalitatea fiecărui copil, însușirile sale caracteristice, modul în care se dezvoltă și se schimbă acestea, conduita copilului în diferite împrejurări. Cunoașterea intereselor copilului, a înclinațiilor și aptitudinilor sale, a trăsăturilor sale de caracter, a firii sale etc. reprezintă o condiție și un mijloc foarte important în procesul muncii educative.

Astfel, părinții trebuie să se întrebe ce știu despre evoluția situației la învățatură a copilului, despre interesele și înclinațiile sale despre atitudinea față de muncă și față de succese, despre disciplina lui, despre locul lui în colectiv, despre trăsăturile de voință, de caracter ale copilului, despre calitățile sale morale, particularitățile temperamentului său și altele.

Pe baza acestei cunoașteri, familia apreciază ce fel de condiții trebuie create copilului pentru învățatură, în ce fel de munci poate fi antrenat, ce calități trebuie stimulate și ce defecte trebuie combătute și înlăturate, cum se dezvoltă caracterul copilului etc. În acest fel, cunoașterea copilului nu devine o condiție în sine, ci servește în mod concret educării acestuia. Pregătirea copilului pentru alegerea profesiei se împletește mereu cu urmărirea și cunoașterea dezvoltării lui.

Din scopul și sarcinile comune ale școlii și familiei rezultă necesitatea unei strânse colaborări între acești factori, a sprijinului reciproc și asigurării unei unități de acțiune. Această colaborare poate fi considerată ca o premisă a succesului muncii educative.

Considerăm că școala, prin profesorii săi și mai ales prin profesorii diriginți, trebuie să fie factorul principal în acest proces al orientării școlare și profesionale și să ajute familia în rezolvarea acestei probleme pedagogice și sociale.

ROLUL LECTURII

Profesor Humel Elena

Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Lectura presupune contactul cu o operă literară. Problema receptării este una deosebit de importantă în știința literaturii, fiind abordată încă din perioada antică. Teoreticienii englezi consideră că unul dintre modurile de existență a operei literare este conceperea ei ca o strictă relație de lectură, în care percepția și interpretarea sunt acelea care produc configurația textului.

În opinia lui Paul Cornea, lectura și receptarea unui text prefățează interpretarea care este o explicație post-factum a textului. Lectura înseamnă întâlnirea cu textul, adică cu un ansamblu de semne organizate într-un anumit mod în scopul producerii unui sens. Sensul textului nu este niciodată finit, el se produce la fiecare întâlnire cu cititorul și depinde de experiența și cultura individului.

Lectorul este un factor esențial, implicat în procesul comunicării literare, conferind prin lectură ansamblului de semne un conținut de sens. Interesul pentru lector a variat ca intensitate de-a lungul timpului. Deplasarea de accent spre lector ca element component al trinității comunicării literare Autor – Operă – Lector devine evidentă prin dezvoltarea, în anii '70 ai secolului trecut, în Germania, a esteticii receptării. În opinia reprezentantului notoriu al școlii de la Konstanz, Hans Robert Jauss, fiecare cititor posedă un sistem de norme, cunoștințe despre literatură, însușite din lecturi anterioare și care constituie „orizontul său de așteptare”. Orice text literar este unul codificat și pentru ca lectorul să se poată apropia de nucleul obiectiv al operei, trebuie să utilizeze câteva coduri. D. W. Fokkema distinge cinci coduri necesare în decodificarea mesajului unui text literar: codul lingvistic, codul literar, codul genetic, codul perioadei sau sociocodul și codul ideolectal al autorului.

Pornind de la codurile generale indicate, lectorul contactează cu opera utilizând și un cod individual de interpretare. Fiecare lectură este unică și depinde de starea emotivă, dispoziția psihică, pregătirea estetică a individului în momentul lecturii. În contactul său cu textul literar, lectorul îndeplinește mai multe funcții: comprehensivă - de înțelegere, evaluativă - de apreciere afectivă sau axiologică, cooperativă-de conlucrare.

Indiferent de intenție și statut, fiecare lector dispune, în momentul contactului cu opera literară, de competențe literare care-l fac să reacționeze într-un anumit fel și care îi determină interpretările. Interesul pentru lector și pentru reacțiile lui în fața operei literare, remarcă Jonathan Culler, a determinat apariția unui curent special, preocupat de interpretarea reacțiilor cititorilor, așa-numitul reader response criticism, care consideră „înțelesul unui text chiar experiența cititorului - o experiență care include ezitări, speculații și autocorecție.

Interpretarea unei opere înseamnă a spune povestea citirii ei, care este dependentă de ceea ce teoreticianul german Hans Robert Jauss numea „orizont de așteptare”. Estetica receptării elaborată de Hans R. Jauss motivează reacțiile cititorilor în fața unei noi structuri literare, reacție de acceptare sau neacceptare, precum a fost, de exemplu, cazul literaturii romantice, înfruntată de rezistența

valorilor clasice sau atitudinea reticentă a publicului cititor față de literatura modernistă, de avangardă sau cea postmodernă.

Care ar fi condițiile de formare a lectorului? Oricare cititor se formează într-un anumit mediu poetic, este educat în procesul de învățământ, în familie, în societate. Anume în aceste cadre însușește anumite convenții, criterii, norme, de aici atitudinea sa mai mult sau mai puțin contradictorie față de orice noutate literară. Reacția sa în urma lecturii unei opere literare determină modificarea sau nemodificarea setului de „competențe lectorale” pe care le posedă sau, operând cu termenul lui Hans R. Jauss, a „orizontului de așteptare”.

În același context al întrebării referitoare la constituenții „orizontului de așteptare” al unui lector, teoreticianul Marian Vasile își exprimă opinia conform căreia, în componența acestuia, „întră tradiția poetică, asimilată în școli și în procesul de educație al copilului”, care constituie „factorii cei mai trainici”, esențială îndeosebi fiind „tradiția poetică națională al cărei limbaj fiind limbajul cititorului însuși, devine un bun intim, niciodată abandonat sau abandonabil de cititorul dintr-o țară sau alta”, toate operele noi asimilându-se pe acest fond tradițional autohton.

În „orizontul de așteptare”, conform altor surse teoretice, intră și numeroase alte dispoziții de alt ordin decât pur artistice: morale, ideologice, religioase, istorice etc. Sunt factori determinanți ai receptării care condiționează o lectură proprie a textului, astfel încât „textul autorului” poate deveni „text al receptorului”, de cele mai multe ori diferit de intenția auctorială, lectura/receptarea fiind o activitate creatoare, deloc pasivă, influențată de contexte sociale, literare, de factori psihologici, teoretici etc.

În eseu „Limita, înțelesul și interpretarea”, Jonathan Culler aduce argumente probante în favoarea tezei că lectura și interpretarea sunt practici sociale, diferite în funcție de perspectiva pe care și-o adoptă lectorul, însă în ultima instanță, toate tipurile de lecturi, de la cele familiare până la cele hermeneutice, se pot reduce la invariabilul „despre”: despre ce e vorba în această operă?

Indubitabil, sensul operei nu este ceva simplu, ușor de determinat, este o noțiune inefabilă. Cel mai vehiculat și vechi argument este cel conform căruia textul ar echivala cu cel care l-a produs, adică cu autorul, ar fi o realizare a intenției sale auctoriale.

Cine este autorul? Autorul este individul creator de literatură, este persoana care elaborează un text literar. Orice text literar, artistic se creează pe terenul culturii și gândirii auctoriale, fiind o expresie subiectivă, emoțional-reflexivă asupra realității. Prin intermediul imaginilor artistice, autorul creează universuri paralele lumii reale.

Prin capacitatea sa de a crea artisticul, autorul implică afectiv cititorul/receptorul, îl face un coautor al textului, îi oferă posibilitatea „să trăiască” în planul acestui univers, în momentul în care se integrează artei. Autorul este o persoană bine individualizată, profesionalizată. Opera lui este expresia erudiției, a cunoștințelor retorice, a unei mentalități culturale.

Autorul unei opere lirice își exteriorizează propria subiectivitate. Autorul unei opere epice și dramatice este creatorul personajelor, al naratorului/naratorilor, al subiectului, al acțiunii, al conflictelor etc. Însă opera literară nu poate fi identificată nici cu experiența creatoare, nici cu percepția ei: „Ea este altceva decât crede că a lăsat în ea cel care a creat-o și mai mult decât descoperă în ea cel care o interpretează”. Orice operă literară depășește intenția auctorială, deoarece ea nu se constituie doar din elementele introduse cu intenție de către autor. Indiscutabil, la constituirea textului participă și factori venind din inconștientul și subconștientul autorului. Opera este rezultatul unei experiențe totale. Exemple edificatoare, în acest sens, prezintă R. Wellek și A. Warren: „(...) mentalitatea barocă se constituie într-o mișcare estetică mult mai puternică și mai originală decât au crezut artiștii baroci și criticii lor. Zola, care a elaborat o întreagă teorie științifică despre romanul experimental, al cărui reprezentant se consideră, a scris, în realitate, romane

melodramatice și simbolice. Gogol se considera un reformator social al Rusiei, dar, în realitate, a scris romane și povestiri cu caracter fantastic și grotesc”.

Actul lecturii realizat de către lector instituie o relație literară cu textul, care nu este decât o modalitate de interpretare, de revelare a existenței ei, care este, în opinia autorilor americani R. Wellek și A. Warren, „un sistem de norme, de noțiuni ideale care sunt intersubiective. Trebuie să se considere că ele există în ideologia colectivă, se schimbă odată cu aceasta și sunt accesibile numai prin experiențe intelectuale, bazate pe structura sonoră a propozițiilor”.

De aici, concluzia firească că problema lectorului și a lecturii necesită un studiu complex din perspectiva mai multor discipline: știința textului, semiologie, psihanaliza, sociologie etc.

Bibliografie

VASILE, Marian. Teoria literaturii. București: Editura Atos, 1997

VASILE, Marian. Introducere în teoria genurilor literare. București: Editura Fundației „România de Măine”, 2000

PARFENE, Constantin. Teorie și analiză literară. București: Editura Științifică, 1993

SINTEZA ÎN IPOSTAZA DE OPERAȚIE A GÂNDIRII**Prof.Înv.Preșcolar Rusu Adriana****Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida“ Petroșani, HD**

Sinteza este o operație corelativă analizei. Din punct de vedere cronologic, operația de sinteză se plasează în consecința operației de analiză, situație care implică ideea de reechilibrare pe care o aduce în demersul gândirii. Astfel, după ce efectul analizei s-a produs sinteza intervine pentru a recompune și a reconstitui pe plan mintal elementul care a existat anterior analizei în „postura” de întreg.

Esența acestei operații este reliefată prin chiar rezultatul antrenării ei: reconstruirea mentală a obiectului pornind de la însușirile sau elementele cunoscute ca dispărute, prin relaționare logică și ca revers al analizei. Mecanismul fin al sintezei implică și desprinderea unui principiu logic de dezvoltare și interacțiune a obiectului analizat anterior, după ce a fost corelat cu alte obiecte în clasa cărora a fost introdus.

Din perspectivă neurofiziologică, sinteza are ca și premisă activitatea zonelor corticale de asociație. Acestea sunt „ariile din cortex care nu sunt direct implicate în procesarea informațiilor venite de la neuronii motori sau senzitivi”. În funcție de natura sintezei, sunt angajate diferite zone de asociație din creier:

- zonele asociative de ordinul II (din cadrul schemei analizatorilor) sinteza perceptivă monomodală, unimodală, individuală
- zonele asociative de ordinul III – sinteza senzorială plurimodală
- zonele asociative de ordinul IV – trecerea de la sinteza imagistică – reprezentățională la sinteza simbolică formală.

Dintr-o mulțime de elemente, copilul poate sintetiza în întregul supraordonant „mâncare” toate obiectele care prezintă atributul de a fi comestibile, dintr-o grupă dată. Atunci când efectuează în plan mental operația de sinteză cel care este angajat în operația de învățare este subiectul care dezvoltă, face presupuneri, inventează, concepe, creează. Aceasta înseamnă, cu alte cuvinte că elevul integrează sau combină idei într-un produs, plan sau ofertă noi pentru el. În funcție de natura materialului cu care operează, elevul întreprinde operația de sinteză în moduri diferite, elementare sau superioare. Observarea constantă a activității didactice ne-a permis, la fel ca în cazul analizei,

decelarea tipurilor de demersuri sintetice care sunt puse în lucru atunci când subiectul cunoscător este în legătură cu materiale didactice diverse. Delimităm următoarele forme elementare ale sintezei, operație care este realizată ca scop al activității specifice a elevului :

Sinteza difuză este operația gândirii care conduce la juxtapunerea neselectivă, în prezentarea rezultatului ei, a unor caracteristici ale obiectului sau fenomenului observat, fie că acestea sunt esențiale, fie ca sunt neesențiale. Elevii care își plasează activitatea mentală pe acest nivel al sintezei, soluționează sarcina „Care sunt caracteristicile generale ale ...”.

Sinteza procesuală poate fi realizată de către elevi aflați la vârsta micii școlarități doar pe baza indicațiilor și a punctelor de sprijin, oferite de către învățător. Este o operație care în mod independent, nu poate să apară în comportamentul copiilor la această vârstă. Un exemplu ilustrativ pentru o situație de învățare în care se poate antrena tipul de operație sintetică pe care îl analizăm aici este cea în care copilul este solicitat să rostească la nivel mental imaginea un pic mai departe pentru a descoperi imaginea care lipsește din cadranul de la finalul șirului. Determinarea poziției finale a imaginii presupune un efort imaginativ și sintetic prin intermediul căruia procesul este înțeles în evoluția sa, fie că este vorba despre ipostazele în care se prezintă un copac, fie că este vorba de rostogolirea unui ursuleț de pluș. După cum demonstrează exemplul de mai sus, operația mentală de acest tip poate fi efectuată cu succes prin utilizarea în situația de învățare în care este implicat elevul a unui material de factură concret-intuitivă.

Cu ajutorul unui material verbo-național este mult mai productiv a se conduce efectuarea acestei operații. Un plan de discuții care poate conduce operația de sinteză procesuală pentru conturarea unei idei mai clare despre prezent, trecut și viitor este, spre exemplu, urmatorul :

- Vă puteți gândi la ceva ce s-a întâmplat anul trecut sau anul acesta și care s-ar putea să nu se mai întâmple decât peste mulți ani?
- Există ceva ce nu s-a întâmplat încă, dar de care sunteți siguri că se va întâmpla?
- Există ceva ce nu s-a întâmplat încă, dar tare v-ați dori să se întâmple?
- Ar putea să se întâmple și anul acesta ceva care s-a întâmplat și anul trecut?

Bibliografie:

Valeria Peștean (2012), „ Analiza și sinteza – Procedee Logico – Didactice ”, „Vasile Goldiș” University Press Arad

Albulescu I (2004), „Pragmatica predării: activitatea profesorului între rutină și creativitate” , Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

ABORDAREA PERSONALITĂȚILOR DIFICILE LA COPII ȘI ADOLESCENȚI

Prof.Înv.Preșcolar Rusu Adriana

Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida“ Petroșani, HD

O personalitate devine „dificilă”când unele trăsături ale caracterului său sunt mult prea accentuate sau rigide, inadaptate situațiilor, cauzând astfel suferință propriei persoane sau celui alt (sau amândurora).Aceasta constituie un criteriu în diagnosticarea personalității dificile.Recomandabil pentru personalitățile dificile încercați să le faceți să își schimbe comportamentul, să aflați ce temeri ascund comportamentele dificile , acceptați o schimbare progresivă, trasați o imagine clară a propriilor voastre trebuințe si limite, acceptați o schimbare incompletă, nu cedați în privinta aspectelor esentiale.La personalitățile anxioase este recomandabil să le inspirați încredere.Pentru această personalitate lumea este ca o mașinărie uriașă în care fiecare piesă te poate „lăsa” oricând, producând astfel o pană. Dacă îi dați impresia că nu dumneavoastră veți pricinui aceasta pană, anxiosul vă va vorbi mai puțin de nelinistea sa, ceea ce va face ca relațiile cu el să fie mai bune.Este necesar să îi ajutați să relativizeze analizând „consecințele”temerilor. Nerecomandabil este să nu vă lăsați subjuogați, persoanele anxioase au supărătoarea tendință de a vă implica în neconținuta lor politică de prevenire a riscurilor.Și cum intenția pare a fi bună, te poți lăsa ușor influențat din punctul lor de vedere.

Pentru personalitatea paranoică este recomandat să vă exprimați limpede motivele și intențiile.Paranoicul va avea mereu tendința de a-și imagina că vreți să i faceți rău.Prin urmare,nu trebuie să-i dați „indicii” care i-ar confirma suspiciunile.Cel mai bun mijloc este de a comunica cu acesta într-un mod cât mai puțin echivoc cu puțință.Dacă aveți de a face cu un paranoic fiți de o politețe reglementară, nu-l lăsați să aștepte, răspundeți de îndată mesajelor lui.Nerecomandabil este să renunțați la a lămuri neînțelegerile.Cum personalitățile paranoice sunt obositoare și deseori frustrante,dupa o neînțelegere te poți simți tentat să renunți să te explici în fața lor, considerând că, la urma urmei, este vina lor și ele trebuie să clarifice lucrurile.

Ca și personalitate dificilă întâlnim și histrionicii. La personalitățile histrionice este să vă așteptați la tot felul de exagerări și dramatizări. Recomandabil este să le lăsați din când în când să se manifeste, dar stabilind unele limite. Să le arătați interes ori de câte ori au un comportament „normal”. Să vă pregătiți să treceți de la statutul de erou la cel de infam, și invers. Nu este recomandat să vă amuzați pe seama lor, să vă lăsați influențați și prea tare înduioșați.

Dar cum să ne purtăm cu personalitățile obsesionale?

Recomandabil este să le arătați că le apreciați simțul ordinii și al rigorii, să le respectați nevoia de a prevedea și de a organiza totul. Când merg prea departe, aduceți-le critici precise și motivate, arătați-le că sunteți previzibili și că se pot bizui pe voi, să le faceți să descopere bucuriile destinderii și să le încredințați sarcini pe măsura lor, în care „defectele” să fie tot atâtea calități.

Nerecomandabil pentru personalitățile obsesionale este să le ironizați pe tema mâniilor lor, să vă lăsați antrenat prea departe de sistemul lor, să le copleșiți cu prea multă afecțiune, recunoștință sau daruri.

Bibliografie:

Sorin Nica (2012), „Psihologia vârstelor”- „Vasile Goldiș ”University Press Arad

PROIECT DIDACTIC**Colegiul Național „Mihai Eminescu„Petroșani****Prof. învă. primar: Feher Clara****Clasa:** a IV-a B**Aria curriculară:** Matematică și științe**Disciplina:** Matematică**Subiectul:** Elemente intuitive de geometrie**Tipul lecției:** recapitulare**Scopul:** sistematizarea cunoștințelor de geometrie dobândite, dezvoltarea imaginației și a spiritului de observație**Obiective operaționale:**

- să utilizeze forme plane, linii curbe și frânte pentru a desena o casă, respectând indicațiile din poezie;
- să decupeze, assembleze și să lipească figurile geometrice din pătratul Tangram pentru a obține silueta unui copil;
- să denumească corpuri geometrice, stabilind numărul de vârfuri și fețe ale acestora;
- să calculeze suma, produsul și câtul unor numere aflate în interiorul sau exteriorul unor figuri geometrice;
- să identifice formele plane și spațiale;
- să sorteze obiectele după forma lor

Resurse și managementul timpului:

- resurse materiale: *fișe de lucru, trusă cu corpuri geometrice, pătratul Tangram, cub din carton, soluție de lipit; planșe diferite; ghicitori;*
- resurse procedurale: *exercițiul, jocul, Petroșani, problematizarea, Gândiți/Lucrați în echipe/Comunicați;*
- resurse organizatorice: frontal, individual, în grup;
- resurse de timp: 45 minute

Material bibliografic:

Bratu, Gabriela: „Aplicații ale metodelor de gândire critică la învățământul primar. Proiecte de lecții”, Editura Humanitas Educațional, București, 2004, pag.26-28

Domnițeanu, Pachița: „Didactica matematicii în învățământul primar”, Editura Geneze, Galați, 2002, pag. 155-176

Manolescu, Marin, ș.a.: „Proiectare și evaluare didactică în învățământul primar. Matematică”, Editura Steaua Procion”, București, 1997, pag. 123-127

Pacearcă, Ștefan; Mogoș, Mariana: „Matematică – manual pentru clasa a III-a”, Editura CD PRESS, București, 2007, pag.78-85

*** - „Programa școlară pentru Matematică”, clasa a III-a , București, 2004

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Evenimente didactice	Conținutul informațional al receptării		Resurse			Evaluare
	Activitatea propunătorului	Activitatea elevilor	Procedurale	Materiale	organizatorice	
I.Captarea atenției (10')	-Propun un exercițiu de asamblare a unui cub. Fiecărei grupe i se oferă un carton pe care e reprezentată desfășurarea cubului, iar pe fiecare față a acestuia sunt scrise subiectul, tipul lecției, sarcinile pe care le au de rezolvat elevii pe parcursul acestei ore.	- Grupați câte patru, assemblează cubul și descoperă pe fețele 1 și 2 subiectul și tipul lecției, iar pe celelalte fețe etapele lecției: - față 1: Elemente de geometrie - față 2: Lecție de recapitulare - față 3: Desenarea casei băiatului - față 4: Silueta băiatului din figurile pătratului Tangram - față 5: Ghicește și descrie corpul geometric - față 6: Concurs pe echipe	jocul	carton cu desfășurarea cubului	în grup	probă practică aprecieri verbale

	<p>-Adresez întrebări referitoare la capitolul studiat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trebuie să desenezi casa în care ai vrea să locuiești în viitor. Care ar fi forma plană predominantă? • Dacă ai fi nevoit să te identifici cu un corp geometric, care ar fi acela și de ce? • Cum crezi că ar arăta lumea formată doar din figuri geometrice? 	- Găsesc propriile soluții la situațiile prezentate, justificând alegerile făcute.	conversația problematizarea		frontal	
II.Anunțarea subiectului și a obiectivelor (2')	-Îi anunț pe elevi că vor pătrunde în lumea formelor plane și spațiale, având de rezolvat mai multe sarcini, individual sau în grup.					
III.Dirijarea învățării (25')	<p>- Solicit elevilor desenarea casei băiatului din textul studiat în ora de Limba română, respectând însă cerințele din poezia pe care o au scrisă pe fișă(anexa 1).</p> <p>-Verifică modul în care elevii au rezolvat această sarcină.</p> <p>-Ce figuri geometrice ați descoperit?</p> <p>Care sunt caracteristicile</p>	<p>- Citesc pe rând câte o strofă și desenează casa, copacii și gardul utilizând figurile geometrice studiate.</p> <p>-Elevii descriu fiecare</p>	exercițiul	fișă de lucru	individual	probă practică apreci

	<p>fiecăruia?</p> <p>- Explic cea de-a doua sarcină: realizarea siluetei băiatului folosind cele șapte piese ale pătratului Tangram.</p> <p>- Afișează pe un panou fișele elevilor pe care se află casa și silueta băiatului.</p> <p>-Vom juca jocul « Săculețul fermecat ». Pe rând câte un elev va extrage câte un corp geometric din săculeț, îl va numi și-l va descrie.</p> <p>Propun jocul « Răspunde repede și bine ! », în mai multe etape.</p> <p>I* « Ghici, ce e ? »</p> <p>☒ Cine este oare</p> <p style="padding-left: 40px;">Dacă 4 laturi are</p> <p style="padding-left: 40px;">Toate de lungimi egale ?</p> <p>☒ Eu am o formă ciudată,</p> <p style="padding-left: 40px;">Dar mă numesc înghețată.</p> <p style="padding-left: 40px;">Forma mea în brad o găsești</p> <p style="padding-left: 40px;">Și tot mă numești.</p>	<p>figură geometrică.</p> <p>- Decupează din pătratul Tangram figurile geometrice necesare și le assemblează, obținând silueta unui copil, apoi lipesc aceste figuri pe fișă.</p> <p>- Evaluează munca proprie și pe cea a colegilor.</p> <p>- Legat la ochi, un elev extrage din pungă un corp geometric pe care trebuie să-l identifice și să-l descrie(număr de vârfuri, fețe).</p> <p>-Elevii încearcă să dea răspunsurile corecte.</p> <p>Vor alege răspunsul corect.</p>	<p>problematizarea</p> <p>jocul</p> <p>jocul</p> <p>didactic</p>	<p>figurile geometrice</p> <p>pătratul Tangram, foarfece, lipici</p> <p>trusă cu corpuri geometrice</p> <p>ghicitori</p>	<p>individual</p> <p>frontal</p> <p>individual</p> <p>frontal</p>	<p>eri verbale</p> <p>observarea sistematică</p> <p>autoevaluare</p> <p>aprecieri verbale</p>
--	---	---	--	--	---	---

	<p>II* “DA sau NU”</p> <p>☐ Prezint, pe rând imagini cu figuri geometrice. Trebuie să recunoască interiorul și exteriorul acestora.</p> <p>a) Se prezintă prima planșă cu un personaj format din diferite figuri. Lângă imagine sunt date denumirile figurilor și numărul lor. În căsuța din dreptul fiecăreia, se află o pătrăciță în care vor pune DA sau NU. (anexa 3)</p> <p>☐ A doua planșă are mai multe figuri geometrice și diferite viețuitoare, în interiorul sau în exteriorul lor. Sunt date propoziții în dreptul cărora vor pune DA sau NU.</p> <p>☐ Se dau propoziții despre fi-gurile și corpurile geometrice, cu alegere duală.</p> <p>III* “Suntem artiști!”</p> <p>☐ Copiii vor desena obiecte, figuri și corpuri geometrice, după anumite cerințe, pe fișe. Apoi, în perechi, vor verifica corectitudinea lucrărilor.</p>		jocul didactic	Planșe	Frontal	e aprecieri verbale
--	---	--	----------------	--------	---------	----------------------------

	câștigătoare.					prin calificativ
V.Înceierea activității (1')	-Adresează o întrebare și comunică tema pentru acasă: Pentru mine, cercul este o figură geometrică enigmatică. Ție ce îți sugerează? Tema pentru acasă: de realizat cât mai multe imagini utilizând doar cercul.	- Găsesc semnificații ale cercului. - Își notează tema.	conversația		frontal	

ANEXA 1

1) Citiți următoarele versuri și realizați desenul pe care vi-l sugerează.

Când desenez o casă

Fac un pătrat mai mare,

Latură cam de 7 centimetri are.

Ferestrele sunt ochii,

Dreptunghiuri către soare.

Și dacă urci pieptiș,

Dai și de-acoperiș:

E un triunghi ce are

Un vârf proptit în soare.

Mai are casa dar

Și-un coș dreptunghiular

Pe care ies acum

Spirale lungi de fum.

Copacii pare-mi-se

Coroane desenează

Din linii curbe-nchise,

Doar gardul pe-ndelete,

Își scrie mândru forma

Cu linii frânte, drepte.

E-n jur, precum se știe,

ATÂTA GEOMETRIE.

2) Realizați silueta băiatului folosind cele șapte piese ale pătratului Tangram.

PAȘTELE LA ROMÂNI

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ÎN VALEA JIULUI

Prof. inv. primar Feher Clara
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Petroșani, Hunedoara

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilejul, pentru români, de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul comunității Paștele, cum denumesc românii sărbătoarea Învierii, care își are etimologia în cuvântul ebraic pesah, trecere. Paștele evreilor marca trecerea poporului ales prin Marea Roșie, din robia Egiptului, în pământul făgăduinței, Canaan. Paștele creștinilor este, în primul rând, sărbătoarea Învierii Domnului, după al cărui model vor învia toți creștinii.

Ultima săptămână a postului care precede sărbătoarea este săptămâna mare, care începe cu duminica Floriilor și se termină cu duminica pascală. Sărbătoarea începe de fapt cu duminica Floriilor, când se sărbătorește intrarea lui Hristos în Ierusalim. Săptămâna mare are menirea împărțirii chinurilor lui Iisus. În această săptămână se termină postul de 40 de zile, și natura renaște. În ziua de joi a săptămânii mari clopotele încetează să mai bată, vor mai bate doar Sâmbăta Mare. Această zi este totodată și începutul chinurilor Mântuitorului. Sărbătoarea Paștelui începe în după masa zilei de sâmbătă. Cel mai important moment al zilei este sfințirea apei botezătoare la biserică. Se spunea că prima persoană care urmează să fie botezată cu aceasta apă "nouă" va avea noroc toată viața.

Apa prezintă un rol important și duminica. Creștinii mergeau la biserică ducând mâncarea și vinul pregătit pentru a fi sfințite. Postul se termina oficial prin consumarea acestor bucate. În unele regiuni această tradiție este vie și în zilele noastre. Se spunea că dacă găinile apucă să mănânce din rămășițele acestor mâncăruri vor oua mult. Se obișnuia ca oul sfințit să fie consumat în mijlocul familiei, pentru ca în cazul în care careva s-ar rătăci să își amintească cu cine a mâncat și să își regăsească calea spre casă.

Sărbătoarea Paștelui nu este una izolată. Antrenează un întreg ciclu de săbători și evenimente, care fac să se individualizeze, clar, în calendarul românilor, momentul pascal. Acesta cuprinde mai multe săbători, de la intrarea în Postul Mare până la Pogorârea Duhului Sfânt (Rusalii), adică perioadele numite, în termeni bisericești, a Triodului și a Penticostarului.

Termenul "paresimi" semnifică, cu sute de ani în urmă, toată perioada postului Sfințelor Paști. Cuvântul desemna cele patruzeci de zile ale postului, "quadragesima" însemnând "patruzeci" în limba latină. În calendarul sărbătorilor tradiționale, paresimile marchează acum mijlocul Postului Mare, ziua fiind numită și Mijlocul Paresimilor. "Quaresima" era denumirea inițială latinească pentru postul de 40 de zile. A păstrat cuvântul pentru a desemna Postul Mare, apoi pentru mijlocul Postului Mare, Miază Paresii, care cădea întotdeauna într-o zi de miercuri, la mijlocul postului".

În tradiția populară românească, la mijlocul Postului Paștelui, de Paresimi, în miercuri care cade în săptămâna a patra a postului, avea loc o sărbătoare a ouălor. Trimiterea spre acest aliment

este foarte clară, fiind încărcat cu o semnificație aparte. Ouăle vor fi înroșite și încondeiate în Săptămâna Mare, iar o parte vor intra în componența bucatelor rituale de Paște.

Postul Paștilor, Paresimilor sau Patruzecimea, adică Postul dinaintea Învierii Domnului, este cel mai lung și mai aspru dintre cele patru posturi de durată ale Bisericii Ortodoxe. De asemenea, perioada postului amintește, alături de Patimi și de Înviere și de postul de patruzeci de zile ținut de Iisus, astfel că a primit denumirea de Paresimi, fiind o denumire care amintește de începuturile creștinismului și latinității din țara noastră.

În ceea ce privește ciocnirea ouălor în ziua de Paște, bătrânii ne sfătuiesc să împărțim primul ou cu toți membrii familiei pentru ca astfel să fim mereu uniți. De asemenea, dacă oul ciocnit are două galbenușuri înseamnă că trebuie să ne așteptăm la o nuntă în curând. Fetele care se spală pe față cu apa dintr-un vas în care a fost pus un ou roșu își vor păstra tenul curat și frumos pe tot parcursul anului. În câteva sate din Moldova trebuie să punem pe lângă ouă și flori și bani în acel vas pentru a avea parte de prosperitate.

Unul dintre cele mai răspândite obiceiuri românești este servirea unor preparate din carne de miel. Motivul pentru care se consumă de Paște carne de miel se datorează faptului că acest animal este asociat cu imaginea Mântuitorului și cu sacrificiul său al cărui rol este de a mântui sufletele noastre. Astfel că gospodinele gătesc friptură sau drob care să-i amintească întregii familii de încărcătura spirituală pe care o are simbolul mielului.

Se spune că este bine să păstrăm lumânarea de la slujba Învierii aprinsă până când ajungem acasă. Lumina acestei lumânări care simbolizează prezența Domnului în inima noastră ne va ghida pe tot parcursul vieții. Dacă vom aprinde lumânarea în momentele de cumpănă, vom trece mai ușor peste problemele cu care ne confruntăm. De asemenea, apa de la slujba Învierii ne poate vindeca de anumite suferințe și boli.

De-a lungul timpului au izvorât diverse tradiții și obiceiuri de Paște care diferă în funcție de zona în care ne aflăm. Dar toate au un singur scop: să ne aducă în suflet bucuria și speranța mântuirii care nu ar fi fost posibilă fără sacrificiul Domnului Iisus Hristos.

În Valea Jiului, după ce în fiecare zi a Săptămânii Mari credincioșii țin post și merg la slujbele din fiecare seară, ce poartă denumirea de Denii, în Joia Mare are loc pregătirea Paștelui, pentru ca acesta să fie sfințit și să ajungă până dimineața de duminică și la păstorii care se află în munți. În Săptămâna Mare, momârlanii respectă un ritual vechi de sute de ani: împodobirea crucilor din cimitir.

Acest obicei, mai puțin cunoscut, este păstrat doar de comunitatea momârlanilor. Ei spun că astfel aduc un omagiu celor dragi care au plecat dintre cei vii. Crucile sunt împodobite cu ștergare, batistră și flori, mormintele sunt curățate, iar la căpătâie se pun lumânări. „Așa cum facem curățenie în case, așa trebuie să curățim și cimitirul“. Se crede că acele cruci neîmpodobite sunt cauza pentru care sufletul celui dus nu ar avea liniște în noaptea de Înviere. Obiceiul este specific local și semnifică grija pentru sufletele morților.

Imediat după Slujba de Înviere, momârlanii dau de pomană pentru morți, înainte de a se așeza la masă, ouă roșii, cozonaci și vin, iar în prima zi de Paște se întorc în cimitir pentru a petrece alături de cei dragi.

Sărbătoarea Paștelui ne învață cum să lăsăm în urmă prejudecățile și să păstrăm în inima noastră vie amintirea tradițiilor și obiceiurilor românești moștenite din bătrâni. Departe de a fi rodul naivității noastre așa cum presupun cei puțin mai sceptici, unele tradiții ne întăresc credința în cele sfinte, altele ne umple de recunoștință fața de Dumnezeu pentru darul minunat al vieții pe care ni l-a oferit cu atâta generozitate. Să nu uităm și de faptul că respectarea obiceiurilor creează o punte între trecut și prezent prin care evenimentele trecute sunt reactualizate astfel încât ele se desfășoară în dimensiunea spirituală a prezentului. Cu alte cuvinte, retrăim la nivel simbolic sentimentele generate de această sărbătoare generațiilor anterioare.

Bibliografie :

Rozalia Pistori, Un colț de lume românească , Editura Promun, Arad, 2007

www.creștinortodox.ro - obiceiuri și tradiții de Paște

www.tradiții.ro / paște

www.scribd.com/Tradiții și obiceiuri la români

IMPACTUL DEZVOLTĂRII PERSONALE ÎN FORMAREA ELEVULUI

Prof. înv. primar Popa Carmen Cristina
Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

Dezvoltarea personală, în sens larg, include activități și experiențe având scopul final de a asigura starea de conștientizare, de dezvoltare a talentelor și abilităților personale, îmbunătățirea calității vieții și contribuirea la realizarea aspirațiilor și viselor personale.

În cadrul disciplinei Dezvoltare personală (DP) activitățile de învățare au ca scop dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-o manieră pozitivă interesele, aptitudinile, trăirile personale, abilitățile de relaționare și comunicare, reflecțiile cu privire la învățare.

În lecțiile de DP, se formează în primul rând abilități și se dezvoltă atitudini, finalitatea fiind dobândirea încrederii în sine, starea de bine a copiilor, pregătirea lor pentru viață și pentru viitor.

O notă aparte a disciplinei Dezvoltare personală este dată de contribuția la dezvoltarea emoțională, socială și pentru carieră a elevului. Există o raportare permanentă la ceea ce gândesc și simt, precum și la modul în care se comportă elevii. Aceștia trebuie încurajați să adreseze întrebări, să comunice propriile opinii, să aibă intervenții argumentate, să reflecteze asupra temelor puse în discuție, să manifeste inițiativă, să exprime idei originale și emoții autentice despre ceea ce învață.

Ora de Dezvoltare personală este spațiul în care elevii experimentează, analizează și aplică diferite modalități de conectare cu sine și cu ceilalți și reflectează la propria persoană și la ce pot învăța din activitățile în care s-au implicat. Astfel achizițiile dobândesc consistență, se structurează și pot fi transferate în viața cotidiană, dincolo de cadrul strict al unei discipline școlare.

Registrul complex al strategiilor didactice, organizate sub diferite forme, stimulează participarea activă, în mod individual sau în echipă.

Activitățile de învățare îmbină acțiunile individuale cu cele de grup și cu cele în perechi. De asemenea, activitatea frontală alternează cu activitățile individuale sau în grupuri mici. Acest joc al organizării interacțiunilor cu elevul este destinat consolidării competențelor de relaționare, atât de importante pentru individul zilelor noastre care trebuie să se adapteze la schimbări și situații noi ce apar.

În ceea ce privește contextele nonverbale și informale de realizare a activităților de Dezvoltare personală, sunt recomandate:

- vizite în diferite organizații publice sau private (bibliotecă, muzee, companii/ firme, fabrici, magazine, cabinete, primării, alte școli, poliție etc.),
- participarea la spectacole de teatru, film;
- invitarea la clasă a unor personalități de succes din comunitate (actori, sportivi, profesori, pompieri, medici etc.) sau „întâlniri” cu personaje din desene animate/ filme preferate.

Atunci când este posibil, activitățile vor fi realizate într-un spațiu neconvențional, cum ar fi: parcuri, în curtea școlii, locații din cadrul excursiilor/ taberelor organizate, locuri de muncă ale părinților, ONG/ companii/ firme.

Sub îndrumarea cadrului didactic, copiii vor fi încurajați să organizeze și să participe la evenimente educaționale: expoziții, festivaluri, târguri, ateliere de lucru etc., cu scopul de a valorifica rezultatele activității lor.

Sunt recomandate parteneriatele cu alte clase din școală sau din alte școli, cu instituții, apoi se dovedesc eficiente acțiunile de voluntariat și caritabile, cu ocazia diferitelor sărbători, cultivând astfel valori, sentimente, atitudini morale, civice.

Metodele activ-participative asigură exprimarea propriilor opinii și creează premise necesare dezvoltării asertivității. De preferat ar fi utilizarea câtor mai multor jocuri și activități atractive pentru copii , deoarece facilitează transmiterea cunoștințelor într-un cadru relaxat, înlăturând clișeele.

La clasa pregătitoare am desfășurat jocul „ Oglinda” care le-a plăcut foarte mult elevilor. Organizați în perechi, copiii veneau în fața clasei și cel care era cu fața spre colegi trebuia să imite mimica și unele gesturi pe care le făcea copilul care stătea cu spatele spre ceilalți.

Un alt joc pentru clasa pregătitoare (care precedă metoda RAI) este „ȘTIU/VREAU/POT”. Aceste cuvinte trebuie scrise, cu majuscule, pe o minge ușoară și de dimensiuni corespunzătoare (poate fi o minge de plajă sau mai mică), care trece pe la fiecare elev. Cine o prinde trebuie să recunoască sau să citească mai întâi cuvântul, apoi să comunice clasei o informație despre sine. De exemplu, poate spune „ȘTIU să număr până la 100”, (întoarce mingea pentru cuvântul următor) „VREAU să mă joc afară.” (întoarce mingea), „POT să alerg foarte repede”. Este un exercițiu util pentru dezvoltarea stimei de sine, pentru că nu sunt puțini copiii care par să nu găsească ceva demn de împărtășit de la prima încercare. Cu sprijin (din partea învățătorului, dar și de la colegi), copiii descoperă că știu și pot mai multe decât credeau. Jocul se poate folosi pe parcursul și la finalul anului școlar, pentru ca elevii să devină conștienți de propriul progres.

Un joc asemănător care încurajează comunicarea eficientă este „ Amestecă, îngheață, formează perechi” în cadrul căruia copiii își împărtășesc experiențe, păreri, emoții. Auzind cuvântul „ Amestecă” copiii se plimbă în fața clasei, iar la comanda „Îngheață, formează perechi” se opresc ,

se grupează câte doi și discută pe o temă dată. Unul ascultă ce spune colegul, apoi le împărtășește și celorlalți ce a aflat.

Alte metode ce pot fi utilizate sunt : conversația euristică, dramatizarea, brainstorming cu scopul de a încuraja exprimarea propriilor idei, păreri, emoții și de a stimula creativitatea.

Dintre unele tehnici ale gândirii critice pot fi utilizate cu succes turul galeriei, ciorchinele, jurnalul cu dublă intrare, pălăriile gânditoare, cubul, explozia stelară. Problematizarea este o altă metodă care oferă oportunitatea de a căuta soluții pentru diferite situații de tip investigativ și de a stimula curiozitatea și creativitatea elevilor.

Exercițiile și jocurile desfășurate combină mișcarea, verbalizarea și manipularea unor obiecte.

La ora de matematică, lucrul în echipă antrenează elevii pentru a rezolva conflictele care apar în cadrul grupului prin munca în perechi/ pe echipe și Dezvoltarea personală ajută la identificarea modalităților de comunicare eficientă.

De exemplu: să compună o problemă după un exercițiu dat, lucrând în perechi. Acest lucru presupune colaborare și comunicare eficientă cu colegul, exprimarea propriilor idei , dar și acceptarea soluțiilor pe care le-a găsit colegul.

De asemenea, atenția permanentă pentru poziția corectă a elevului la masa de scris sau îndemnul de a păstra spațiul de lucru curat și ordonat, pot constitui niște exemple de situații în care Dezvoltarea personală intervine discret în activitățile zilnice la care participă elevii.

RELATIA PROFESOR- ELEV- PĂRINTE

Prof. înv. primar, Popa Carmen Cristina
Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani, HD

O bună colaborare între părinți, profesori și alți membri ai comunității este foarte importantă pentru a dezvolta și menține motivația copilului în activitatea lui școlară. Legătura cu școala printr-o comunicare eficientă cu toți profesorii și participarea la toate întâlnirile (ședințe, activități) le oferă părinților o informare permanentă și o imagine concretă despre integrarea în mediul școlar, le sunt transmise date asupra evoluției școlare a copilului și asupra calității activităților desfășurate în școală.

Părintele (sau un alt membru din familie) trebuie să se intereseze tot timpul de comportamentul copilului la școală și de atitudinea lui față de învățare. Astfel, există un control permanent, fiind la curent cu tot ce face copilul și dacă apar unele probleme, acestea să fie rezolvate cu sprijinul factorilor școlari și sociali care au obligația și datoria morală de a monitoriza și susține evoluția școlarului.

Performanțele elevilor depind de competențele profesionale, de dăruirea cu care își face meseria învățătorul, de dotarea materială a școlii, dar și de implicarea părinților. Motivația școlarului și rezultatele sale se conturează într-un mediu social organizat de persoanele adulte care se ocupă de educația lui oferindu-i securitate afectivă și bunuri materiale (rechizite, echipamente, excursii, acces la activități extracurriculare).

Cei doi factori, profesorul și părintele, sunt parteneri în educație, ei trebuie să comunice permanent și să găsească căile și metodele cele mai bune pentru a motiva copilul să învețe. A fi *partener în educație* înseamnă asumarea unor obligații, respectarea unui contract educațional unde sunt cuprinse acestea, precum și drepturi ale părinților, dar și ale profesorilor. Respectarea acestora de către ambele părți implicate sunt o cale sigură spre succesele copilului. Profesorul este implicat atât în relația de colaborare cu părinții, cât și cu ceilalți factori educativi (conducerea școlii, medicul de la cabinetul școlar, psihologul, alte instituții implicate în educație). Împreună cu elevii formează comunitatea școlară în care e necesar să existe relații de cooperare și respect reciproc. Familia este primul mediu social unde copilul primește educație, „cei șapte ani de acasă” cum se spune. Odată cu intrarea în școală educația copilului se completează prin activitățile instructiv-educative derulate

în clase cu copii de aceeași vârstă, într-un spațiu școlar plăcut amenajat care să ofere siguranță și dorința de a frecventa cursurile școlare. Am putea spune că școala este a doua familie pentru copil unde el socializează, își construiește relații de prietenie, își formează deprinderi și asimilează o multitudine de informații și cunoștințe cu caracter aplicativ ce îl vor ajuta să se adapteze în lumea care va exista când va fi adult. Sentimentul „apartenenței și al importanței” poate fi sădit în sufletul copilului printr-o strânsă colaborare cu familia. Școlarul trebuie să simtă că este important pentru cei din familie, dar la fel de important este și pentru grupul de învățare fiind o verigă din acesta.

Învățătorul colaborează cu toți factorii educativi îmbinând armonios cele trei tipuri de educație: formală, nonformală, informală. El trebuie să dea dovadă de empatie, să cunoască și să înțeleagă problemele elevilor și pe ale părinților, să se aplece asupra trăirilor emoționale și motivaționale ale școlarilor săi.

De multe ori în ziua de azi profesia de învățător este încărcată de tensiuni care apar din cauza cerințelor și a schimbărilor multiple. Pentru a putea răspunde tuturor solicitărilor (din partea părinților ori a superiorilor), profesorul pentru învățământ primar trebuie în primul rând să-și facă meseria având conștiința misiunii sale ca educator, apoi trebuie să fie deschis spre comunicare, perfecționare, disponibil de a primi sugestii, să demonstreze că este apt să organizeze și să desfășoare eficient procesul instructiv-educativ.

Adeseori părinții încearcă să îi impună învățătorului să i se acorde o atenție specială copilului lor, pe când învățătorul ar trebui să-și distribuie atenția într-un mod imparțial tuturor elevilor. Situațiile de acest gen trebuie gestionate cu mult tact și e necesar de explicat părintelui că munca de la școală trebuie continuată și acasă. Astfel copilul nu va avea rămăneri în urmă la învățătură, iar preocuparea din partea părintelui îl motivează să îndeplinească sarcinile școlare.

Atunci când se înregistrează abateri de la disciplină, tulburări de comportament, învățătorul trebuie să identifice cauzele acestora, să discute cu părintele ca să înțeleagă ce se întâmplă cu copilul și să găsească împreună soluții pentru a remedia astfel de evenimente nedorite, dar care totuși se petrec în mediul școlar.

O condiție necesară și obligatorie pentru a avea respect din partea elevului și acesta să se lase modelat de învățător, este ca cel mic să vadă și să știe că între cei doi parteneri în educația sa, respectiv părintele și educatorul său, s-a creat o legătură frumoasă de colaborare cu scopul de a-l ajuta să progreseze în activitatea școlară, să aibă performanțe. Niciunul dintre cei doi parteneri în educație nu se află pe vreo poziție superioară sau inferioară, ambii au responsabilități față de copil. Părinții trebuie să susțină deciziile și acțiunile întreprinse de învățător, fiindcă ele urmăresc

dezvoltarea personalității în ansamblu a școlarului mic. Figura învățătorului rămâne toată viața întipărită în mintea elevului, deoarece dânsul este cel care pune bazele instruirii, îl înzestrează cu instrumente și tehnici ale muncii intelectuale (scris, citit, socotit) cu care școlarul va opera toată viața. În învățământul primar copilul este învățat cum să învețe pentru a dobândi capacitatea de autoinstruire.

Relația dintre școală și familie vizează formarea copilului din toate punctele de vedere și de aceea școlarizarea se face cu aportul tuturor celor interesați, iar motivația și performanțele așteptate sunt direct influențate de aceasta.

LESSON PLAN

Teacher: Raica Luciana

School: Colegiul Național "Mihai Eminescu" Petroșani

Date: January, 28th, 2020 (11-11:50)

Grade: 6th

Lesson: Simple Past and Past Continuous Practice (lesson of verification and control of knowledge)

Textbook: Snapshot elementary

Estimated time: 50'

Lesson aims/ objectives: - to use the Simple Past and Past Continuous tense forms correctly

- to be able to identify the correct verb form in a wrong/ right verb form pattern

-to be able to correctly create sentences in Simple Past and Past Continuous

Didactic strategies:

-*materials:* worksheets

-*organization:* individual work

Skills:

- writing, speaking

Procedure:

Warm-up

Interaction: T-Ss//Ss-T

Timing: 5'

Objectives: -to set the Ss` mind on English

Skill: speaking

Speaking:

The T. greets the students and asks for the absentees

The T. presents the objectives of the lesson

Activity 1 Interaction: T-Ss // individual work// Ss-T Timing:30'

Objectives:-the main objective of this lesson is to evaluate the Ss` knowledge about simple past and past continuous usage in different contexts

Skill: writing

Writing:

The T. gives the papers to the Ss and asks them to solve the exercises

The Ss start to solve the exercises

When necessary the T. explains if there are misunderstandings.

Activity 2 Interaction: T-Ss//Ss-Ss//Ss-T Timing:14'

Objectives: -to evaluate the Ss' work; to check the test paper

Skill: speaking, writing

The T. checks the exercises along with the Ss (orally)

The T. corrects the papers and gives marks to the Ss

The T. assesses the scoring and congratulates the Ss who have the best marks

The T. encourages the Ss who have lower scores to work some more

Activity 3 Interaction: T-Ss Timing:1'

Assigning homework: The T gives the Ss an exercise as homework.

Name:

January, 28th, 2020

TEST PAPER

I. Write the correct verb form using the past continuous forms of the verbs in brackets: (0,5 x 6= 3p)

1. While I (do) _____ the washing-up, I broke a plate.
2. While the children (play) _____ in the yard, their mother (cook) _____ in the kitchen.
3. He (drink) _____ some juice while his friend (eat) _____ icecream.
4. I (have) _____ dinner when I suddenly heard a loud bang.
5. My father (work) _____ in the garden when an old friend passed by to see him.
6. (Cut/she) _____ carrots for the rabbits right then?

II. Write the number of the correct verb form : (1 x 3= 3p)

a. I _____ when you _____ me.

1. was sleeping 2. were sleeping 3. slept

4. was calling 5. were calling 6. called

b. While I _____ an exercise in my notebook, my deskmate _____ on the board.

1. was doing 2. were doing 3. did

4. was writing 5. were writing 6. wrote

c. Tom _____ in the river when he _____ a strange thing in the water.

1. was swimming 2. was swimming 3. swam

4. hear 5. heard 6. was hearing

III. Put the words in the right order: (0,6 x 5= 3p)

1. in/ I/ a/ When/ I/ Manchester/ worked/ lived/ in/ shop.

.....

2. were/ to/teacher/ The/listening/their/students

.....

3. that/enough/ have/ to/ I/ didn't/ money/ buy/ ring.

.....

4. yesterday/ at/ Tom/ work/ Was ?

.....

5. Children/ at/ presents/ always/ got/ Christmas.

.....

6. was/ at/ that/ Who/ night/ Opera/ the/ singing?

.....

- 1 credit point// 10 points in all

SCALE CORRECTION

- 1 credit point// 10 points in all

I. (0,6 x 5= 3p)

1. Was doing
2. Were playing/ was cooking
3. Was drinking
4. Was having
5. Was working
6. Was she cutting

II. (1 x 3= 3p)

- a. 1/6
- b. 1/4
- c. 2/5

III. (0,6 x 5= 3p)

1. I worked in a shop when I lived in Manchester.
2. The students were listening to their teacher.
3. I didn't have enough money to buy the ring.
4. Was Tom at work yesterday?
5. Children always got presents at Christmas.
6. Who was singing at the Opera that night?

PROIECT DIDACTIC**ȘCOALA: Colegiul National Mihai Eminescu Petroșani****PROFESOR: Ludinașiu Ramona****DATA: 10.03.2020****CLASA: a IX-a C****OBIECTUL: Limba și literatura română****SUBIECTUL : Stilurile funcționale ale limbii române****TIPUL LECȚIEI: de sistematizare****RESURSE EDUCATIONALE:**

- Obiective de referință:
 - C_{1.2}. Folosirea unor registre stilistice diferite în funcție de situația de comunicare:
 - C_{1.2.1}. stilurile funcționale și utilizarea lor;
 - C_{1.5.1}. Redactarea unor texte funcționale în diferite contexte de comunicare: referat, cerere, proces-verbal, curriculum vitae, formulare tipizate.
 - C_{1.3}. Receptarea adecvată a sensului unui mesaj transmis prin diferite tipuri de texte orale sau scrise.
- Obiective operaționale: - la finalul orei elevii vor fi capabili să realizeze următoarele:
 - cognitive: C 1. Identificarea textelor care fac parte din stilurile funcționale;
 - C.2. Specificarea caracteristicilor fiecărui stil;
 - C.3. Utilizarea corectă în comunicarea scrisă sau orală;
 - a. afective: Formarea deprinderilor de exprimare corectă, cursivă, fluentă.
 - b. psihomotorii: Formarea deprinderilor elevilor de a opera, în comunicarea scrisă sau orală, cu noile concepte operaționale.
- Metode didactice:
 - Conversația euristică;
 - Exercițiul
 - Problematizarea
 - Învățarea prin cooperare
- Mijloace didactice:
 - **Manual pentru clasa a IX-a**, Ed. Niculescu, București, 2004
 - Tudor Vianu, *Dubla intenție a limbajului și problema stilului*
 - Tabla, Fișe de lucru, Texte specifice fiecărui stil funcțional
 - Capacitățile receptive specifice elevilor de clasa a IX-a
 - Timp de lucru: 45 de minute
- Modalități de evaluare:
 - Evaluare frontală
 - Evaluare formativă
 - Evaluare prin calificative

SCENARIU DIDACTIC

NR. CRT	EVENIMENTELE LECȚIEI	OBIECTIVE OPERAȚIONALE SPECIFICE LECȚIEI	CONȚINUTUL LECȚIEI	STRATEGIA DIDACTICĂ	MODALITĂȚI DE EVALUARE
I.	Moment pregătitor			<p>Pregătirea clasei pentru lecție: - notarea absențelor;</p> <p>- pregătirea rechizitelor școlare;</p> <p>- tablă, burete etc.</p>	
II III	<p>Verificarea temei</p> <p>Actualizarea cunoștințelor-ancoră</p>	Se face apel la cunoștințe anterioare ale elevilor	<p>Exerciții de identificare în compozițiile elevilor a caracteristicilor generale ale stilului.</p> <p>Enumerarea calităților particulare ale stilului;</p> <p>identificarea mijloacelor stilistice diferite în funcție de ariile de utilizare (domenii diferite: medicină, literatură, presă, justiție, administrație etc.)</p>	<p>Elevii sunt antrenați prin activitate frontală și prin conversație euristică</p> <p>Accentul cade pe problematizare.</p>	<p>Evaluare prin calificative verbale (de tipul <i>bine, foarte bine, aproximativ</i>)</p>

III	Captarea atenției pentru activitatea ce urmează		Vor fi enunțate succint problemele dezbătute în prima parte a lecției pentru asigurarea continuității cu momentul următor al acesteia.		
IV	Enunțarea temei de învățat și a obiectivelor de urmărit	Se anunță tema acestui moment și competențele care trebuie urmărite:	Este anunțată noua etapă a lecției: Stiluri funcționale – aplicații	Elevii notează pe caiete noua problemă de dezbătut.	
V.	Desfășurarea lecției	Se împart elevii în 5 grupe. Fiecare primește un bilet cu un text. Elevii trebuie să identifice stilul funcțional potrivit textului și să aducă trei argumente cu	1. Încadrează textul într-un stil funcțional studiat. 2. Formulează cel puțin două argumente, utilizând exemple din text. A) “Atr. 24 (1) <i>Învățământul liceal funcționează, de regulă, cu</i>	Ca metode didactice sunt utilizate: - învățarea prin cooperare combinată cu activitatea individuală; - problematizarea; - conversația euristică; - dezbateră.	Evaluare prin calificative verbale (de tipul <i>bine, foarte bine, aproximativ</i>) Evaluare formativă și

		<p>exemple din textul primit</p>	<p><i>următoarele profiluri: - reali și umanist - , informatic, pedagogic, tehnic, economic, administrativ, agricol, silvic, agromontan, de artă, sportiv, teologic.</i></p> <p>(2)</p> <p><i>Liceele se organizează cu unul sau mai multe profiluri. În cadrul acestor profiluri, se pot organiza, cu aprobarea Ministerului Învățământului, clase cu specializări mai restrânse și clase speciale pentru elevi cu aptitudini și performanțe excepționale.</i></p> <p>(3) <i>La liceele de specialitate care, pe lângă diploma de bacalaureat, eliberează și atestat profesional, durata studiilor poate fi de cinci ani și este stabilită prin hotărârea</i></p>	<p>activitatea frontală combinată cu activitatea individuală; - problematizarea; - conversația euristică; - dezbateră.</p> <p>activitatea frontală combinată cu activitatea individuală; - problematizarea; - conversația euristică; - dezbateră.</p> <p>activitatea frontală combinată cu activitatea individuală; - problematizarea; - conversația euristică; - dezbateră.</p>	frontală
--	--	----------------------------------	--	--	----------

			<p><i>guvernului.</i></p> <p>Legea Învățământului</p> <p>1.Încadrează textul într-un stil funcțional studiat.</p> <p>2.Formulează cel puțin două argumente, utilizând exemple din text.</p> <p>B)</p> <p><i>“Atunci când instalați Word pentru Windows, el creează câteva directoare ce conțin exemple de documente. Pentru a nu crea directoare duplicat, aruncați o privire asupra acestora în casetă de Dialog Open. De exemplu, există deja un director denumirea LETTER sau altul denumit TEMPLATES.”</i></p> <p>Utilizare Word 6 pentru Windows, cap. 5,</p> <p><i>Secretele gestionării cu succes a</i></p>			<p>activitatea frontală combinată cu activitatea individuală; - problematizarea; - conversația euristică; - dezbateră.</p>
--	--	--	---	--	--	--

			<p><i>fișierelor.</i></p> <p>1.Încadrează textul într-un stil funcțional studiat.</p> <p>2.Formulează cel puțin două argumente, utilizând exemple din text.</p> <p>C)</p> <p><i>„E joc viclean de bătrâni,</i></p> <p><i>Cu copii ca voi,</i></p> <p><i>cu fetițe catine,</i></p> <p><i>Joc de slugi și joc de stăpâni,</i></p> <p><i>Joc de pase, de flori, de câni,</i></p> <p><i>Și fiecare îl joacă bine.”</i></p> <p>Tudor Arghezi, <i>De-a v-ați ascuns</i></p> <p>1.Încadrează textul într-un stil funcțional studiat.</p> <p>2.Formulează cel puțin două argumente, utilizând exemple din text.</p> <p>D)</p> <p><i>„REPORTERUL:</i></p> <p><i>Cum îți explici discrepanța</i></p>	
--	--	--	--	--

			<p><i>dintre percepția generală că lumea nu mai citește și interesul real al publicului pentru cărțile vândute cu anumite ziare?</i></p> <p>CĂTĂLIN ȘTEFANESCU: <i>în primul rând, e vorba de prețul accesibil. Apoi, unii cumpără cărțile pentru că arată bine și dă bine să ai toată colecția în bibliotecă. Dar, chiar dacă volumele sunt privite ca bibelouri, lucrul e pozitiv. Eu am o teorie: cred că o carte bună, care ajunge într-o casă, funcționează de multe ori ca o icoană. Chiar dacă omul se întâmplă să n-o citească, credința mea e că o carte într-o casă generează ceva bun, are o energie benefică. Apoi, cred în valoarea de simbol a unei colecții de cărți - care e, deocamdată, mai importantă și decât parcurgerea ei cu disperarea dorinței de a citi.</i></p>	
--	--	--	--	--

			<p><i>Această dorință va veni după ce o să ni se mai întâmple, socialmente, niște lucruri."</i></p> <p>(Cezar Paul-Bădescu, „O carte bună funcționează ca o icoană", interviu cu Cătălin Ștefănescu, în <i>Adevărul</i>, 05.11.2009)</p> <p>1.Încadrează textul într-un stil funcțional studiat.</p> <p>2.Formulează cel puțin două argumente, utilizând exemple din text.</p> <p>Se vor discuta fiecare dintre aceste texte, observându-se particularitățile fiecăruia. Elevii vor recunoaște termenii specializați pentru fiecare tip de text ales.</p> <p>Realizarea încadrării textelor în stilurile limbii, apelându-se la argumente</p>	
--	--	--	---	--

			identificate, extrase și analizate.		
VI.	Asigurarea feed-back-ului	Se verifică succint atingerea obiectivelor propuse.	Elevii vor surprinde succint sarcinile parcurse în timpul orei de predare-învățare.	Elevii vor prezenta succint problemele dezbătute pe parcursul desfășurării lecției antrenate prin activitate frontală și prin conversație euristică	Evaluare prin calificative scrise (note sau puncte în caietul de evaluare personală a profesorului)
VII.	Asigurarea retenției și a transferului	Se trasează elevilor subiecte pentru activitatea individuală extrașcolară	Redarea în scris a ex. 1 pagina 112	Elevii notează în caiete sarcinile de soluționat pentru viitoarea oră de limba și literatura română	

